

Magyar
URIASSZONYOK
LAPJA

lehet lapunkra előfizet

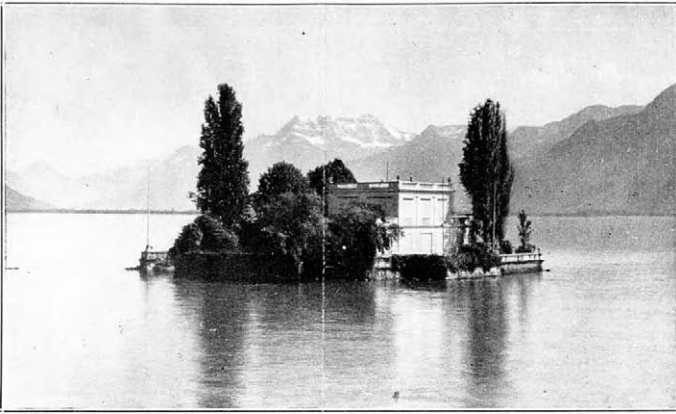
FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

X. ÉVFOLYAM — 24. SZÁM
BUDAPEST, 1933 AUG. 20
ÁRA: NYOLCVAN FILLÉR

VITÉZ MARKOS ALBERT GYERMEKEI: PUCZIKA ES ATTIKA

Foto: Kossak utcai Komáromi Budapest

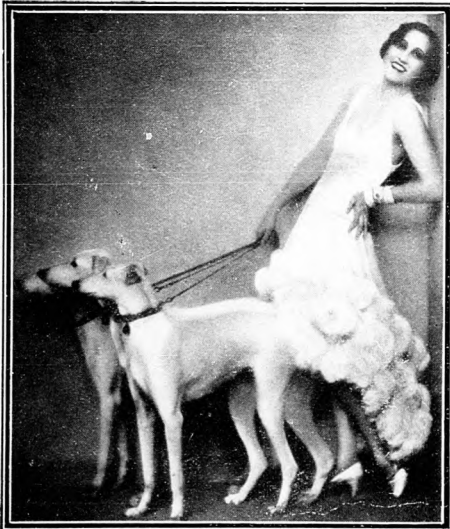
Clarens: Salagnon szigete *Foto: Kern, Lausanne*

Dreier Juci Budapest
Foto: Kis Pál

Mia Bleé, Luzern *Foto: Angelo Budapest-Paris*

Fényképtanulmány

Pétery Illy, Budapest *Foto: Rozgonyi*

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

X. ÉVFOLYAM 24. SZ. SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYOIRAT 1933. AUGUSZTUS 20

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Jókai-u. 37
(Berlini-tér sarkán) Telefon: Aut. 10-7-23 Postatakarékpénz-
tári csekk száma: 41.490. Előfizetési ár Magyarországon
és Ausztriában: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre
7 pengő, Belgiumban, Franciaországban, Németországban,
Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 P, félévre 15 P

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

Csehszlovákiában: egész évre 180 csehkorona, félévre
90 csehkorona, negyedévre 30 csehkorona, Romániában:
egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei,
Angliában és Jugoszláviában: egész évre 40 pengő, fél-
évre 20 pengő, Amerikában egész évre 8 dollár.
Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingame-
gyermekrovat mellékletével együtt évi 24 pengő.

P A P P J E N Ő:

A SZENT JOBB MISZTÉRIUMA

Ha a Szent Jobb semmi más nem volna, mint egy aggasztóan elszáradt keze, amelyek épségben és egészben megmaradt ezer éven át: akkor is csodájára járnának a népek. Mi minden porlat el már azóta és vált semmivé ezen a földön, amióta ez a csontos öt ujj szilárdan és mozdulatlanul dacol az idővel. Mennyi arany, mennyi ember és hány évszázad omlott össze, milyen óriási birodalmak tűntek el s mit változott e tűnő századok

alatt maga az egész emberiség, ami alatt e kéz megőrizte nyugalmát s egyetlen parányi se vált le róla. Biborparnáján az elvégzett óriási munka után úgy hever ma is, mintha most is a trón támláján nyugodna, hozzásimulva a fejedelmi bársonyhoz és éppen arra készülne, hogy felemelkedik és irányít mutat eltévedt nemzetének. Ha nem is int, elég, ha csak várjuk tőle ezt a legendás mozdulatot, mert ennek a megfeketedett szent erejének már fölösleges a mindennapi gyakorlatban használt mozdulatot végrehajtania. Külön nyelvezele, külön világa van. A terület, amelyen él, a történelem. Mondanivalóját, amelyet elhallgat, egy nemzet mormolja már második ezredéve. Szerepét, amelyet lángoló lélekkel töltött be, millió és millió ember játssza tovább. S az arany tabernákulum, amelynek lakója lett, márvány pillérein nem egy szentségtartó mennyezetét hordja, hanem egy egész égboltozatát, amelyik alatt szépséges szavú magyar szó zeng a világon.

Nem is közeledhetünk hozzá, csak körmenetben, kibontott zászlók és lobogók erdeje alatt, testőrök, ezredek és térdre ereszkedő milliók sorfala közt. Évenként felviharzik hozzá a nyűtt pest-budai utcák kövezetéről a nemzeti fohász, a dicsőítés és könyörgés zsolozsmája. Nem mint halotthoz, hanem mint örökké élő hatalomhoz. Es addig jó e népek, amíg kisérik magát ezen a napon, amíg elmondhatja panasztát a históriára és amíg diadalmenetben hordozhatja körül palotái és díszmagyarjai közt ezt a halhatatlan Jobb Kezet.

Az Anyaszentegyház pompája, amelyet Szent István napján magára ölt, díszruhát ad rá a nemzet lelkére is. Külsőségekben is igyekszünk versenyre kelni a méltók lenni a Szent Jobb misztériumához, ahoz a roppant szimbólumhoz, amelyik e kéz fölött fénylik s a nyári ég sugárzó sátra alatt tisztelgésre vonultatjuk föl méltóságaink kórusát, az alabárdok csillogását, a papság ornátusát, apácaseregek bóbítáit s az iskolák, egyesületek, alakulatok végtelenbe vesző meneteit. Segítünk az éjszakának is, hogy ezen a napon tündöklőbb legyen es tűzijátékokkal festjük színesre az eget. Alázatunkban és hódolatunkban mindent elkövetünk, hogy az ezeresztendő múlnak ez a felséges emléke a nagyság és a törhetetlenség grandiózus fogadtatásában részesüljön, amikor egyszer egy évben elhagyja a Mátys-templom hívos boltíveit és megjelenik az utókor szerény tömegei előtt. De valamennyi külsőséges pompáról tudjuk, hogy meg se közelíti ragyogásában azt a gondolatot, amelyik e szimbólumban rejlik. A szívekben és az elmékben gyulladnak ki az ő fogadtatására a szemmel nem látható máglyák, egy nagy nép örömtüzei, amelyek a századok hitéből táplálkoznak s amelyeket semmiféle történelmi vihar elolthat nem tud.

ASSZONYOK A FÓRUMON

IRTA:
SURÁNYI MIKLÓS

Most nem arról lesz szó, amit egy banális aforizma úgy fejez ki, hogy a *férfi sorsa a nő*. Nem azokról az asszonyokról, akik a férfiakra gyakorolt hatásuk révén szóltak bele a világtörténelembe. És nem azokról a korokról, amelyekben a nő eszményképe a szemérmes, tiszta és intím családi élet úrnője, a sokgyermekes anyja.

Beszélünk arról az asszonyról, aki a maga emberi értékével nemcsak dolgos munkása, hanem irányítója és vezetője is az állami, társadalmi vagy kulturális életnek. A XIX. század óta felszabadult asszonyi lélekről.

A XIX. század a nagy asszonyi egyéniségek kora volt. Semmi sem korlátozta, hogy az asszonyi lélek is kifejlődjék és megfelelő tevékenységi kört keressen magának,

amelyben érvényesítse a női nem hatalmát, az egyéniség varázserejét és az asszonyi szív túláradó érzéseit. Ez a század a nőemancipáció százada volt s a nők a felszabadulás lázában boldog ujjongással árasztották el a közéletnek azokat a területeit, amelyre eddig csak közvetve, a férfinenemen keresztül érvényesíthették befolyásukat. A szellemi élet minden kapuja megnyílt előttük, irodalom, művészet nem tett különbséget férfi és a nő között s e század tele van ragyogó tehetségekkel a kulturális élet minden vonalán. *Montijo Eugenia* a császári trónon, *Nightingale Florence* a harcok mezején, a tábori kórházakban, *Sonja Kovalevska* a matematikai tudományokban, *Helen Lorin Grenfell* Colorado állam közoktatásügyi miniszteri székében, *Curie asszony* a kémiai laboratóriumban, *Mrs. Horne* a parlamentben, a diplomáciában egyenlőrangú társai a század kimagasló férfainak; nem lehet megmérni, vajjon az emberiség sorsának intézésében nincs-e több részük, mint a történelem közismert nagy alakjainak?

A XX. század már nemcsak minden kaput megnyitott a nők előtt, de megadott nekik minden díszet és elismerést, minden hatalmat és hatáskört, amellyel felemelkedhetett a nyilvános élet legmagasabb régióiba. Kezdjük ott, hogy magán a berlini egyetemen tíz női tanár működik. El sem hinné az ember, ha nem olvasná nevüket az egyetem évkönyveiben, amelyekből kitűnik, hogy dr. Erdmann Rhoda a kísérleti sejt kutatás terén, dr. Gaedertz Alma a szemészeti klinikán, dr. Hertwigh Paula a botanikai intézetben, dr. Hintze Hedvig a német és francia alkotmánytörténelemből, dr. Kornfeld Gertrud a vegytani intézetben, dr. Leugesehr Sarolta a pénzügytanból, dr. Lorentz Sarolta a közgazdaságtanból, dr. Möller Lotte a hidrogénfűtőből, dr. Polatek Hilda az alkalmazott matematikából és dr. Didgenstein Anneliese a központi idegrendszer megbetegedéséről ad elő.

E helyen talán jó lesz megemlíteni, hogy a magyar egyetemek mindeideig összesen csak két női habilitáltak magántanárként. Női orvosprofesszorunk még nincs, bár semmi sem állja útját annak, hogy legyen. Viszont van egy nagy asszonyunk, akit már a háború előtt az a kitüntetés ért, hogy a kolozsvári egyetem díszdoktorrá választotta meg. *Torma Zsófiáról* van szó, aki egyike volt a legnagyobb ma-

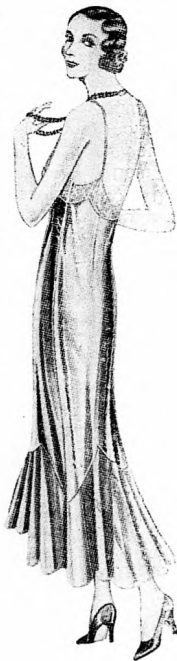
gyar régészeknek és ősembertani tudósoknak. *Virchow Schliemann* Torma Zsófia gyűjteményét, tudományos rendszerét, ősembertani elméletét a legnagyobb magasztalás hangján emlegeti, külföldi egyetemek, múzeumok és tudományos társaságok elhalmozák kitüntetésekkel. Jénában és Lipcsében etnográfiai és archeológiai könyvei jelennek meg, csak Magyarország tudományos körei vonakodtak Torma Zsófiát céhükbe befogadni. A kolozsvári egyetem ezt is jóvátette, de odáig már nem merészkedett el, hogy katedrára hívta volna meg, pedig erre nem egy német egyetem Torma Zsófiát a leghízelgőbb formában többször is felszólította.

A XX. század legnagyobb eseménye a világháború volt.

Négy és fél évig dörögtek az ágyúk olyan hosszú fronton, amilyenell az antik római birodalom felét be lehetett volna keríteni. Az ágyúk elhallgattak már, a világháború azonban még mindig nem ért véget. A civilizált emberiség mindig háborúban él, gazdasági káosz, pénztelenség és munkanélküliség világháborújában és egyáltalán nem lehet sejtteni, mikor érnek véget a háború következményei. A XX. század asszonya a háborús korszak asszonya és a női nagyság mértéke az, hogy az emberiségnek ez a nagyobbik fele mekkora szerepet játszik a háború ellen való háborúban. Ma az a legnagyobb asszony, aki legtöbbet tesz a béke érdekében, annél fogva joggal tarthatjuk a XX. század legnagyobb asszonyának *Jane Adams*ot, a nők nemzetközi békéligája elnökét, Chicago város első polgárát, aki másfél millió asszonyt gyűjtött maga köré s e másfélmilliónyi hadseregrel küzd a háború ellen.

Az asszony tehát felemelkedett olyan magaslatokra, amelyeken az egyetemes emberi érdekek sorsáról döntenek. Elfoglalt bizonyos vezető pozíciókat, amelyekre azelőtt még felnézni sem mert. Helyesen van ez így? Valamikor még tagadólag felelt volna erre a kérdésre a férfinem, ma már tisztelettel hajol meg a politikában, diplomáciában, gazdasági életben és kultúrmozgalmakban kimagasló asszonyi egyéniségek előtt. A diplomata-frakkok között, kötetek és nagykövetek, akadémiások, egyetemi tanárok és ügyvédek talárijai között asszonyi selyemszoknyák szagognak, gyárák és pénzügyi vállalkozások igazgatói szobáiban asszonyi kezek intézik az üzletvitel nehéz munkáját.

Ma már teljesen jótalan és alaptalan volna a múltszázadbéli férfiak vaskalapos állásfoglalása a produktív nőekkel szemben, mert kihanganzék belőle az irigység áldatlan szava, ami a gazdasági harc közönséges fegyvereivé degradálja a férfinem «logikus» ellenérveit. Ma már számolnunk kell azokkal, ami bekövetkezett és amit meg nem történtek csak oly módon tehetünk, ha visszafelé forgatjuk az idő órájának mutatóját. Örülünk annak, ami történt és hódolattal üdvözljük a női, aki a maga emberi értékével nemcsak dolgos munkása, hanem irányítója és vezetője is az állami, társadalmi vagy kulturális életnek. Ez pedig egyik legnagyobb dicsősége a XX. századnak. A mi századunknak, amely oly diestelenül és szegénytelenül kezdődött a világháború véres barbarizmusában.

Hering és gombóc

Iria: Farkas István v. tengerésziszi

Vidám kis eset volt és hogy éppen most jut eszembe, vagy húsz esztendőre a baleset után, annak oka van. En, aki egyformán értek a biztosítási ügynöksökös-ködéshez, díjnokoskodáshoz, ruhaeladáshoz, kötelesmesterséghez, tudok szobát festeni, fehérneműt mosni, értek az aszaltszilva felhasználásához, voltam Kanadában favágó és Singapurban tőzsdés, tisztítottam már ablakot Newyorkban a tizenhetedik emeleten és imbiszeket gyártottam Duvalnál Párizsban, — én, e sorok írója, ámulattal olvasom a legújabb konyharecepteket és nem győzők csodálkozni, mennyire megváltozott a gasztronóm világ.

Mikoriban házasságot kötöttem a tengerrel, az volt a divat, hogy a nagy személyszállítókon képzett szakácsok vezették a konyhát. Es tekintet nélkül a különféle nemzetiségekre, melyeknek földi tagjai nagy számmal és még nagyobb flegmával fogadták a francia konyha általános bevezetett különlegességeit, — a szakács héhéjába megpróbálkozott szakatlan és új dolgokkal, — mondom, igen ritkán és ennek a ritka kísérletnek is rendszeren tiitkos sarkokban lefolytatott pofozkodás, vagy vízbermítés lett a vége.

Tiitkozom az ellen, hogy az én húszesztendő receptjeimet lemásolva, kifözve és megsűtve a nb. étkezők elé tállalják! Különösen pedig az ellen tiltakozom, hogy a módot, mellyel én anakidején a heringet és a rántottlevelet elkészítettem, egyszerűen leplagizálják! Es hogy tiltakozásom helyes és indokolt, ezennel elmondom, miként fedeztem fel e két étel forradalmi elkészítésének a mikéntjét.

...Ugy kezdődött az ügy, hogy nagyon rossz diák voltam és egy évvégi

katasztrófa elől felkapaszkodván türelmes életpáromra, egy rissz-rossz, minden ízében recsegő biciklire, lekarikáztam az Adriára. Akkor még nem kellett útlevél, vízum és hasonló, idegeket őrölő papiros. Néhány napi türelemmel feljuttattam hajóinasnak egy csicsó vitorlásra és kellő módon megismerkedve a tengerész diszjelveivel, mármint a seprővel és szemeteslapáttal, csakhamar megismerkedtem a bakulibogaraktól hemzseggő hajókonyhával is, mégpedig oly formában, hogy a matróz urak egy végzetes hajnalon feketekávéért küldtek.

A szakács úr, — általában akkor még mindenkit hatalmas úrnak képzeltem, — teletöltötte az ötliteres csőbrót a forró itallal és én máris szaladtam vele hátra, a matróz urak lakosztálya felé. Minden rendben lett volna, ám voltak, akik éppen árbocot festettek és miközben a vaslepcsők első-felső fokán álltam, nem állhattam meg, hogy meg ne bámuljam a beszorkányos ügyességgel tornázó tengerészeket. A csőbrót természetesen a kezemben tartottam, még pedig úgy, hogy a nagy táogatás közben a feketekávé vékony, illedelmes sugárban megindult belőle. Még ebből sem támadt volna baj, hoghya a végzetem előttem nem mozgat egy fűtőt, aki éppen a kabinja felé tartott és akinek a forró lé egyenesen a háta közepére ömlött.

A többi már gyorsan ment. A fűtő ordított, felkapott egy vasrudat, én pedig eldobtam a csőbrót és körbeszárgulodtam a hajón. A nyomomban loholó Balsors azonban nem tágított és heves varkórázások közepette egy általam még akkor nem értett nyelven folyton a szenteket inzultálta. Azt hiszem, egyet

sem hagyott ki. Végül is nekiruszkodtam az első árbocnak és pillanat múlva már a tetejénél voltam. Bizonyos, ha az árboc az égig ér, hát az én mennybenemetelem sem lehetett volna egy pillanattig sem kétségessé.

— Megállj, gazember! — kiáltotta a carbonniere, — majdcsak lejösz onnan valamikor és nem kerülöd el, hogy legalább háromszor agyon ne üsselek! Ezzel sarkonfordult és elment. Én azonban nem jöttem le, kéremalásan, nem én, egy világért sem. Még este is ott voltam s csak azt vártam, mikor száll partra az én feketeképu kinzóm, hogy nyomban utána én is meglöghassak. Elég volt a tengerészkedésből!

Azonban a sors, mint azóta igen gyakran, akkor is áthúzza számításomat. A legénység egy része és a kapitány között a ott folyamán heves nézeteltérések támadtak, aminek következtében az elégedetlenek, többek között a Fűtő úr és a Szakács úr is, batyúikkal együtt elhagyták a hajót. Szellős obszervatóriumomból mindent alaposan megfigyelhettem. Megfigyeltem azt is, hogy a hajót hirtelen elkötötték és velem együtt a bárka is kiszállt a nyílt tengerre. Ekkor aztán már én is lejöttem. Korgó mivoltom azonnal a konyha felé kergegett. Óriási kenyérdarabot gyömöszölttem magamba, amikor az ajtó előtt hirtelen megjelent a kapitány. Erélyes, de humorkedvelő ember volt az öreg.

— Remélem, kiszellőztetted magad, — így szólt hozzám, miközben én, hogy félelmemet és zavaramot leplezzem, kezembe kaptam egy piszkos fazekat és súrolni kezdtem, — te magyar vagy, úgy-e?

— Parancsára, kapitány úr. — Akkor értened kell a főzéshez is. Minden magyar ért hozzá. Már az iskolában tanítják a főzést, mi?

Bár én nem tanultam az iskolában semmi ilyenfélét, de nem tartván célirányosnak, hogy ellentmondjak e pillanatban, mindenre azt válaszoltam, hogy:

Vízhorzó leány

(Fényképtanulmány)

— si, signor. — Ez volt ugyanis összes olasz tudományom. Mit szaporítsam a szót, a kapitány megtett szakácsnak és átadta az élelmiszerkamra kulcsait. Együttal megparancsolta, hogy reggelire rántottlevest és heringet készítsék.

Álltam a konyha közepén, mint egy tucazt számár a hegyen. Elmentem aludni. Hátha valami jótékony tündérke megújítja nekem az éjszaka folyamán, hogyan is kell elkészíteni a rántottlevest? Akkor még hittem bennük, mármint a tündérékben. Azóta sok minden történt, ami ezt a szép illúziót végleg eltörölte úgy az életemből, mint az álmaimból. Ma már tudom, hogy légies tündérek nem léteznek, a földi tündérék pedig egészen másra valók, s nem arra, hogy a férfiakkal a rántottlevés problémájáról értekezzenek!

Az éjszaka folyamán nagy jövés-ménés volt a közös kabinban, mint utóbb megtudtam, az őrségek váltották egymást — hajnalban pedig elsőnek ugrottam ki az ágyból, hogy életem egyik legizgatóbb és legproblematikusabb napját megkezdjem. A raktárban egy nagy horod fenekén több hering elnevezésű szörnyet fedeztem fel... igen, azon a napon az ártatlan halacszkák szörnyeknek tetszettek... és lisztet, meg zsírt is találtam vagy egy vagonra valót. Felcipeltem a pusztilásra ítélt «anyagot» a konyhára és hosszas gondolkodás után arra az elhatározásra jutottam, hogy mindenekelőtt a halat készítsem el. Feltörtém egy csomó tojást, ecetet kevertem hozzá, meg egy marék porcukrot és két kanálra való Maggi-szörpöt, általában összekevertem mindent, amit a konyhában találtam.

A gyengébbek kedvéért meg kell magyaráznom, hogy székfűszeg, borsot és töméntelen aprórávagott vöröshagymát is elvegyítettem abba a borzalmas

lébe, amit megízlelni magam sem merem... Ugyis mindegy, minél több, annál jobb, egy óra múlva így is, úgy is kivágnak innen, hogy a lábam sem éri a földet... Nagyjából letisztítottam a heringeket, miközben arra gondoltam, miért kellett nekem előlőnnöz hazulról, ahol senki sem bántott s ahol nem volt gondom a konyhára. Eh, üsse kő, ebben az üvegben is van valami, — azt hiszem, gelatin volt, ne maradjon híremondó sem az «anyag»-ból... és beleöntöttem azt is.

Beledobáltam a heringeket a sűrű, rettetetesszínű és szagú méregbe, mely szemlélatomást állt össze valami újszerű sokszorosítómasszának. És most a rántottlevest készítettem el. Magát a rántást, úgy-ahogy sikerült leközösítanom és alaposan elszámitattam magam a mennyiségnél, mert mikor ráöntöttem a vizet, ez is sűrű lett, mint a keményítőös moszlék. Azonkívül forrásközben öklönyi gombócok keletkeztek benne, felszínre jöttek és mindenáron világgá akartak szaladni a fazékból.

Közben hét óra lett és a pincér, meg az inas máris jelentektek a «reggeliért»... Miféle szag ez? — kérdezte a pincér, mikor a konyhába lépett. Elmosolyodtam és igyekeztem megfeszítéssel sokatmondó vonásokat erőltetnem arcomra. Aztán kimértem az adagokat és az emberek elmentek. — Atyaúristen, mi lesz most? Ezek a vadak minden csontomat össze fogják törni. Leültem egy sámedlire és befogtam szeméimet. Életem utolsó pillanataiban anyámra, erre a jószágos asszonyra gondoltam... szegény, még a síromra sem ülhethet virágot... jaj nekem — már jönnek is... vinnyogtam kínomban és gömbölyűre húztam össze magam...

... Szegény anyám...

— Hé, főszakács! — kiáltott rám a pin-

cér — a kapitány enni akar még! Mi az, gyomorgörcsöd van? Érdekes, úgy főz, mint egy felnőtt és a saját gyomrát meg elrontja!

Mi az? Mit hallok? Azok a szerencsétlenek megették a szörnyű masszát? És még életben vannak?

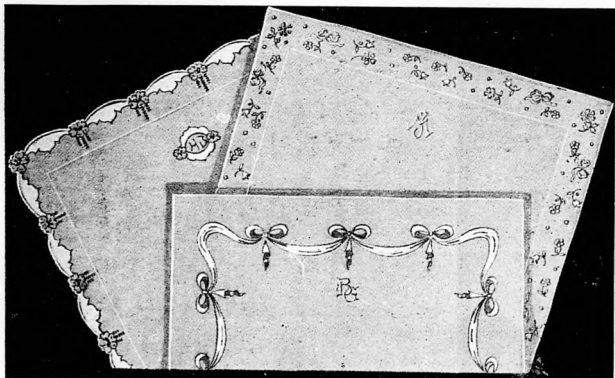
— Pillanat alatt fölfalták a reggelit, — mesélte tovább a pincér — és nekem sem hagytak semmit. Ezek azt hiszik, hogy a levegőből élek? Mindig mondtam, hogy a magyar konyha nem hason a pincéreknek...

— Majd én leszoktatom a bandát a nagy étvágyról, — vetettem oda félvállról, hihetetlenül büszkén és megfelelő föllénnyel — na, most még az egyszerű... és elküldtem a maradókat. De máris megjelent a dalmát inas és a legénység részére követelt. Most már lálmázní kezdtem, mint aki nagyon is oltthon van. De azért titokban a térdeim összeverődtek, mert nem hittem a saját szemeimnek és az üres, kenyérral kiitított edényeknek...

Hát így történt. És ha hiszik, ha nem, kijelenthetem, minél lehetetlenebb kotyvasztásokat eszeltem ki a hosszú út folyamán, annál tartósabb sikereket arattam, úgyhogy, mire értünk Délamerikába, én voltam a hajó legdédelgettebb embere. De Parában mégis csak vásároltam egy szakácskönyvet, aminek az lett a szomorú következménye, hogy a gombócok elűntek a levesből, viszont engemet megpofoztak, nem is egyszer, úgyhogy hamarosan vissza kellett térnem a saját magam eredeti kreációimhoz.

Azóta tekintélyes idő múlt el és itt Pesten ezalatt annak rendje-módja szerint kotyvasztották mindazt, amit én forradalmi újításaimmal sajátmagukból kiforgattam. És most egyszerre utánozni kezdenek a nagyszállodák szakácsai... Mi ez?

Mégis az én tudásom az igazi?

Dívtos ágyhuzatok

ERMA terve

Angyalka

Irta: Leonid Andrejev

Véznaestű, seplősarcú, csúnya fiú... Szaska. A legrosszabb tanuló az iskolában. A legváosottabb fiú az utcában. Gonosz, vad kölyök, rúg, harap mindenkit, aki csak a közelébe megy. Gyűlöli, utálja mindenkit. Még a mostohaanyját is megharapta. Véresre harapta a kezefejét. Hiszen, ami igaz, nem értett neki, rossz mostoha, Isten mentsen meg mindenkit a szájától...

Szaskát kicsapták az iskolából. A gyerekek már szóba se állnak vele, nem veszik be a játékba. A mostoha nem ad többé enni neki. Kódorog naphosszat szerzte-széjjel a városban. Leül a járdaszélre, nézi-bámolja a jövés-menést, az autókat, kocsikat, embereket. Felszedi az eldobott cigarettacsutkákat, felkapja a galamboktól az odaszórt kiflihéjat. Elkőborol magát a városban túl a mezőkre. Lehever a hegyoldalban s néz le a poros, füstös városra. Elnyújtózik a puha, zöld pázsiton, itt nem rúg, harap, nem ordít. Itt nem is gyűlöli senki. Nem veri meg senki. A madarak a lábáig jönnek. A rigók sárja csőrükkel megcsipkedik meztelen lábát. S jön az este. Szürke takarók szállnak alá az égből a városra. Szaska megindul feléle a hegyről. Futva megy végig az úton a város felé. Kifulladásig érkezik a ház elé. Nagy ház, emeletes... ők a pincelakásban laknak. Az utcáról könnyűszerrel lelátni. Szerencse, hogy nem igen nézegetnek be az emberek, lefelé, pincébe, mélybe senki sem szeret nézni...

Szaska benézett. Belülről pára, kívülől por futotta be az ablakot, alig látott valamit. Leguggolt, odatapasztotta az arcát az üveghez.

Odalent egy kövér, kócoshajú asszony járt-kelt, tett-vett. Közben folyton mozgott a szája. Az arca csunya fintorokra torzult. Vöröshéjú szeméből gonosz pillantásokat vetett a sarokba. Szaska odatapasztotta a fülét az üveghez, most már hallott is:

— Miért nem fordulsz fel, te ingyenélő?! Azt hiszed sokáig tülköl meg? Kidoblak, mint a kölykődet...

Szaskát eljutotta a méreg. Összevicsorult a foga. Harapni, tépni, rugni tudott volna... miért ne? Hiszen ő a legrosszabb fiú a városban...

Most az asszony ott a pincelakásban közeledett az ágyhoz... ordított és az öklét ráta és felemelte a kövér, vörös öklét, lesújtott és valaki feljajdult rá... egy férfinag, egy elkínzott, szerencsétlen, gyáva férfinag... az apjé...

Pár perc múlva dübörgött a lépcső. Szaska behűzódott az ablakmélyedésbe. Látta azt az asszonyt előbujni a lépcső-

nyílásból. Nagykendő volt rajta. A kendő alól kilátszott valami... egy butykos. Italért ment a sarki ivóba...

Szaska fellelékzett... Gyorsan, nesztelenül, mint a macska, osont le a lépcsőn. Benyitott a lakásba.

Fillett, bűzös meleg volt. A petróleumlámpa koromfelhőket fújt a levegőbe. Középen egy tekónben még gőzölgött a leforrázott ruha... a tűzhelyen ételmaradék... A sarokban rozzant ágy. Szaska paplan. Huzat nélküli vánkös. A vánkösön, a lepedő nélküli szalmaszálon fekszik a béna férfi, Szaska apja.

Rögtön észrevette, hogy nyílt az ajtó. Szívesen fel is ugrott volna. Érezte, hogy Szaska jön... az ő fia. Felugrani? Hiszen még felülni sem tud, hét éve fekszik így bénán, nyomorultan...

Szaska megindul feléje. Valami löki belülről, hogy megölelje, megcsókolja azt a nyomorult embert. Megölelni? Megcsókolni? Ő? Szaska? A rossz fiú? A legrosszabb az iskolában, az utcában, a városban...

Nem ölelte meg, nem csókolta meg... még csak nem is köszönt, csak odaszólt neki:

— Hát eltakarodott...

Durva, csúnya volt, amit mondott, de az apa megérezte azt, amit csak a lélek mondott:

— Itt vagyok, apám, egész nap kódorogtam, éheztem, hazajöttem hozzád, hogy örülj, szegény beteg apám... Fordítsalak meg? — kérdezte és már alá is csúsztatta a kezét a béna test alá.

Megfordította a másik oldalra. A beteg felsóhajtott:

— Megütött, már megint megütött...

— Ugyan, ne is mondd!... gyáva ember maga... mit tűri... bezeg nem tűrném én... — sziszegte Szaska... — Csak engéddé, majd elbánnék én vele...

— Ostoba gyermek vagy, Szaska, szükségek van rá. Látod, rehetetlen vagyok, ingyenélő vagyok... ha ő nem járna mosni, éhen halnék. Szükségem van arra a koncra, amit odavetélélem... Rád nem számíthatok, Szaska. Te semmirekellő, haszontalan csibész vagy. Még az iskolából is kicsaptak.

Szaska lehajotta a fejét... úgy fájta neki ezek a szavak. Harmadnap az apja azzal fogadta, hogy el kell menni Szaskának Svetsznikovékhoz. Ha nem megy el, őt megöli az asszony. Svetsznikov úr megígérte az asszonynak, hogy betesz valahová kijutójának Szaskát. Pénzt fog keresni, de legyen csak nyugodt, nem kap az az útkozott kölyök egy kopeket se kézhez... mindent ő fog kapni, az asszony...

— Nem megyek... hogyné, majd bolond leszek, lótni-futni, hogy neki több legyen pálinkára...

— Nem öрте teszed fiam, értem teszed... nézd, talán nem is igaz, hogy betesz állásba... és ha igaz, hídd el, nekéd is jobb lenne...

Elment Svetsznikovékhoz. Háromszor visszafordult. Ha nem tekintette volna azt a nyomorult, tehetetlen apját, bizony el nem ment volna... De ha arra gondolt, hogy dühében újra megüti a mostoha... és egyszer úgy találja megütni... jaj, de rossz végiggondolni...

Forgatta pár percig kezében a sapháját, végre becsöngetett. Fehérkötényes szobaleány nyitott ajtót. Azt mondta, tessék várni. Bement, visszajött és azt mondta:

— Tessék bejönni!

És Szaska belépett. Nem köszönt, csak belépett... elvégre ő Szaska volt. Eléje jött egy fehérhajú néni, meg egy fiatal néni. A fiatal néni nagyon szép volt, mosolygott. Az öreg arca szigorú volt.

— No, Szaska? Hallom, megint panasz van rád... — kezdte az öreg. — sok baja van veled a mostohádnak...

— Velem? Velem ugyan nem... — vont vállat Szaska és csunya fintort vágott.

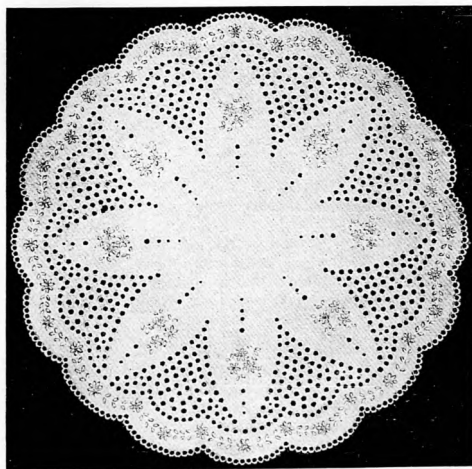
Egy kopasz úr is jött be. Szaska már látta valahol... hogy hol, nem emlékezett rá. Ugyanazt mondta, mint az öreg-asszony:

— No, rossz kölyök... hallom, kicsaptak az iskolából?

Szaska félrefordult és kidugta a nyelvét. A fiatal asszony látta. Csak mosolygott, de mintha nem is haragudott volna. — Kedved volna inszak menni? — kérdezte a kopasz.

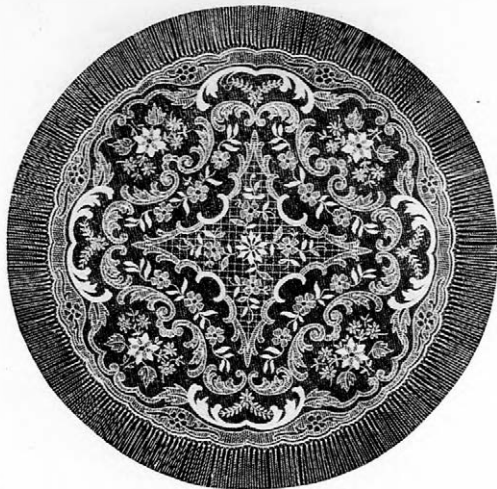
Szaska nem felelt, csak húzogatta a vállát, már nagyon unta a dolgot.

— Hát akkor mi akarsz lenni? Tán disznópásztornek készülsz?

Madeira milió

Wieg Testvérek terve

Tüllerítő

Wieg Testvérek

— Miért ne? — vágta oda Szaska szemtelenül.

A kopasz nem felelt semmit, mert a fiatal asszony sugott a fülebe valamit:

— Gyere, Szaska, gyere szépen, kapsz jó uzsonnát és ha jó leszel, játszatsz Kolja játékaival. Te ügyes fiú vagy, nem fogsz eltörni semmit.

Leültette a szép fehér asztal mellé. Párolgó kávét tett eléje, kalácsot, mazsolát, vaj, méz volt az asztalon. Egy egész üveg méz... Szaska leitta a kávé. Azon forrón leitta. Aztán a mézes üveg után nyúlt. Belemártotta az ujját... nem kérdezte, szabad, nem szabad, mártogatta, nyalta... a fiatal asszony meg hagyta...

Aztán magára maradt Koljával. Apró, kékszemű, rózsárcu fiúcska volt Kolja, pont olyan, amilyen fiúkat ki nem állhatott Szaska. És eléje állt Kolja:

— Te Szaska... én hallottam, hogy te nagyon rossz fiú vagy, a hiszasszony mondta... én meg jó fiú vagyok. A nagymama nem is szereti, ha mama idehív téged... de mama sajnál téged és azt mondja, nem tehetsz róla, hogy rossz vagy, mert nincs édesanyád, aki neveljen... Mondd, Szaska, neked nincs hiszasszonyod? Te egyedül járhat az utcán?

— Buta kölyök vagy Kolja... — nevette el magát Szaska és úgy akkora fricskát hányt a kisfiú orrára, hogy annak a szeme is káprázott bele. Le is görbült a szája a nagy ijedt-ségre, de nem sirt... Érezte, hogy Szaska kinevetné érte...

Az asztalon, a hamutartóban cigarettacsukhák hevertek... egy nagy ezüstdobozban cigaretták, szivarok... Szaska a csukhák után nyúlt. Mohón kapott utánuk. Tölte a zsebébe őket. Unta már a dolgot. A játékokat se szerette. Menni szeretett volna. Már-már azon is volt, hogy kerekelt old egy óvatlan pillanatban... de egyszerre észbe jutott az apja. Úgy jutott észbe, oly hirtelen, mintha fejbevették volna...

Szent Isten, szégyény apja a pincelakásban, rágódik egy kenyérhéjon... ő meg kinyalta az egész üveg mézet, ahelyett, hogy hazavitte volna... a kávé is megette... kalácsot is... Most várja őt. Várja, hogy visz neki valamit és ő nem fog vinni semmit. Valami fájni kezdett a belsejében. Most maga is úgy érezte, hogy csakugyan gonosz, utálatos, rossz fiú... Körülnézett. Megakadt a szeme valamin. El sem tudta venni róla. Olyan gyönyörű volt, amit nézett, hogy a szemét minduntalan odavonta...

— Te... te Kolja... mi... i... az ott?

— Az? Nem látod? Angyalka... a karácsonyfán volt... a Jézuska hozta. Ugy-e szép? A Jézuska újra el akarta vinni, de a mama szépen megkérte és ithagyta. Azt mondta mamának, azért hagyja itt, mert jó fiú voltam...

A kis szőkefirűs Kolja olyan boldogan mondta:

— Mert jó fiú voltam... — és kezével simogatta a viasz-angyalkát. Megigazgatta pillészárnyát, megsimogatta selymes haját... és az a másik fiú is utána nyúlt, ő is simogatni akarta. Kolja félrelökte a kezét:

— Menj, Szaska, neked nem szabad az angyalkát simogatni, piszkos a kezed... meg te rossz fiú vagy!

Szaska visszahúzta a kezét. Összeszorította a fogát. Oh, ha megverhette volna most ezt a Kolját, ezt a jó fiút...

Bejött az a szép néni. Megkérdezte, hogy szépen játszanak-e. Aztán a szekrényhez ment. Nagy ezüstös csomagot vett elő. A csomagban cukorkák voltak. Mindegyik fiúnak adott egyet és kiment, nesztelenül, mosolyogva, ahogy jött.

— Te, Kolja, játszunk bujósákat... — mondta Szaska.

— Jó... de hogy kell azt játszani?

— Te buta... hát te bemegy a másik szobába és elbujsz... én itt hűnyök... te szőlész, mikor szabad... és én megkereslek...

— Nagyszerű... — örült Kolja az új játéknak és már szaladt is elbújni a másik szobába.

Szaska várt egy percig. Körülnézett... nem jött senki. Egy mozdulat... és a kezében az angyalka... néhány lépés... már kinn is van az előszobában. Jaj... nem... nincs ott senki... Kolja kiáltja odabenn: „Szabad!”... Szaska óvatosan nyitja az ajtót, becsapja. Rohan lefelé a lépcsőn. Valaki mintha kiáltana utána. Seabaj, most már kiálthat... már kiűn is van az utcán... rohan, rohan, kezében az angyalka... a látp, rózsaszínű angyalka... a legszebb lény, akit valaha látott. Csak nagy, fényes kirakatokban látott hasonlót... de ez még azoknál is szebb... Most már bátran megy haza...

Most már azt se bánja, ha otthon a mostoha, ő bízik akkor is bemegy, ha megveri... majd ügyesen odacsúsztatja az apjának... Hogy fog örülni neki... ő szereti az ilyesmit... Ez olyan szép, amilyen szépekről ő beszélni szokott... Látja majd, hogy gondolt rá...

Odaért a ház elé. Benézett a pinceablakon. Még égett a lámpa. Nem is égett, csak pislálkolt... Leosont a lépcsőn. Betolta az ajtót... Nem volt bezárva... Ugyan miért zárna be? Ugyan ki jönné hozzájuk lopni, kinek volna kedve ilyen nyomortanyára betörni?

Horkolás hallatszott. Pálínkaszag terjedt a levegőben. Az asszony horkolt... az apja ébren volt. Feléje csillogott lázas, beteg szeme...

— Na, apám... Nem alszol? Hoztam neked valamit...

— Jaj... ne nekem add, neki add... legalább jobban bánik majd velem...

— Neki adjam? Hogyne, éppen neki való... még mit nem? És elővette az angyalkát. Odatette a rongyos, szurtos paplanra...

— Gyönyörű szép... gyönyörű szép... ezt művész keze formálta... milyen szelíd az arca... milyen szép a szeme... úgy néz, mintha látta vele...

— Tudtam, hogy örülni fogsz neki... ügyis egyedül vagy egész nap, majd ha unatkozol, nézegetni fogod...

— Nézegetni fogom...

— Majd ideteszem a lámpa alá, hogy éjjel is mindketten lássuk és reggel jó korán felkelek, hogy eldugjam előle... mert elvonné... eladná... egész biztos, hogy eladná... palínkért...

Már dobta is le magáról a ruhát Szaska... nem mindet, a nadrágját magán hagyta, hogy hamarabb ledőlhesse a vakára és onnan nézhesse az angyalt.

Nem láthatta sokáig. Lecsukódott a szemehéja, ahogy lehajtott a rongyokra a fejét. Annál tovább nézte az apa. Nézte, kitűgölt, lázas szemmel az apró, finomművi viaszangyalkát... hozzáképzelt sok-sok mindent. Szép lakást, boldog családot... karácsonyfát... egy szép, boldog életet... Régi álmait, ifjúságát...

A petróleumlámpa még pislálkolt. Inkább melegített, már alig terjesztett világosságot...

Meleg volt körülötte. S a beteg férji egész csak látta, hogy fényesedik az angyalka teste. Málkik szert lassan-láttan... el-tűnik az arca, finom kis keze, lába... És ő ezt látja, tūri... csak nézi, nézi... nem tud segíteni rajta... látja, hogy zsu-gorodik össze, koromtól, portól, hogyan piszkolódik be... Összeszugarodik... bepiskolódik... az angyal... szépség... élet... a gyermeke lelke... az ő egész nyomorult élete...

Fordította: K. LÁNYI PIROSKA

Egy kövér ember őszinte vallomásai

H U S Z Á R P U F I

10.

A film haláltánc.

Bernard Shaw talán az egyetlen neves író, aki még soha semmiféle formában sem közelített a filmhez. Műveit semmi pénzért sem engedte megfilmesíteni, mert nézete szerint, ha darabjaiból kivesszük a dialógokat, a szavakat, alkotása olyan lesz, mint a szoborban lévő acélváz, amely a szobrot tartja, de művészeileg teljesen élvezhetetlen vasrudakból áll. Szerinte filmre egészen más módon kell darabot írni, mint színpadra. S mivel az egész filmvilág tudja, hogy Shaw a mozivászon számára megközelíthetetlen, a filmgyárosokat a Shaw-darabok megfilmesítése igazítja a legjobban.

Amerika egyik legnevesebb filmgyárosa, aki arról híres, hogy a világon semmi más nem érdekli, mint a legridegebb üzlet és akinek műveletlen kalmárlelkéről legendák járnak szájról-szájra, különösen kivetetele hálóját Bernard Shawra. És bár ő maga talán még sohasem olvastott egy sort sem a világhírű írótlól, vagy ha olvastott is, nem értett belőle sokat — szeretne volna megmutatni Amerika filmgyárosainak, hogy ami nekik nem sikerült, azt ő tízúton-vízen keresztülviszi. Londonba utazott és felkereste Shawt. — Kedves mester — mondta, — nagyon szeretném rávenni önt arra, hogy belegegyezék valamelyik színpadi műve megfilmesítésébe. Szeretném, ha a moziközönség is megismerkednék az ön kristálytisztá, irodalmi szellemével... Hígyje el, mester, engem a legtisztább művészi cél vezet. Én tudom, hogy nekem kötelességem van a művészettel szemben.

Bernard Shaw nagyon kedvesen, mosolyogva válaszolt: — Uram, nem hiszem, hogy mi valaha is megértjük egymást...

A producer csodálkozás nézett a nagy fróra.

— Miért?

— Mert ön, uram, nemes gondolkodású művész, én pedig rideg üzletember vagyok...

Még néhány jellemző történetet kell itt elmondanom, hogy rávilágítsak arra a helytelen üzleti szellemre, amely a hollywoodi filmgyártás egy részét irányítja, s amely annak legnagyobb hibája.

Napoleon-filmet akartak csinálni. Erre megindult a szörnyű vita, hogy az amerikai közönség tudja-e, ki volt Napoleon?

A vitában magam is résztvettem és hibába magyaráztam: nem is fontos, tudják-e, ki volt Napoleon, hiszen éppen ennek a filmnek lesz a hivatása, hogy rendkívül érdekes cselekmény keretében, avval, aki nem tudná, hogy

ki volt, megismertesse Napoleont. Azt mondták, ha az amerikai közönség nem tudja, ki volt Napoleon, nem megy be a moziba. Ha a közönség nem ismeri eléggé ezt a szót: Napoleon, akkor nem érdekli a film. Napoleonnak tehát „publicityt” kell csinálni azzal, hogy az egyik legnagyobb lap hasábjain körkérdest intéznek a közönséghez, válaszoljanak, ki volt Napoleon?

Megtörtént. A legfantasztikusabb válaszok futottak be. Igen sokan azt írták, hogy Napoleon katona volt, mások, hogy tiszt, majd azt, hogy nősсібász volt, de akadtak válaszok, amelyek szerint — Napoleon az első gözmösödő tulajdonosa volt. Ezeknek a válaszoknak titka az, hogy Los Angelesben van egy gözmösödő, amely Napoleon nevét és képét viseli cégérrül.

Mondanom sem kell: a körkérdest konkluziója az volt, hogy Amerikában sohasem készítették el a Napoleon-filmet.

A véletlen sikerek aztán elkapatják a filmgyártót, s mivel ezekből a véletlen sikerekből élnek, lassan maguk is elhiszik, hogy értenek ahhoz, hogyan kell megfogni a sikert.

Egyik legnagyobb filmvállalat elnöke mesélte, hogy a legnagyobb sikerét annak a regénynek a megfilmesítésével aratta, amelyet soha nem is olvastott, s amelyről csak azt tudta, hogy igen nagy példányszámban fogyott el.

Egy másik filmvezér azért határozta el magát valamelyik film elkészítésére, mert azt minden szakember ellemezte. Mindkét filmnek véletlenül óriási sikere volt. Amint maguk a producerek mondták: a film, amely száz-ezer-féle ember izlésének készül, nem egyéb, mint «gambling» (hazardjáték).

Egyszer egy igen előkelő lap megtámadta valamelyik filmmágnást. Azt írta, hogy azoknak a filmeknek, amiket ő gyárt, semmiféle irodalmi vagy művészi értéke nincs és filmjei értéketlen ponyvák. A filmmágnás a következőképpen válaszolt:

— A támadás nem alaptalan, de teljesen jogosulatlan. Sohasem állítottam, hogy művészetet csinálók vagy művészetet akarok csinálni. Én kereskedő vagyok s azt hozom forgalomba, amit a legjobban áron tudok eladni és aminek gyártása a legnagyobb haszonnal jár. Miért nem támadja meg ez az újság Wrigleyt, a világhírű rákogummigyártót, hogy az, amit gyárt, nem a művészetet és nem az irodalmat szolgálja...

A legmulatságosabb eset, ami Földes Imre Kuruzslójával történt. A darabot én közvetítettem egyik filmvállalatnak. Átírták, átdolgozták: a helyszínt az afrikai idegenföldöbá tették, megváltoztatták a mesét, úgy, hogy már a szerző sem ismert volna rá saját darabjára. Erre az új darabra aztán nem illett már az eredeti cím sem, mire azt is megváltoztatták. Elkészült a film. S pár hónap múlva távirat jött a newyorki irodából, hogy ugyanannak az írónak, aki a nagyszerű „Man's past” című darabot írta, van egy új darabja a vállalatnál „Körözlo” (Kuruzslo) címen, amit őök szeretnék megvenni, mert nagyszerű. Nem tudnám-e ennek a darabnak a filmjogát is közvetíteni? Óriási volt meglepetésük, amikor azt válaszoltam, hogy ennek a darabnak a jogát hajlandó vagyok nekik potom párszáz dollárért eladni. Csak hosszas tárgyalás után árultam el nekik, hogy a darab minden joga már régen az övék, sőt mi több, azt már fél is dolgozták filmre. A „Körözlo” esete az a jellegzetes eset, amikor az anyja sem ismer rá saját gyermekére.

Ha mindezeket tudjuk, megérthetjük azt is, miért mennek ki a legnagyobb rendezők és írók Hollywoodba és térnek vissza onnan erdemnytelenül. Reinhardt kétszer is megkísérelte, hogy leggyönyörűbb filmterveit megvalósítsa Hollywoodban, de mindkét-szer anélkül tért vissza Európába, hogy filmet rendezett volna odaát. Ugyanígy jártak Hollywoodban még sokan, akik kimentek (Knobloch, Vollmöller, Hoffmannsthal, stb.) — és még sokkal többen, akik nem mentek ki. Mert nem utolsó az sem, amit például Molnár Ferenc Liliomával és Hattyújával csináltak. A Liliomot a felismerhetetlenségig átdolgozták, elpusztították minden költői szépségét s gondolatát, úgy hogy Budapestzen például nem is merték Liliom címen előadni a

Autót a Dolomitokban

világhírű darab filmváltozatát. A Haty-tyúban a trónörökös először a kastély összes terméin keresztül párbajozik a házitánítóval, majd lemond a főhercegnőről, aki boldogan veti magát a házitánító karjaiba. Erre és a hasonló esetekre mondta Tamar Lane, az amerikai film egyik legelső kritikusja:

— Mi lett volna Shakespeare drámáiból, ha azokat egy amerikai filmgyáros utasításai szerint írja meg? Nagyon igaz az, hogy a filmgyártás üzlet kell, hogy legyen. De éppen ezért a gyártásnak csak egyetlen helyes irányító elve lehet: legyen jó és érdekes.

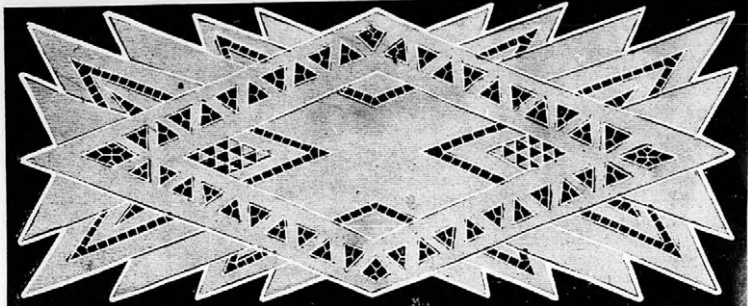
Eddig még minden film, amit becsületes szándékkal csináltak, tetszett. Példa erre nemcsak az amerikai filmgyártás egynehány kimagasló és üzletileg is eredményes produkciója, hanem különösen az orosz filmek általános sikere.

Hogy milyen öntudatlan véletlenek döntik el a sikert és hogy ezt mennyire nem lehet biztosan kiszámítani, azt legjobban bizonyítja a „Big Parade” esete. Senkinek sem volt fogalma, talán még magának a rendezőnek sem, hogy milyen sikerre van kilátása ennek a remek háborús darabnak. S amikor először levetítették a kész filmet, elhatározták, hogy újabb impozáns részletekkel egészítik ki, mert úgy látszik, érdemes még pénzt befektetni. Ez a kis filmnek indult Big Parade lett aztán az amerikai filmgyártás egyik legnagyobb és legmegérdemeltebb sikere, amely teljes két esztendőre ment felemelt helyarárral a Broadwayn egyfolytában és ugyanilyen nagy sikerrel majdnem az egész világon megközelíthetetlen rekordot és követendő példát állítva sikerével a jó amerikai filmek.

Eisenstein, a zseniális orosz rendező, aki a „Potemkin”-nel tette világhírűvé nevét, mondotta, hogy a film elkészítésénél sohasem jut eszébe, hogy az tetszeni fog-e a közönségnek vagy nem. Ő kigondol valamit s azt a legjobb képessége szerint, a legtisztább hitével megcsinálja. Aztán munkáját a közönség élé terjeszti, amely elkezd felel. Eddig még mindig bevált ez az elve, mert minden darabjával rendkívüli sikert aratott.

A világért sem akarom állítani, hogy az igaz művész mindig csak jót alkot. De igenis állítom azt, hogy az igaz művész még gyengébb alkotásaiban is tiszteletreméltó nyújt és tiszta hite és becsületes munkája az egyetlen helyes út, a legvalószínűbb lehetőség az igazi sikerre úgy erkölcsileg, mint anyagilag.

Az amerikai moztulajdonosnak és rajta keresztül a filmgyárosnak már nem is annyira a film maga a fontos, mint inkább a mód, amivel a tömeget a filmszínházba be tudja terelni. Felejthetetlen például Napoleonnak Hollywood egyik legforgalmasabb utcáján felállított vakítóan fényes aranyszínű szobra, amelyen Napoleon ágas-

Modern angolmadeira futó

ERMA terve

zkodó lován ül és vezényltre kinyújtott karjával mutat parancsolólag egy onnan messzebb fekvő színház felé. De most nem ezekről a hajmeresztő reklámsodákról akarok beszélni.

A haszonnak ez az egészségtelen és minden kritika nélkül való hajszálgása a baktérium, amely a filmgyártást betegíti. A hamis előnyökre bázisozott gyártási alapelv azonban csak egy része a nagy betegség okának. A másik, talán még ennél is súlyosabb hibája: a filmtrösztök elhatárolása. Ami lassanként teljesen kizárja a versenyt. Ma már egész Amerika lényegesebb filmgyártása két táborba tömörült, végső fokokon pedig már csak egy kézben van: a Wall Street bankárjainak kezében.

A sok ezer színház, amely ezeknek az összetömörült vállalatoknak a kezében van, minden válogatás és kritika nélkül tartozik előadni a két trösztnek a filmjét s a közönség kénytelen azt megnézni, mert mást nem igen kap. Az amerikai filmgyártás a rettenetes haszonért való tülekedésben lassan elfelejtette az árút magát: a filmet. Nem a film színvonalának emelésében, hanem a trösztökbe való egyesülésekben és az ezzel kapcsolatos lötsdei manipulációkban éli ki magát.

A józanesező filmkritikusok már régen megkondították a mai amerikai film halálhangját. Hogy a film „haláltánca” mégis ilyen sokáig tart s nem végződött eddig még tragédiává, annak az a csodálatos, minden ízében tökéletes amerikai organizáció az oka, amit a filmgyárosok kereskedői zsenialitással és párrallan szorgalmukkal kiépítettek. És milyen imponáló alkotása az amerikai filmgyártás organizációjának az „efficiency man” (a gazdaságosság — nem gazdasági — főnök). Az egyik stúdió mai gazdaságosságát főnöke így kerüli a gyárhoz: Egyik general menagernél jelentkezik egyszer egy rosszul öltözött ember. Állást akar.

— Mit tud ön?
— Takarékoskodni!

A menager először csodálkozó arcot vág, majd, nehogy drága idejét sokáig lefoglalja a furcsa ember, így

szól hozzá amerikai, gyors elhatározással:

— All righth! Meg tud ön élni heti tizenöt dollárral?

— Igen.

— Kérem, szerződöttem ennyiret, egy hónapi próbaidőre. Ha a hónap letelt, jelentkezék nálam takarékosági munkája eredményével.

Egy hónap múlva jelentkezett az ember.

— Kérem — mondta —, tessék megnézni a stúdió multihavi villanyszámláját és az e hónapit.

A menager bekérte a kimutatást. Meglepetéssel látta, hogy ebben a hónapban — bár semmivel sem dolgoztak kevesebbet a stúdióban — négyezer dollárral kisebb a villanyszámla, mint az elmúlt hónapban.

Az álláskereső elmondta, hogy ez az ő érdeme. Ha valamelyik sztár kiment az öltözőjéből, megnézte, hogy nem hagyta-e égve a villanyt. Vigyázott arra, hogy a műterem lámpáit a felvétel befejezése után azonnal leoltásák. A villamosgépeket és a fűtést, amit lehetett, kikapcsoltatta. Az irdai idő befejezésével végigjárta a szobákat, nem felejtették-e valahol égve a villanyt.

— Alkalmazom önt — mondta a general menager. — A megtakarított összeg tíz százalékát kapja fizetésként. Száz dollárt egy hétre...

A hollywoodi filmgyártásnak és a filmek értékesítésének az egész világra kiterjedő párrallan organizációja hosszabbította meg az amerikai film hirdoklási folyamatát. Így Amerika könyvnyer győzte az iramot még akkor is, amikor Európának már nem egy országában a közönség teljesen elfordult az amerikai filmgyártás tömegprodukciónól.

Mikor aztán az amerikai film szellemi csújsze súlyosan éretetni kezdte hatását s a tökéletes szervezethez nem volt több kiengenylyözhető, a producerek megállapították: a film elérte mindazt, amit elérhet, nincs tovább fejlődési lehetősége. S hogy az ipart és az üzletet továbbra is fenntarthatassák, beoltották a filmet a technika egyik újabb vívmányával — a talkieval.

(Folytatjuk)

Csevegés a humorról

Mondd meg, min nevezs és én megmondom, ki vagy. Ennek az aforizmánknak a helytállóságáról főleg társaságban győződhetünk meg, ahol — mondjuk — elhangzik egy adoma vagy egy élc és azt vesszük észre, hogy a társaság egyik része hahotázik, mások csak mosolyognak, néhányan kényeszeredett szájelhúzással reagálnak, végül akadnak olyanok, akik merev arccal, komor tekintettel néznek maguk elé, mintha csak azt mondták volna: odakint ölmos eső esik. Pedig nagyjában a társaság valamennyi tagja azonos műveltségi színvonalon áll. Tegyük fel, hogy az elhangzott tréfát senkisé megismerte, vagyis egyformán kellett volna hatni a jelenlévőkre. És lám, milyen lényeges különbségek mutatkoztak! Nem szükséges valami mélyenlátó lélekismeret ahhoz, hogy megállapítsuk: a hatás különféleségét a vérmérséklet, az általános kedélyállapot és a pillanatnyi hangulat idézi elő. Van, akit könnyen meg lehet kacagtatni, pedig igazán oka volna rá, hogy savanyú képet vágjon. Nem a vicc miatt, hanem, mert lelki- leg vagy anyagilag vagy más szempontból gondjai, bajai vannak. Másokat, akiknek semmi okuk sincs arra, hogy az orrukot lógassák, még a legvidámabb társaság sem tud jókedvre hangolni. Amiből kiviláglik, hogy mindenki bizonyos lelki adottsággal születik, mondhatnánk: lelki alapszínnel s az egyiknél világosabb, a másiknál sötétebb ez a tónus. Gondoljunk csak az optimistára és a pesszimistára. Amaz a rosszban is megtalálja a jó csiráját, emez a jó is fentartással és gyanakvással fogadja.

Szerencsétlen természet az, amely szinte erőszakkal fojtja le magába a felbugyborékoló kedvet s ver pántot tulajdon lelkére, amelynek egy-egy gondtalan mosoly, felröppenő kacaj éppoly életszükséglet, mint a gőzgépeknek a biztonsági szelep. S milyen boldog az, aki felszabadultan, jól- esően tud nevetni! Nem hinném, hogy bárki is irigyelné a drága színházi páholyoknak azt a közönséget, amely dermedten nézi végig a legjobb vigjátéki előadást, azt a benyomást keltve, mintha valami terhes társadalmi kötelezettségnek tenne csupán eleget, amikor díszbe öltözik és autón a színházba viteli magát. Ha ezeken mulna, ha ezektől várna visszhangot a színész, bezeg torkán akadna a szó. De hallgass csak, hogy hömpölyög a jókedve, hogy szárnyal a kacaj, hogy dörög a hahota a felsőbb régiókban, a második emeleten és a karzaton! ... Milyen szívet gyönyörködtet, hangulatot kelt, magával ragad az ön felelt lelkeknek ez a természetes, üdítő muzsikája! Hiába mondja az epéskedő fölényes, hogy „ezek az egyszerű emberek a pénzükért mulatni akarnak”, — ilyen könnyed gesztussal nem lehet elintézni azt a kérdést: miért tud nevetni a kevésbé megelégedett ember jobban, mint az, akitnek majd minden vágyát teljesítette az élet? Azt is hallani: „mert kisebb igényű”. Nos, ha színpadon, vagy filmen egy ellenállhatatlan bohócati helyzetet látunk, egészen mind-

egy, hogy irodalmi és művészi izlésünk milyen fokon áll. Aki őszinte akar lenni, az nevet. És még valami: aki egészséges és élelki, abból kitör a kacaj. A fagyasarcúakat, az úgynevezelt bádogképeket nem merném sem az őszinték, sem az egészségesek közé sorozni.

Egy néphez, egy társadalomhoz tartozó embereket a közös származás, műveltség, hagyományok és szokások, az egymással való sűrű érintkezés nagyjában egyező karaktervonásokkal ruház fel. Ehhez járulnak még az éghajlati viszonyok, ameklyek közt az illető embercsoport él. Nagyon érdekes és tanulságos megfigyelni, miként nyilatkozik meg különféle népeknél a jókedv általában milyen a humorok.

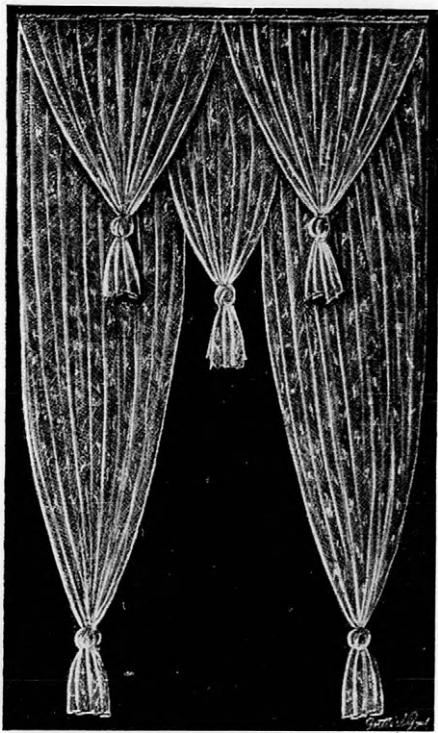
Az angolszász fajt vaskosság és szárazság jellemzi. A keverék amerikai népet a szinte gyerekes burleszkzség. A franciát a könnyed, hajlékony szellemesség. A délnemzet (bajort, württembergit, osztrákokat) a kedélyesség. Az északnemzet (poroszt) a nyersség. Az olaszt a jász érzelmesség. Az oroszot a szatíra és melanchólia sajátos vegyülete. A magyart kicsatán jókedve, szilaj vigadozás, dacos kötekedés, kacagószemű dévajkodás, ugrató tréfalkodás jellemzi.

Minden nép humorát a tömeglélek formálja ki, az író ennek a kollektív léleknek a szócsöve csupán. Az angol humorak Dickens és Thackeray, az oroszok Csehov, a magyarnak Jókai, Mikszáth s újabban Móra a klasszikus képviselője. Egmás mellé állítva műveiket, milyen más és más típusok mosolyognak ránk a sorok közül! Valamennyi magán hordja a környezet, a faj, a föld, az egész társadalmi berendezkedés jellegét. Ami közös vonás van bennük, az tisztán a minden ember egyforma szükségletéből ered.

Az utóbbi időben nagyon elterjedtek a skót vicek. Könnyű volt megérteni, mert az a csúnyán takarékos embertípus, amelyet ezek a csipős vicek figurálnak ki, mindenütt előfordul. Jellemző az a közkedveltség, aminek az arisztokrata-vicek örvendenek. Ez a hozzájónév veltakép helytelen és igazságtalan is, mert a győztes-váltás, tájékozatlanság és tudatlanság nem tűntethető fel úgy, mint egy társadalmi osztály fogyatéksága, — előfordul ez bizony a kevésbé előkelő családokban is. De hát emberi gyöngöcs: mulatni a mások hibáin, miközben szerencsére nem vesszük észre a magunk szemében a gerendát.

Ha statisztikát csinálnánk róla, melyik nép szállítja az emberiségnek a legtöbb s legsikerültebb ötletet, tréfát, élelet, adomát, első helyre kétségtelenül az angol kerülne. De nyomában utána, kevés pontkülönbsézzel, a magyar. Harmadiknak talán a francia és utána a német következnek. Ez a sorrend egyben az illető népek egészséges lelkének is a tükörképét adja.

Amelyik népek kedve, humora van, azt nem kell féltetni a sors megpróbáltatásaitól.

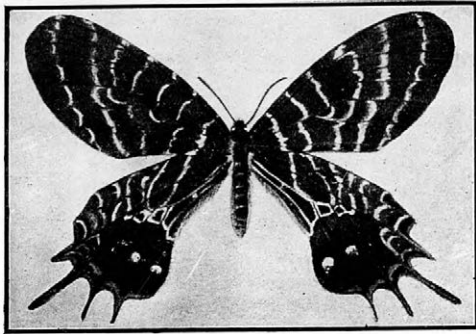

Tüllfüggöny

Gottlieb rajza

Csendélet a Dunán

Helyszín: a Rómaifüredő vikendvárosa. Idő: ma. Es véletlenül napsugaras nyár van, délelőtti tisztaság, amikor még csak körülbelül tízezer meztelen zulukáfer leány és fiú nyüzsg a homokon. A nagy rajok csak délután érkeznek, most még a dohos hivatalk mélyén toporzékolnak. Szóval ebben a levegős tisztaságban két leány előhúzza a sárga csónakot, emelik, csúsztatják, nyögnek a teher alatt, míg a partra vonszolják és ott serényen nekilátnak a nemes versenyparipa csutakolásához. Két fiú is tartozik a csónakhoz, két izmos kényúr, ők nem ártják bele magukat a munkába, mert ez a nők dolga. Eppen olajozzák drága testüket és oda se pislantanak a két izadót leányra, akik dalolva mossák a csónak bordáit, felfordított fenekét sikálják, rongyok, kefék és szappanok csillognak a kezükben. A két hölgy térdig áll a Duna hideg délelőtti vizében, a hátuk libabőrös, bronz térdük remeg, mert fáznak, viszont a homlokukról szakad a verejték. Karsú derekuk kettétörök, amint előre hajolnak, a csónak alá bújnak, reszelnek valamit rajta, srófokat igazgatnak és olyan fényesre pucolják, mint otthon a parkettét. Eszükbe se jut, hogy a fiúk is segíthetnének. A csillogó csónaknak ők a rabnői, ők tartják rendben, a fiúk csak beleülnek majd és élvezik a rabnők szorgos munkáját, a kitarított csónakot. Nagyon igyekeznek, a munka ég a kezük alatt, rettegnek arra a gondolatra, hogy nem készülnek el idejére s a basa úrfiak egyike esetleg lesújtó megjegyzést tesz majd ügyességükre. Munka közben fölpislognak a kitűnő partnerekre, akik bicepsüket símogatják olajjal és éppen valami viccen nevetnek.

Eszakindiai fecskefarkú pillangó

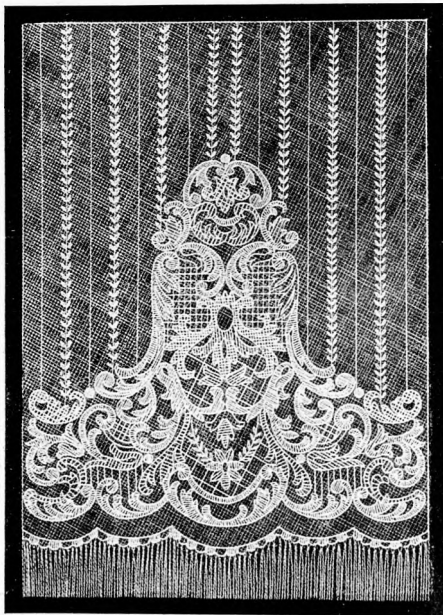
A két leány liheg a fürdőtrikóban, fújják a hajukat, amelyek hajladozásnál a szemükbe lóg és nem látják tőle az utolsó kis porszemet is, amelyiket le kell mosni a csónak testéről. Velük egyidőben még legalább kétszáz ilyen csónakmosó leány szorgoskodik most a parton és ugyanannyi fiú henyel a napon. A férfiuralom szempontjából tehát kint a vikendvárosban jól állunk. Hadállásaink ez idő szerint bevehetetlenek. S amíg ezt a képet nézem a reggeli Dunaparton, ezeket a lányokat, akik ilyen szívrepesve takarítják a fiúk csónakját, eszembe jut egy ósdi kérdés: milyen lehet otthon a lakásuk ezekben a leányoknak? Bizonyára azt is ilyen rendben tartják, mint a közös csónakot. Otthon is ragyog a tálaló, a rézedény, a kés, villa és a kanál, fényes a konyha, a kamra és a hálószoba. Anyukat megkímélik otthon is a fizikai munkától. A lábasok fenékén rózsák virulnak, mint a házikisszszony daktiloszkópiái művészetének emlékei. Az ablaküvegen nincs egy légy nyom se. A fehérnemű megfoltozva. Az ágynemű megvarrva. A gombok mind a helyükön. Befőttek glédában. Apa harisnyái megstoppolva. Vasalás: prima. Mosás: elsőrangú. Főzés: utólréhetetlen. És a többi. Nem is tételezhetek fel más ezekről a remek teremtésekről. Ha a csónakot a fiúk helyett is ennyi becsúgygyal készítnék el a nagy útra, akkor az otthonukat se hanyagolják el. A logika — ha nem tévedek — helyes. Aki esetleg más véleményen van, az bizonyára a nők ellensége, utálatos maradi lény, akit ki kellene füstölni ebből a modern világból.

Csak nem képzelik önök, maradi férfiak, hogy ezek a nagyszerű amazonok megvetik a házi munkát és lenézik az otthonot? Hiszen talán azért török-zúzzák magukat a fiúk előtt ott a csónakon, mert be akarják mutatni nekik, hogy milyen rendszerető, milyen jó munkaerők és mennyire lelkesednek a tisztaságért. S a fiúkat a gőgös közömbösségben is megfogja a lányok hallatlan szorgalma. Biztosan arról beszélnek, hogy jó volna elvenni feleségül ezt a két aranybőrű nimfát, akik nem kímélik sem a tenyerüket, sem a vadpiros körmeiket, ha a csónak tip-top kiállításáról van szó. Nem félnek a hideg víztől, nem sajnálják a derekukat. Engedelmesek, lelkesek, szerelmesek és szépek. Házasság nincs kizárva.

Bár úgy lenne!

De én nem vállalkozom arra, hogy kihallgassam a fiúk beszédét. Vagy hogy azt még meg is írjam. Majd elsíriák ezt egyszer ezek az aranybőrű nimfák, levélben a szerkesztő úrnak, vagy egy másik férfi vállán, aki nem volt vikendpartnerük.

Bihary

Tüllfüggöny

Wieg Testvérek terve

Egy magyar újságíró élményei Kongo-Afrikában

P É L Y Z I A N A P L Ó J E G Y Z E T E I
V I.

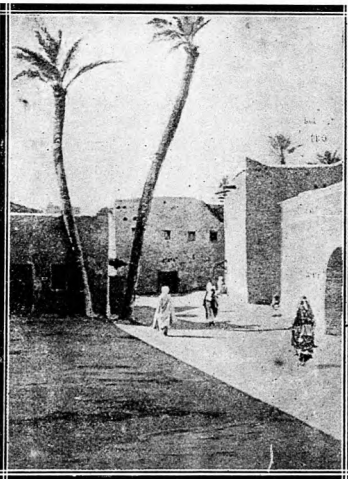
December 20.

Megtörtént hát a tűzkeresztségem, de ettől még nem gyógyult meg az autók. Nem volt más hátra, fel kellett kapaszkodni az emeletnyi magasan megrakott teherautóra, a néger boyok közé, aminél nagyobb szegény már nem is érhet fehér embert. Vezetők kétségbe volt esve, majdnem sirva kért, hogy tartsam titokban ezt a rémes esetet, mert halálra szegélyné magát, ha nyilvánosságra kerülne, hogy előkelő utasát teherautón tudta csak szállítani.

Hamarosan elértük Afrika legmulatságosabb kompját, a *carnotti*. Afrikában rengeteg folyó van, az autót gyakran kell kompra csusztatni. A komp deszkái fatörzsekből vajt hosszú csónakokra vannak fektetve, a csónakokban állnak az evezősök és ezek lendítik előre nagy bambuszúddal evezőkkel. A *carnoti* kompátkelés valósággal operetszerűen folyik. A meztelen evezősök a csónakok orrában állnak és az egyik lábukon harisnyakötészerűen agatott csengő van. A középső csónakon foglal helyet a karmester. Mikor a komp indulásra készen áll, jelt ad és karmesteri pálcájával kis tam-tam-szerű ritmust üt. Az evezősök pontosan erre a ritmusra moztatják karjukat, sőt a csengetyüs lábukat is. Párizsban a Casino de Paris valamelyik revüjében határozottan nagy sikerű lenne. Túl a folyón, miáltal a teherautót csuszatták le a kompról, vezetők, bizonyára szórakoztatásomra, madarakra kezdett lövöldözni a teherautó soffőrének puskájával, aki szenvedélyes vadász volt és minden este hozzájárult vacsoránk kibővítéséhez, hol néhány afrikai gerlével, hol pedig nyulakkal. De kilatásba helyezett cibelinbundám számára is összelőt már anyi cibelin patkányt, amennyiből annak egyik uja kitelhetett. Noha a bunda nagyon igazott, mégsem biztattam nagyon derék soffőrüket, hogy pusztítsa a kedves kis „civette”-ket, mert ritkán láttam bájosabb és mulatságosabb állatokat. Brazavilleben például majdnem minden fehér ember tart egy-két civettet. Kölyökkorukban tenyérnyi nagyek, a testük végtelenül finom, tőrekeny. Hosszú rókaorroskájukkal mindent megszimatoznak, úgy játszanak, akár a kis macska és kedves bizalmasdással bújnak a ruha ujába vagy a blúzokba. Órákig is elmulathat velük az ember. Vezetők, mint minden afrikai, kitűnő céllövőnek bizonyult. A legnagyobb biztonsággal durrantott le két magasan szálló tarkatollú madarat. De mikor látta, hogy egyáltalában nem lelkesedem ezért a céltalan gyilkosságért, egy óriási „dögmadarat” puffantott le, ugyancsak röptében.

*
Útközben hirtelen kedvem támadt kö-

zeleből megszélni a hirhert afrikai bozótot. Mondhatom, pokoli hely. Az ilyen dzsungelben nyirkos a levegő és két-három méternyi magasra is meg nő a vastag, nádszerű fű. Ha az ember előre akar haladni, kénytelen a karjával állandóan oly erőteljes mozdulatokat végezni, mintha ár ellen úszna. Csak most értettem meg igazán, milyen kénysernek engedelmeknek a négernek, mikor az ilyen területet felgyújtják. Mert itt rejtőzik minden halálos veszedelmek. A benne haladó ember alig láthat előbbre egy-két méternél. Vadászni ebben a bozótban, a magas sás fű között, teljesen lehetetlen. Már pedig tudni kell, hogy a nagy fenevadak, a bölények, elefántok és oroszlánok többnyire nem a faerdőkben, hanem ezekben a fűrengtegekben tartózkodnak. Az erdőgyújtás természete-

Tunis külvárosa

sen a vadászat legegyszerűbb módja is, hiszen a tűz elől menekülő fenevadak egyenesen a vadászok fegyvereibe rohannak. A néger egyébként csupán a végső szükség esetén szánja el magát vadászatra. Elképzelhetetlen, mennyire félnek még a denevértől is. Ha egyegy nagy vadat elejtenek, ünnepet ül az egész törzs és ugyancsak hosszú idő telik el, amíg újra kockáztatják a bőrüket. Érdekes, hogy milyen gyönyörűséggel röpködnek a döggeszelyűk és héjasok az ég bozótok felett. A gomolygó füstfelhők között százával röpködnek, szájukban a zsákmányul ejtett állatokkal. Lomhán keringenek egészen közel a lángokhoz, az ember szinte csodálkozik, hogy nem perzselik el a

szárnyukat és lesik az izzóvá lett talajról menekülő pocokokat, patkányokat és egereket és ha megpillantanak egyet, villámgyorsan csapnak rá, csőrükbe ragadják és már ismét felívelnek a magasba.

Szórakozottan „úsztam” a fűtengerben, szorgalmasan tempózva haladtam előre, valami ösztönös kíváncsiság hajtott. És így történt, hogy egyszerre csak megdőbbenve vettem észre, hogy a nap zuhanni kezd és semmiféle emberi halog sem hallok a közelemben, sőt — valószínűleg rémületemben — elvesztettem tájékozódóképességemet is. Egyszerre feljéreztem, hogy minden pillanatban szembekerülhetek valamely fenevaddal. Hiszen e bestiáknak, de különösen az errefelé nagy számmal élő leopárdoknak vakmerősége elképesztő. A napokban történt, hogy Banguitól nem messze egy faluban egy hőlgy este hétig maradt valakinek látogatóban, amikor Afrikában már vakstójt van. Hordszéken vetette magát haza, melyet hosszú rudakon négy néger cipelt. Kettő elől, kettő hátul. A hordszék alatt, a néger lábai között pedig sétált a kuttyája. Egyszerre csak a kutya rémületen vankant egyet, a négerek felordítanak, kiejtik kezükből a hordszéket és az aszszony a földre zuhan. Kiderült, hogy egy leopárd a négerek lába között a kuttyára vetette magát és elragadta. Ez nem mese, hanem szószerint valóság, melynél egyébként külön rémséget is láthattam saját szememmel. Az egyik kórházban olyan özsemmarcanagolt és amputált négert láttam, akiről egyetlen harapással szelte le a lábát a leopárd. Sőt az egyik álomkór-kórházban az egyik nagybeteg néger aszszonyt vitte el a karját a betegségéből lapodzott bestia.

Mind ezek a rémségek villámgyorsan cikkáztak át agyamon és ijedtemben hangosan kezdtem kiáltozni. Szerencsére az élesfülvű négerek hamarosan meghallották segélykiáltásaimat, vizsgálkibálták és a hang irányában menekülve, hamarosan rájuk is találtam. Vezetők halothalványan fogadtak és bizony alaposan megdorgált és vakmerőnek nevezett. Később, mikor a Tsad-tó mellett oroszlánokra, vadászókra és bivalyokra vadásztam, persze csak mosolygott ezen a kis kalandon... Megint felkapaszkodtam a teherautóra, amelynek tetjén már annyira „táblás” ház volt, hogy attól féltem, elpotyogtatjuk néhány kis néger inasunkat. És azon tűnődtem, hogy vajjon ebben az esetben az én autófuvározó fehérem is úgy viselkedne, mint az a hajóskapitány, akinek hajóján Brazavilleből a Kongo folyón utaztam? Érdekes dolog volt az nagyon! Mi félérek — összesen öten — fezt utaz-

tunk a fedélzeten. Ott vannak a kabinok, továbbá a kapitány és gépész lakása is. Azért mondom, hogy lakása, mert ezek a tiszték egész családjukkal a hajón élnek. A kabinos végén van a nyitott, csupán tetővel ellátott ebédlő, amelyet egyuttal társalgónak és kártyaszobának is használnak. Sőt ha a forgalom olyan szünetelt mértékűt ölt, hogy ötnél több utas van a hajón, akkor ezen az ebédlői asztalon aludni is szoktak.

Lent, a hajó testében, az óriási farakások között, melyekkel a hajót fűtik és amelyet naponta egyszer valamelyik erdőállomás mellett mindig újra felraknak, nyüzsgönek a néger gyerekek, fekete asszonyok, férfiak és a fekete szolgaszemélyzet. A néger imádja az utazást. Hajónkon még tányérjukat és gerasszonyok is voltak, akik olyan szélesre nyújtják ki már csecsemőkoruk óta ajkukat, hogy abba egy rendes fátányért tudnak beleilleszteni, melyet még éjszakára sem vesznek ki onnan. A mi tányérjuk asszonyaink egyébként primadonnák voltak. A párizsi gyarmatügyi kiállításon mutogatták őket és most utaznak haza tányérjaikkal, melyekről azonban a pénzért élelmes impresszáriójuk sópörte be frakkja zsebébe.

Szóval — nem lehet tudni világosan, hogy mi történt, — lehet, hogy az egyik négernek túlságosan melege volt és bár tudnia kellett, hogy a Kongóban nyüzsgönek a félelmetes kaiman-krokodilok, mégis megmártotta magát. De az is lehet, hogy valamelyik társa belökte a vizbe. A hajófenékén semmiféle korlát nincsen és padozata alig egy méterrel áll ki a vízből. Egyszerre nagy ordításra lettünk figyelmesek és valamennyien a hajó orrához szaladtunk. A kapitány is oda jött. Abban a pillanatban ugrott a vízbe egy másik, nyilván a becületes szándékkal, hogy bajbajutott társát kimentse a vízből. Bár a négerék általában kitünő úszók, elmaradtak az ár ellen sebesen felfelé haladó hajótól és a távolság rohamosan növekedett. A többi néger javeszékkelve ordított és hadonászott feljűk. Általános, óriási izgalom és pánik. Mindenki kiabált:

— Kapitány! Kapitány! Állíts meg a hajót!

De legnagyobb megdöbbenésemre a kapitány és a hajó egész legénysége harányan nevetni kezdett. Csak nem képelem, hogy ezért a két négerért megállunk?

És hiába volt minden méltatlankodásom, az emberszeretetre való hivatkozásom, a kapitány hátat fordított és tovább ment.

A két szegény ördög pedig, mikor látta, hogy hiába igyekeznek elérni a hajót, a part felé kezdett kapáldozni. Szinte átlettem halálfélelmüket és mintha saját lábaimban éreztem volna a krokodilok fogát. Talán sikerült megmenekülnöm, talán nem! Annyit láttam még csak, hogy a part közeléig jutottak. De hiszen éppen ott szoktak lesben állni a förtelmes bestiak... De ami legjobban felháborított, az an-

nak a két néger csónakosnak a viselkedése volt, akik a part közelében a legnagyobb közönnyel nézték a két szerencsétlen fickó halálközelmélet és eszébe sem jutott segítségükre menni. Hiába, említettem már, hogy a néger, — ha csak nem családtagjáról van szó — még kegyetlenebb fajtestvérehez, mint a fehér!

*

Teherautóknak késő este érkezett egy újabb kompállomásához. A sötétséget markolni lehetett volna. Autóreflektorkainkkal kerestük a kompot, de pechinkre, az bizony a túlsó parton volt. Fényjelekkel végre mégis csak észrevettük magunkat, mire a négerek faklyáival mellett kezdtek mozogni. Tökéletesen úgy festettek, mintha pokolból előugró, mézelen ördögök lettek volna. Kerek félóraig tartott, amíg átveztek, újabb félóraig, amíg átvittek bennünket. Néger felfogás szerint azonban ez villámgyors munka volt, melyért a legnagyobb dícséretet remélték.

Innen már egy félóra alatt elértek Lobayt. Öszintén sóvta azt hittem, hogy most majd egy kicsit elnyújtózhatom, de erről szó sem lehetett.

Vezetőm — egyúttal az autószállítmányozó vállalat tulajdonosa — kijelentette, hogy a sok defektus miatt már eddig is rengeteget késtünk és ő nem bírja elviselni azt a blamázt, hogy nem érkezünk idejébe Banguiba, ahol enget már várnak. Olyan kétségbeesetten könyörgött, hogy kénytelen voltam feladni éjszakai nyugalomamat becsúgyának és csendes megadással kapaszkodtam fel megint a podgyaszok tetjére.

*

Fort Archambault, január 7.

Most aztán már igazán messze járok! A messze ezúttal nagyon bonyolult, gyűjtő fogalmat jelent. Mert ha valaki kezébe veszi a térképet és végigkísér eddig megitt utamon, a bordeauxi kikötőtől a Kanári- és Madeira-szigetekn Dakáron, Libérián, az Elefántcsontpartokon, Nigeria kikötővárosain át Kamerun mellett, aztán Középkongó partjain Angóliáig, onnan tovább a Belga-Kongón és visszatérve Pinte-Noirhoz, felkísér a szárazföldi utakon Brazavilleig, aztán a Oubangyi folyó öserdős partjainak mentén Banguig és végül is a Chari folyón idáig: Fort-Archambaultig... azt hihetné, hogy most az Egyenlítőtől felfelé haladok, Európa felé közeledek. Holott a valóság az, hogy sohasem voltam tőle távolabb, mint e pillanatban. Mert a távolság nemcsak földrajzi fogalmat jelent. A távolságot erkölcsi értelemben is lehet magyarázni. Mert itt ugyan nincsenek már emberek, elhagytam az egyenlítői erdők titkos, nyirkos homályát, itt már nincsen tészté légy és álomkór, sőt birkát és lovakat is látni, a hőség börtörpezésében száraz és mocsárlázat terjesztő szunyogoknak nyoma sincsen... de mégis itt vagyok a legtávolabb! Mert itt kezdődik a sivatag. Itt kezdődik a semmi! Itt ismeri meg az ember

azt a fogalmat, hogy: nincs! Nincs falu, nincs ember, nincs út, nincs kút, nincs legelő, nincs erdő, nincs kert... — Vegyen lávét! — figyelmeztettek, — mert Fort Lamyban már nem kap, vagy csak megfizethetetlen áron! Vigye magával ez a kosár narancsot is, mert távolabb már sehohsem terem. Semmit sem fog találni. Nincs ott sem papája, sem mango, sem citrom, sem...

Semmi sincs ott! Legjobb esetben néhány üzletnek nevezett fabódét találni, melyekben nagyon kétséges, hogy van-e áru is. De ami raktáron van, azt feltétlenül meg kell vásárolni, mert feljebb már ez sincsen. Természetesen ivóvíz sincsen. Hús liter ivóvizet kell podgyaszaink közé raktározni a legközelebbi állomásig. Most még csak ivóvizet. Mert az autótáitáshoz szükséges mocsárvizet még csak remélhetünk találni.

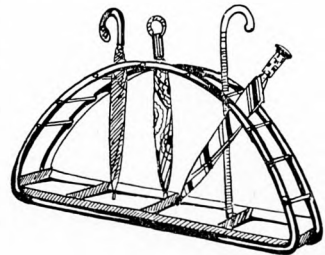
Hát nem elképesztően különös a természet? Innen néhány száz mértföldre, Abecher felé még nem lehet közeledni, mert az utak víz alatt állnak és ez az út, amelyen most a Tsad-tó felé készülök indulni, alig néhány hét előtt még szintén víz alatt állt, még pedig kerek hat hónapig. Most pedig száraz, repedezett...

Az esős évszak márciusban kezdődik a Tsad vidékén. Márciusban pontosan két vihar van. Áprilisban négy. Azután szeptemberig mindnap hat-hétórás vízőző. Októberben némi csökkenés. Novemberben már ritka a csapadék, de akkor még minden víz alatt áll az előző szörnyű esőzések után. A medrűkből kilépett folyók egyetlen mocsaras tengerré egyesülnek. Azután december elejétől — márciusig egy csepp eső sem esik soha! A hőség rekkenő. Februártól márciusig 60—65 fokig felszáll a hőmérséklet, de az európai szervezetre júliustól szeptember végéig a legelviselhetetlenebb: ilyenkor olyan páras, akár egy gőzfürdő. Viszont februárban már akkora a szárazság, hogy a Chari folyón, — mely a világ legnagyobb folyójának, a Kongónak az anyja, — egyes helyeken gyalog lehetne átgázolni, ha sekély medrében és rengeteg homokszigetén nem fetrenge a kaiman-krokodilok milliója, a vízilovak és elefántok csordája.

Szóval útban vagyok a legendás, vesztélyekkel teli Tsad-tó felé...

De ottani kalandjaimról már naplóm más részeiben fogok megemlíteni.

Vége.

Szeressük mi is Budát...

Idenek tízezer járnak évenként városunkban és elbűvölten áradoznak a mi tündéri Budapestünkről. Be sem tudnak telni a sok szépségével. A hatalmas folyóban, amint két részre osztja a várost, a természet csodáit látják. A dunaparti korzót a két azúr verőfényben fürdő sétányaival hasonlítják össze és ha Budára kerülnek el, megérik ennek a városrésznek patinás utcáiból, házainak romantikus változatosságából, a Vár ódon lehelletéből, a királyi palota fenséges szépségéből, a Vár-bástya nemes egyszerűségéből, a Gellérthegy bűbajos lejtőiből, a Svábhegy, Hűvösvölgy, Jánoshegy, Zugliget, Guggerhegy hamisítatlanul természetes bűbájából — a történelem sugárzását és az Isteni kegy különös bőkezűségét, amellyel ezt a várost megajándékozta.

Az idegenek Buda iránt való szerelemmel távoznak, de vajjon szeretjük-e mi is?

Csak egy-két esztendeje nálunk is játszották az Atlantis című filmet. Világ-siker volt. A Titanic nevű hatalmas, fényűzően, világcsodájára megépített óceánjáró borzalmas katasztrófiája pergett le a mozi színházak vásznán. Eppen bálon mulattak a hajó utasai. Ragyogó toalettekben, vagyonokat érő ékszerekkel a hálgyék, frakkban az urak, amikor a gőzös a ködös éjszakában nekiütközött egy hatalmas jéghegynek. Minden megtörténik, hogy a hajót megmentsék, az utasok között a pánikot elkerülték. Tisztek, legénység idegemefeszítve dolgoznak, a rádióiszt az kétségbeesés paroxizmusában küldi az éteren keresztül az S. O. S. jeleket. A szerencsétlenség, az elmerülés elkerülhetetlen. A tisztek sípjelzései túlhangsúlygát a jazz hangját. A nőket mentőövekkel szerelik föl, a férfiakat elterelik. Három úr frakkban, — nagy életkedvvel még az imént a bálteremben, — most a ki-ürült bárban találkozik össze. Mindhárom tudja a rájuk várakozó véget. Ez ekkor az egyik a zongora elé ül és ujjai alatt a billentyűk édes kis dalli szótlanatnak meg. Mélabús dallamot, édeskésen szomorúat: Bécs csodálatos szépségeiről... És a nézők százezeire előtt a világ minden részén, távol Kanadában, messze Japánban, s északon Oslóban, mindenki a császárvárosra gondol, az édes kis bécsi lányokra, a Kék Dunára, a Wiener Waldra, amely köré örökéletű zsolozsmákat font valcerjeivel az idősebb és ifjabb Strauss János.

És még hányzsr találkoznak filmen és dalban ezzel az akaratlan, de cél-udatos propagandával, amely az osztrák fővárost minden művészi szépségével, történelmi nagysággal, társadalmi bájával eleveníti meg, vetíti elő emlékeztetőn kérdőből vágyakozásaink örök előterébe. Mindnyájan szerelmesei vagyunk és leszünk ennek a városnak, amely művészei rajongásából még tragikus politikai bukása után sem halt meg, hanem örök szomjúzást tárgya lett mindenki számára, aki a szépet és kedveset szereti.

A mi ősi Budánk szépségben, kedvességben miben sem marad el a másk duna-i várostól. A történelem nem kevesebb szellemi és harci nagyságot őrzött meg. Itt állott Mátyás palotája világáraszló könyvtárával, itt székelt a török és vele szemben a kereszt uralmáért itt folyt Savoyai Eugén harcainak vére. Itt villant föl a legszebb szabadsághúzdalem tiszta lángja, a honvédség harci virtusának, a hősiességnek, a művészi hadvezetésnek itt adták a legragyogóbb példáját, a polgári erények ebben a városban emelkedtek magasra, innen indult ki a századokon keresztül meg nyelvében is elnyomott kis nemzetnek újjászületése. Nekünk Buda szent erejű, örök szerelem.

S nekünk is vannak nótaink. Széles nagy népszerűsége számít «Cassen-hauerünk». Számítatlan tudnák elsorolni, dűdölni, ha szövegnyír nem öntené el az arcánkat. Ezek a mi dalaink egészen speciálisak. Törz képek, egy megromlott, megbomlott, felelőtlen hangulatú rossz és drámas szülőttei. Ezek a dalok sértő kommisszágukban «Budában, ebben a szelidnek, romlatlannak és méltóságteljesen egyszerűnek megmaradt külön életű városban nem tudnak egyet látni, mint szabad területet gasztronómiai és szerelmi éhség kielégítésére. Ezek a dalok arról szólnak, hogy a nap minden órájában Buda a találkahely. «Budán, este tíz óra után, hogyha alszik a Tabán, csókot kapsz am babám», harsogja az egyik, s «Legyen a Horvát-kerben Budán, vasárnap este fél hét után» csacsogja huncután egy másik. Se vége, se hossza a szellemes szövegeknek. «Majd-vacsoránál elviszem Budára tán, ott a zene se kell nekünk bizony babám» hirdeti az egyik dal. Ez a szellemesség szomorú. De «Este hétkor kis babám, vár a csöndes vén Tabán» jósolja a poéta és Budát pedig csak a kocsmán keresztül ünnepli. De minek folytatni. Jelentőségük talán nincs is ezeknek a daloknak. Elmúlnak. Tiszavirágok. Fölvillannak és eltűnnek, s csak azokban hagyják meg a mélységes szomorúság soha el nem múltó fájdalom vonását, akikben a város, a muli, a jövőbeni bizakodás szent érzései olthatatlanul élnek. Szerelgenek az idegenek és elbűvölten merengenek el a legkevésbé ismert kis nemzet újonnan fölfedezett nagyságán. Elmennek a színesen rajzó emlékek szírványosan szép képeivel és szerencsére nem tudják, hogy elragadtatásuk, szerelmük csak egyoldalú. Talán az itt megforduló idegenek elragadtatásán keresztül mi is megtanulhatnánk városunkat szeretni. S addig is kérjük dalköltőinket: szeressék ők is Budát!

Nádor Jénő

Néhány példája

az «uomo universale»-nak

Az «univerzális» embernek egész irodalma van, rengeteget adtak már elő és irtak a zseni sokrétűségéről, azokról a kiváltságos egyénekről, akiknek tehetsége nem specializálódott egyfelé, hanem hasonlóan a renaissance nagy szülötteihez, több téren is tud érvényesülni. Itt van köztük mindjárt a legnagyobb: *Lionardo da Vinci*, akinek emberfeletti sokoldalú tehetsége egyenesen lenyűgöző példája az *uomo universale*-nak. *Festő, szobrász, építész, orvos, költő, sőt feltaláló — a repülőgéppel már ő kísérletezik —* egy személyben, mennyi szorgalom, erély és főleg zseni volt benne, hogy mindehhez érteni akart és művészetileg fejlesztette. A zseninek ez a többoldalúsága a manák is egyik érdekes tünete és talán nem lesz érdektelen szerzeménytel tartani azok felett, akiknek egyénisége zsenialitásukban nemcsak egyoldalú.

Ime: *Mussolini, államférfi, költő, zeneszerző, színdarabíró, minderre ráér, Eric hozzá és pihenőjében művésze a hegédinek. Enrico Caruso, a világ-hírű énekes, kész mérnök, nyelvismerő — tizenegy nyelven írt és olvasott — és egyike a leghetesebbesb karikatúristáknak. És Saljapin, tizenhét-éves korában, egy Isten hátamegettől faluban írnök, később favágó, de évek előtt fogadással és tréfából sajátmaga csinált egy pár cipőt magának, — holott ezt a mesterséget sohasem tanulta. Pompás rajzoló volt Alfred de Musset, Gogol színdarabjaihoz maga festette a díszleteket, Strindberg kétrajzai tőkéletesek voltak, éppenny mint Victor Hugo pastelljei, régi rajmamentó várakról. Baudelaire a francia költőzseni, ha alkolhómórából magához lett, kitűnően festett, Shakespeare és Molière nemcsak nagy írók, de kiváló színészek is voltak és Goethe nemcsak a költők egyik legnagyobbika, de államférfi és természetűdős egyben, sőt festő. Amig olaszországú tartózkodásából nem tért vissza, nem is volt biztos, az irodalomnak vagy a művészeteknek szentelője magát. Magyarjaink közül itt van Jókai Mór a mesefelelem, — egyúttal kitűnő festő, akinek sok festménye és még több ceruzarajza van forgalomban. Petőfi Sándor nemcsak költő volt, de rajzolóművész is, legismertebb műve Bem lábnokról készült portréja. Farkas Imre nemcsak költő, színdarabíró, de rajzoló és muzikus is, hegédűn, zongorán, orgonán egyformán kitűnően játszik. Az írók közül Móra Ferenc archeológus, Forró Pál ügyvéd egyúttal, Hunyady Sándor fest, Karintyh Frigyes pedig karikatúrákat rajzol mestersen. Tersánszky Józsi Jenő iparművész egyúttal, Erdélyi József költő pedig rajzoló és szobrász is. Színezünk közül Csorlos Gyula egész kis műhelyt tart lakásán, különféle találmányai vannak, Abonyi Tivadar szépen fest, Zápodszky Zoltán operának szobrász. És itt van Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház kiváló művésze, aki, ha sakkudományát és zsenijét műveli ki, ma sakkvilágbajnok.*

Ezen minta a MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA eredeti terve. Tervezte: Amberg József iparművész. Utánnépmás tilos.
Az „Eperszedő leány”-t ábrázoló mintával gobelin faliképet és diván-párnát készítnék. Kongré vagy penelop alapon Clark-féle „Horgony”
mulineával himzendő, mely anyag gyönyörű selymfényével, mosásnak-vasalásnak ellenálló pompás színeivel a legszebben juttatja érvényre a
mintát. Az elkészítéshez Clark-féle selymfényű „Horgony” muliné következő színszámai szükségesek: 5861, 536, 537, 503, 673, 481, 482, 417,
418, 419, 589, 547, 549, 603, 420, 441, 442, 443, 5993, 5995, 571, 671, 672, 580, török piros, 5984, 5515, 5519, 500, 576, 577, fekete.

SORSOK SZIMFÓNIAJA

I R T A : G. H E A T H

XII.

A Schlüttergassei diaktanyán aranynapok köszöntöttek be, mióta Rudolf pénzhez jutott. A derék fiú ötven dollárt helyezett Magda kezébe, mert a diaktanács egyhangú határozata szerint a pénzkezeléssel a lányokat bízták meg. Helén és Magda azonnal kincstári ülést tartottak és azután Magda egy nagy fehér papirosra tussal ráfestette az új házirendet, mely a következőképpen hangzott:

1. Minden reggel befűtünk egy kályhát.
2. Köztársaságunk minden tagja díjmentesen kap minden reggel egy csésze kávé és egy karéj kenyeret. Délben fejenkint tíz deka szalonna és főzelék illet mindenkit mindaddig, amíg kincstári készletünk tart.
3. Semmiféle címen nem folyósítunk előlegeit, készpénzkölcsönt nem adunk. Aki a kincstárost ilyen kérelemmel zaklatja, egynapi ebédmegvonással büntetjük.
4. Az összes labdákat a kincstár fizeti.

5. E kedvezményben csakis ama kollégák részesülnek, akik tanulmányi kötelességüknek eleget tesznek és leckeökönyvükkel igazolják Helén és Magda kincstárnokok előtt, hogy az egyetemet rendszeren látogatják és a kötelező kolókviumaikat leteszik.

A kiáltványt egyhangú lelkesedéssel vették tudomásul. Valamennyien boldog arccal jártak, új reménység költözött szívükbe, jobb kedvvel tanultak és noha Magda még mindig lázas volt és köhögött, kedélye valóságos felvillanyozódott és most már erősen bizott felgyógyulásában.

Délelőtt a fiúk valamennyien az egyetemre mentek, Helén azonban kivételesen otthon maradt. Elhatározták Magdával, hogy nagytakarítást rendeznek és a kimosásra váró fehérneműk is nagyon felszaporodtak. A fiúknak is kilyukadt a harisnyájuk, elrongyolódott az ingük, azokat is ki kell foltozni, javítani. Ez bizony legalább háromnapos munka. De hát nincsen pénz mosónőre, takarítónőre, nem szabad a kis tőkét ilyen kiadásokkal apasztani.

A szoba közepén állt a nagy teknő és Helén buzdogn csavargatta és dörzsölte a fehérneműket...

— Nincsen ebben semmi — mondotta nevetve. — Nausica királylány volt és lepedőket mosott a tengerparton, mikor Odüsszeus rábukkant. Tudod Magda, én csak a szegény fiúkat sajnálom, hogy milyen gyámoltalanok. Mondd, mit csinálnának a férfiak, ha nem volnának nők a világon? Szavamra, rongyokban járnának és éhenhalnának.

Magda nevetett.

— Tudod, — válaszolta — az a vicces, hogy a régi világban azt mondták a férfiak, hogy magasabb műveltségükkel és tanulmányaikkal nem fér össze, hogy ilyen kicsinyes, alacsonyrendű dolgokkal foglalkozzanak. De most mi is egyetemre járunk és amint látod, egészen természetesnek találják, hogy mi azért tovább is foltozzunk, főzzünk és mossunk...

— Nem kell bántani őket — mondotta Helén. — Hiszen olyan ügyetlenek és kedvesek! Hát nem aranyos, hogy Rudolf ennyi pénzt adott nekünk és hogy éppen úgy kitart mellettünk, mint pénztelen korában...

— Nagy szerencse, óriási dolog, hogy összekerült ezzel az amerikai lánnyal. Mondd, Helén, nem gyanus neked a dolog?

— Hogy érted ezt?

— Nincs itt egy kis szerelem is jelen?

— Úgy gondolod, hogy a lány Rudolfot...

— No és persze viszont... Rudolf úr persze gentleman. Ha elevenen kerébe töröd, sem hajlandó erről nyilatkozni. Amikor visszakerült a Semmeringről, beszélt erről valamit, de mióta újra találkozott miss Kaisserrel, egy betűt sem szól többé...

— Mondd, te hiszel ilyen tündérmesékben?

— Miért ne? Rudolf kiváló, nagyszerű fiú, a professzorai nagy jövőt jósoltak neki. És valljuk be, hogy mint férfi is nagyon csinos...

— No-no! — nevetett Helén — vigyázz, megmondom a vőlegényednek!

Magda sóhajtott. Ez fájdalmas pont volt. Ferenc még mindig nem talált állást és néhány hét előtt nagyon kínos jelenet játszódott le a kis padlásszobában.

Férfiak ne olvassák el!

Minden nő rejtély, ezzel szemben minden férfi logikus és normális lény (legalább is a — férfiak megállapítása szerint!) Es mégis (ezt mi mondjuk: nők) Jób békétürése, Salamon bölcsessége és Einstein relativitási elmélete együttvéve sem elegendő, hogy akár csak egyetlen férfit is meg bírjunk érteni!

Miért van az, például, hogy az igazán szeretetreméltó férfi, ha férj lesz belőle, ezt a szeretetreméltóságot csak — hozza kívül gyakorolja?

Miért van az, továbbá, hogy a férfiak kivétel nélkül elfelejtik a fogpaszta csavarját, használat után, visszaszórni? Miért használják hamutalacként a csésze alját? Miért nem bírja a férfi elviselni, hogy kivételesen, legalább egyszer a nő legyen az utolsó szó? Miért akarják, hogy hitvesük az egész életre beérezze azzal, hogy ők — még a házasságkötés előtt — egyzer és utóljára így szóltak: «szeretlek»?

Miért hasznavehetetlenek a férfiek minden vasárnap? Mi nők is ugyanúgy dolgozunk hat napon keresztül és úgy szeretnénk örülni a vasárnapnak, de férjünk rosszkedve rendszerint elrontja ezt az egyetlen, boldog pihenőnapunkat is. Miért lesz dühös, sőt ingerült a férfi, ha meg merjük zavarni őt kedvenc lópia pletykarovatának élvezése közben és miért szakítja félbe kétszer is a feleségét, egészen lényegtelen mondatokkal, amikor szegény asszony a háztartási számadási napló összeadásával bibeldődik?

Miért akarja minden férfi, amikor egy egész egyszerű, rendes leányt vett feleségül, hogy egyazonmelyben hitvest, betegápolónót, szakácsnót, nevelőnőt, szabónót, női diplomatát, társalkodónót, de pompázó társaság-beli hölgyet is találjon?

Miért, ó, miért?

Es végül, miért mondják majd, ha ezt a cikket — a címben levő titalom és figyelmeztetés dacára — mégis elolvassák, hogy:

—...hm...megint egy olyan frás, ami csak a nőknek szól... ami hízeleg a nők hiúságának...

HUMOR

— Papa, kérem, mi az a fizetési eszközökkel való visszaélés?
— Például az, ha a mamád a konyhapénzből kalapot vesz.

Két asszony találkozik a nyíregyházi piacon.

— Kedves Laposáné, — mondja az egyik — már megint cseléd nélkül vagyok. Nem tud egyet véletlenül?
— De igen, — feleli Laposáné — az én Marim talán eljönne magához.

— Hogyan, hát magától elmegy?
— Egyelőre még nem, de azt mondja, hogy egy olyan helyet szeretne, ahol nem kell neki ezüstöt pucolni.

Arisztid levelet ír egyik barátjának és Tassiló, aki mellette ül, észreveszi, hogy a borítékán a méltóságos szót két l-lel írta.

— Kélek, Arisztid, — mondja neki — a méltóságos szót egy l-lel kell írni. Tö-hüld az egyik l betűt, kélek.

Arisztid gondolkodik egy kicsit, aztán megkérdi:
— Jó, jó, de melyiket tőhöljem, kélek?

Laboda és Pagoda találkoznak az utcán.
— Szervusz, — mondja Laboda — mi újság?

— Nagy újság, kérek. A fiam végre foglalkozást kapott, — feleli Pagoda — a MÁV-nál dolgozik.

— Ne beszélj! Mi a beosztása?
— Hát tudod, kérek, ha egy vonat megérkezik a Nyugatinál, jön egy szerelő a vaskalapáccsal, megkopogtatja a kerekeket és hallgatja, hogy nincsenek-e a kerekek megrepvede. Az én fiam ennek a szerelőnek segít hallgatni.

Kohné és Grünne diskurálnak a kávéházban:

— Mondja csak, Grünne, igaz az, hogy a Pollákné ...

— Hát persze, hogy igaz.

— Hallatlan. Ki hitte volna ...

— Hagyjon békén. A Polláknéről mindent elhiszek. A Pollákné mindenre képes. De hát mi történt vele tulajdonképpen?

— Meghalt.

— No, mit mondtam?

Feketeruhás, vézna kis asszonyka állított be és bemutatkozott:

— Özvegy Blüntherné vagyok, a Ferenc édesanyja ...

Magda izgatottan kínált helyet, de Blüntherné szabadkozott:

— Csak egy percre jöttem ... kérni szeretném valamire ...

És miközben ezt mondta, a szeme gyorsan körbejárt, egy pillanat alatt kifürkészte, észrevetve a nyomortanya minden szemérmesen takargatott sivárságát.

— Édes lányom — mondotta — mindent tudok. Feri már sokat mesélt arról, hogy maga milyen derék, szorgalmas lány ... de sajnos, az idők megváltoztak, a fiam képtelen állást szerezni és maga nem is hiszi, kedves kisasszony, hogy milyen rettenetes napokat élünk ...

Blüntherné könnyeket törölt ki szeméből és Magda sápadtan várta, hogy mi következik?

— Azért jöttem — folytatta könnyezve az özvegy —, hogy megkérjem, legyen a segítségemre!

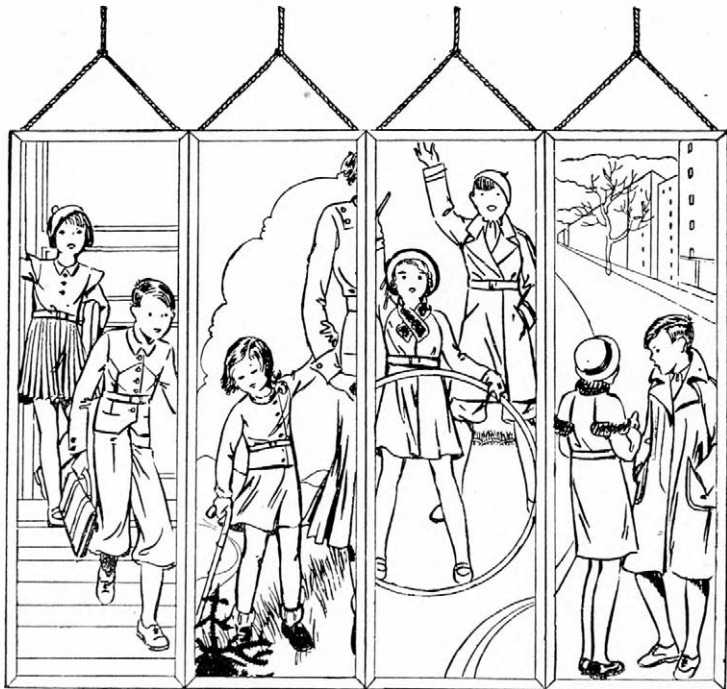
— De hát mivel segíthetnék én? — kérdezte Magda kétségbeesetten.

— Legyen okosabb, mint a fiam. Legyen belátó. Ferinek meg kell nősiülnie.

De nem veheti el magát. Pénzes lányt kell keresnie, hogy önállósíthassa magát. Csak így teremthet egzisztenciát. Az álláskeresősen reménytelen, de ha van egy kis pénze és boltot nyit, akkor talán még megélhetünk valahogyan ... Drága kisasszony, arra kérem: értesse ezt meg a fiammal, vegye rá arra, hogy milyen rémisztőek az eljegyzésüket. Hiszen ennek nincsen semmi értelme ...

Magda felmúlten nézett az öregasszonyra.

— Ezt nem mondhatja komolyan! — kiáltotta. — Hát az én szorgalmam, az én tudásom nem több, mint a készpénzhozomány? Én megtanultam nyomorogni, tudom, hogyan kell a filléreket fogunkhoz verni, segítőtársak a férjemnek. Nékiunk, mai lányoknak, nincsen pénzünk, de van két munkáskezdünk és bátorságunk, hogy felvegyük a harcot az étellel. Mi nem várjuk azt, hogy a férjünk üvegázi virágzásként babusgasson bennünket, hanem részt kérünk a küzdelemből. Ebben a felfordult világban, amikor márol-holnapra hatalmas vállalatok dőlnek össze és régi, jönevű boltokba napokig nem teszi be a vevő a lábát, nagyon megváltozott a pénz jelentősége. A hozomány hamar elröplül, de az én munkaerőm megmarad. Nem pénzre, hanem bizalomra, összetartásra és erőre van szükség, asszonyom. Az én férjem sohasem fogja érezni azt, hogy egyedül van, mindig lesz mellette valaki, aki megsimogassa gondokban égő homlokát ...

Blüthenérné meglepetten és meghatva nézett Magdára. Azután kitarta a kezét és karjába szorította.

— Bocssáson meg — mondotta mélyen felindulva —, igazságtalan voltam magához. E perctől kezdve én fogom legjobban sürgetni a házasságukat.

Még sokáig maradt a padlásszobában, a két nő lázasan és hosszan beszélt meg ezernyi apróságot és ettől a beszélgetéstől a nyomorúságos kis szoba megtelt melegséggel és a szeretet fényességével. Azóta Magda gyakran kereste fel jövendőbeli anyósát és elhatározták, hogy májusban, bárhogyan fordulnának is a dolgok, megtartják az esküvőt.

Helén megjegyzése ismét felkavarta Magda szunnyadó kétségeit, mert lelke mélyén mégis csak félelemmel nézett a semmi jóval sem biztató jövő elé. Fájdalmasan sóhajtott és úgy tett, mintha nagyon elfoglalt a bútorok töröltetésére.

E percben kopogtattak.

A lányok kíváncsian pillantottak fel és meglepetten néztek a két ismeretlen, elegáns hölgyre, akik a szobába léptek.

— Nem tudom, jó helyen járunk-e? — kérdezte az egyik hölgy. — Helén és Magda kisasszonyokhoz van szerencsénk?

— Igen... azok vagyunk! — mondotta határtalan csodálkozással Helén.

— Bocssáson meg, kisasszony, hogy csak így a keresztneveikön szólítottuk önöket, de Wagner Rudolf barátunk mindig csak így nevezte önöket... Annyi szépet és kedveset mesélt a diák-közletárságról, hogy személyesen is meg akartuk ismerni kis birtalmukat... — Oh, hiszen akkor Kaiser Betti kisasszonyhoz van szerencsém! — kiáltotta Helén.

— Ugy van! És ez a barátnőm, Mábel... — De hölgyeim — mondotta szörnyű zavarban Magda — igazán elsüllyedek szégyenemben. Éppen nagytakarítás és nagymosás van, még helyeli is alig tudjuk megkínálni önöket. Pedig ez nagy ünnep és ilyen tisztesség még nem érte ezt a helyet... Nagyon... nagyon boldog vagyok, hogy megismerhettem, Kaiser kisasszony, hiszen ön valamennyiünk jótékony tündére. Nem is tudja, hogy mit jelentett számunkra a segítése... —

Betti és Mábel közben alaposan körülnéztek és Mábel elszörnyedve kérdezte: — Itt élnek és tanulnak, ebben a nyomorúságos kis kamrácskában, melyben jóformán állni sem mer az ember, mert fél, hogy a fejét beveri a mestergereidába? — Ez még a legjobb szobánk, Mábel kisasszony! — válaszolta Helén. — A fiúk szobája sokkal siralmasabb.

— Mutassa meg azt is, látni szeretném! — válaszolta Betti. — Ha úgy kívánja!... — vonta vállát Helén — megtehetem. De kérem, ne áruljon el Rudolfnak. Roppant büszke ember és nagyon bánatná, hogy ennyire feltártuk szegénységét... —

Betti és Mábel megdöbbenve hőkentek vissza a küszöbről, mikor Rudolf kamrájába léptek. A nyomornak ekkora fokát elképzelni sem tudták. Egy rozszant faágy, rajta vékony pokróc, repedezett politúros szekrény, két szalmafonású szék, egy asztal, az egyik sarkokban alacsony székes bádóg mosdótál, egy üvegkancsó, melyben megfagyott a víz. A kis asztal tele könyvekkel és a könyvek tetején egy elszáradt piros rózsza. Betti szemét elfutotta a könny.

— Köszönöm, már visszamehetünk önhöz! — mondotta.

— Rettenetes lehet így tanulni! — jegyezte meg Mábel.

Helén szomorúan mosolygott.

— A legtöbb diák sorsa ilyen reménytelen ma... De hát nem is lehet ez másképpen. Négy kis testvérem van még odahaza. Apus tisztviselő... rengeteget dolgozik, mert délután és este különmunkát vállal, rosvancol és mérleget készít... Eleinte meg is éltünk valahogyan, mert anyus minden fillért beosztott, cselédet nem tartottunk, a nővérem meg én segítettünk főzni és takarítani, ruhánkat magunk varrtuk és így csak éledgettünk valahogyan, de azután jött ez a szörnyű fizetéscsökkenés... Mindig lemorzsolgattak valamit, egyszer három, egyszer négy százalékot, mindig azokat a filléreket, melyekből még telt egy pár cipőre, vasárnaponként egy falat húsrá... De azért reménykedtünk, hogy majd csak jobb lesz! Ehelyett azonban még rosszabb lett a helyzet, apus elvesztette délutáni állását, a cég, amelynél dolgozott, csődbe kerül. A két-szobás lakásból ő szobába költöztünk és nekem el kellett mennem hazulról, mert láttam, hogy csak teherként vagyok. Az én munkámat el tudják már végezni a kisebb testvéreim is. Szerencsére kaptam néhány tanítványt, éppen annyit kereshettek, hogy Magdával együtt közösen kibérelhettük ezt a padlásszobát és így valahogyan csak eltelegedünk... —

„Tanu úr, mit látott ön?”

A tanuvalmások jelentősége és értéke ötvízede óta foglalkoztatja a jogtudományt és a kriminálpszichológusokat. Ezért helyeznek nagy súlyt különösen a rendőröknek így irányú kiképzésére, mert az ő vallomások sokszor perdöntő jelentőségű lehet. A chikagói rendőrelőjárás kiképzése alkalmából 17 rendőrről kísérleteztek ebben az irányban és vártalan, meglepő, sőt egyenesen kétségbejítő eredményre jutottak.

Világos nappal volt, amikor a helyes megfigyelőképességet a legesekélyebb kőd, vagy a legkisebb mértékben felhős égboltozat sem zavarta meg. Amikor a rendőrök csoportja körülbelül 15 méter távolban volt az egyik útkereszteződéstől, a legközelebbi mellékutca-ban lövés dördült el, amelyet hangos segélykiáltás követett. A rendőrelőjárás szaladni kezdtek a hang irányába, de még mielőtt a keresztutacát elértek volna, gyors egymásutánban még két lövés dördült el, amelyet újabb segélykiáltás követett. Amikor az első rendőrök elérték a kis utcát, körülbelül 20 méter távolságon egy férfi fektet a földön, egy másik férfi pedig, revolverrel a kezében, 15 méter távolságon tőle, rohanva menekült a színhelyről.

Amikor a rendőrök elérték az „áldozatot”, akkor derült csak ki, hogy tulajdonképpen semmi egyéb nem történt, mint a rendőrskola vezetője által megrendezett és eljátszott „bűntény”, a legénység megfigyelőképességének tanulmányozása céljából. Az is kolába visszatérve, a rendőrskola tanítványainak írásban kellett beszámolóni arról, amit láttak és hallottak, szóval a „bűntény” lefolyásáról. És ekkor derült ki a következő meglepő, sőt kétségbejítő eredmény:

11 rendőr csupán egy lövést hallott, 4 rendőr két lövésről vett tudomást, — 1 (mondó: egyetlenegy) rendőr számolt be pontosan a három lövésről, — 1 rendőr pedig hat dörrenést hallott, sőt még azt is hozzátette, hogy valószínűleg gépfegyverből löttek.

Egyebekben pedig 7 rendőr szerint a „gyilkos” közvetlenül az áldozat mellett állott, amikor elérték a kis utca sarkát, 4 rendőr egyáltalán nem látta a gyilkost, csupán 5 rendőr számolt be a „gyilkos” és „áldozat” közti távolságról, de még ezek is 10—12 méter között ingadoztak, a valóságban volt 15 méter helyett.

Ez az egyetlen kísérlet mindennél jobban bizonyítja, hogy mennyire szabad, illetve mennyire — nem szabad a tanuvalmásokra építeni. Ne felejtjük el, hogy ezek az emberek rendőrök voltak, tehát teljesen érdektelen személyek, akik valóban arról számoltak be, amit — saját meggyőződésük szerint — tényleg észleltek. Ha pedig ezeknek a vallomása is ennyire eltérő és ingadozó, sőt majdnem minden esetben teljesen ellentmond a tényeknek és az igazságnak, mit várhatunk az olyan emberek tanuvalmásaitól, akik a bűnügyben akár a legesekélyebb mértékben is, pro vagy contra érdekelve vannak? A modern kriminológia éppen ezért csak kivételes esetekben veszi igénybe a szemtanuk vallomását.

Gyanús eset

Pongrác Miklós éppen a vonat lépcsőjére kapaszkodott fel egy kis állomáson, amikor valaki megérintette a vállát. Az állomás portása állott előtte.

— Uram, szabad tudnom az ön nevét? Pongrác Miklós ingerülten rázta meg a fejét.

— Feleslegesnek tartom, hogy a nevet önnel közöljem!

— Ön tehát nem hajlandó megmondani a nevét?

— Nem!
Ebben a pillanatban melléjük lépett az állomáson szolgálatot teljesítő rendőr.

— Mi baj van? — kérdezte szigorúan.

— Ez az úr nem hajlandó megmondani a nevét.

A szolgálatot teljesítő rendőr csodálkozva fordult az utas felé.

— Még csak az kellene!... Mi az ön neve?

— Semmi köze hozzá!

— Kérem, ne tessék ingerülten viselkedni. Az ön hallgatása, egyébként is meggondolásra késztet. Tessék velem jönni!

Pongrác Miklóst a pályaudvari rendőrszobába vitték.

— Ez az úr nem akarja megmondani a nevét, — jelentette a rendőr.

— Miért?

— Mert semmi okot nem látok erre, — felelte az utas.

— Ha valaki ok nélkül elhalgatja a nevét, bizonyára megvan az oka arra, hogy a nyilvánosság előtt elrejtőzzék... Kedves uram, valljon meg mindent! Megértette? Mit követelt el?!

— Semmit! — felelte ingerülten Pongrác Miklós.

— Mindnyájan azt mondják, akiket tartóztatunk!... Egy-kettő! Gyerünk a kapitányságra!

A rendőrkapitányság csak néhány lépésnyire volt az állomástól.

— Ezt az embert őrizetbe vettük, — jelentette az állomásrendőrség vezetője, — mert nem akarja megmondani a nevét.

A rendőrkapitány hosszabb ideig és alapos vizsgálat alá vette az utast. Aztán me'léje lépett.

— Miért nem akarja megmondani?

— Mert nem mondták meg, hogy miért kíváncsiak erre!

— Mindjárt megtudja az okot, — felelte a rendőrkapitány és az állomásrendőrség vezetőjéhez fordulva megkérdezte:

— Mit csinált ez az ember?

Az állomásrendőrség vezetője komoly hangon jelentette:

— Odáig még nem jutottam, kapitány úr! A szolgálatot teljesítő rendőr vezette elem és jelentette, hogy ez a férfi vonatodik megmondani a nevét.

A rendőrkapitány most a szolgálatot teljesítő rendőrhöz fordult:

— Miért akarta tudni a nevét?

— Mert a portásnak nem akarta megmondani, kapitány úr!

Elmentek a vasúti portásért.

— Miért kérdezősködött ennek az úrnak a neve iránt?

A portás ártatlanul mosolygott.

— Kapitány úr, ez az egész dolog nem fontos!... Az egyik utas megkért engem, hogy kérdezzem meg ezt az urat, hogy véletlenül nem ő-e az a bizonyos Puskás úr H.-ból, aki tíz évvel ezelőtt egy bizonyos Márkusné esküvőjén Fehér és Fekete urak között ült és egy nagyon érdekes történetet kezdett elmesélni egy bizonyos Margit asszonyról, de ezt a történetet akkor nem fejezte be...

— Borzasztó! — mondta Mabel.

— Nem, nem is olyan borzasztó ez! — kiáltotta Helén. — Hiszen mindenért kárpótol az, hogy tanulhatok. Ez a legnagyobb gyönyörűség a világon. Hiába sötét minden körülöttünk, ha a lelkiünk tele van fényességgel. Én műtörténetet tanulok és nyelveket, meg történelmet... Ha akarom, oda varázsolom magamat Róma legszebb műemlékei közé, vagy renaissance fejedelmekkel társalog. A könyveket még nem vehették el tőlünk...

Mabel lehajtotta a fejét.

— Én is az egyetemre járok — mondotta —, de most nagyon szegényenlem magamat. Hiszen maguk valóságos hűbök!

— Minden mai lány hős, Mabel kisasszony! Hiszen alig van már közöttük, akit védene, eltartana az otthon. Hűszéves korában már majdnem mindegyiknek magának kell megkeresnie a kenyerét. A hűszéves kor már régen nem jelenti azt a napsugaras, mosolygó poézist, melyről annyit írtak az írók és a költők. A mi fiatalágunk elszánt, kemény küzdelem. Mi nem sétálunk a májusi napfényben, nekem évek óta nincsen már tavaszom, mert egész nap a könyveket, könyvtárakat bújom, vagy a tantermekben ülök. És ha megvan végre a diploma, akkor kezdődik csak az igazi hajszja, a reménytelen és kínos harc az állásért... És mégis szép az élet, Mabel kisasszony... ennek a harcnak is van szépsége és itt a padlászobában is sok boldog órát töltöttünk már...

— Igen, itt is lehetne boldogság! — sóhajtotta Magda. — Csak egy ici-pici kis szerencse kellene.

— Magda ugyanien menyasszony! — mosolygott Helén.

— Ah? Gratulálok, kisasszony! — mondotta Betti. — De hiszen akkor éppen magának nem szabadna azt a kis hiányzó szerencsét emlegetni!

— Kedves kisasszonyom — válaszolta Magda, — a mi házasságunk nem jelent földköri nászutazást, csillogó autósort a székesegyház előtt, ékszer- és ajándékokat, puha és elegáns otthonba költözést, új örömek sorozatát, hanem új gondokat, kemény munkára való szövetkezést. A mi fészkünket nem márvány-

Gobelín párna, vagy író-mappa

ERMA terve.

— Oh, éppen most ... igazán alig tudok mutatni valamit. Hiszen már hosszabb ideje nem dolgozom. Nincsen értelme, nem tudok eladni és nincs is új anyagra pénzem ...

Helén nem várta meg, amíg Magda bátorságra kap, hanem maga húzta félre az egyik állványt takaró kartonfüggönyt.

— Magda gyönyörűen dolgozik, nagyszerű egyéni ízlése van! — dicsérte lelkesen a párnákat, terítőket, függönyöket, miközben Magda alig tudott eleget mentegetőzni és egyre csak halk tiltakozással ismételte:

— Ez igazán semmi ... szóra sem érdemes ... sokkal különbet tudnék készíteni ...

— De kérem, ezek igazán gyönyörű munkák! — jelentette ki Betti.

— Nekem is nagyon tetszenek. Úgy látszik, sikerül nyélbeütnöm az üzletet! — mondotta Mável.

— Önök vásárolni akarnak valamit? — kérdezte a boldogságtól reszketve Magda, akinek fülében mennyei muzsikaként hangzottak Mável szavai.

— Nagyobb dologról van szó, Magda kisasszony! Nálunk, New-Yorkban, ugyanis nagyon szeretik az ilyen európai kézimunkákat. Ismerek néhány hölgyet, aki csak ilyenekkel kereskedik és sok pénzt keres. Tudja, én amerikai lány vagyok, már régen szeretnék egy kis üzlettel foglalkozni és azt gondoltam, hogy ilyen iparműveszi dolgokat vásárolok össze Európában ...

— De kérem — dadogta Magda —, hiszen nekem alig van néhány darabom ...

— Ezen igazán könnyű segíteni. Berendezek magának egy műhelyt, felfogad tíz lányt és nekifognak a munkának. Egy hónap múlva lesz már áru elég ...

Magda megtántorodott és megragadta Mável kezét.

— Ezt igazán ... komolyan mondja? — kérdezte kábultan.

— Természetesen. Egyelőre átadok egy négyszáz dollárról szóló csekket. Ön természetesen pontos könyveket tartozik vezetni és a nyereség harminc százaléka az enyém. Maga azért kap többet, mert hiszen a teljes üzemet vezeti, nekem igazán kis gondom lesz az eladással, mert egyszerűen lekötöm az egész természetünket egy nagy cégnek ... Mi ez, mit csinál? ...

Már későn volt, Mável nem tudta megakadályozni, hogy Magda ne csókolja meg a kezét.

— Mindössze egy kikötésem van — folytatta mosolygva Mável. — Ragaszkodom ahhoz, hogy az angol nyelvű levelezést Helén kisasszony lássa el. Ő lesz egyúttal tanácsadó a minták tekintetében is. Mint műtörténész, bizonyára ki-tünően ért a stílusokhoz, valamint a színhatásokhoz. Ezért havi százhusz márkát kap. Az első havi részletet folyósítom is ...

Magda és Helén megrendülten álltak. Úgy néztek a két lányra, mint valami látományra.

— Tehát ebben maradunk! Jó munkát, hölgyeim! — csicseregte Mável és karongyogva Bettit, kisetett vele.

Helén és Magda csak most tértek magukhoz. Kirohantak a lépcsőházba, hogy még egyszer megköszönjék a minden képezetet felülmúló nagylelkűséget, de a sportokban megedzett, fürgé amerikai lányok már leszaladtak a lépcsőkön. — Ezt jól elintéztük! — mondotta Betti elégedetten az autóban. — És most siessünk vissza foglyunkhoz. Szegény, bizonyára türelmetlenül várja már szabadulását!

Rudolf boldogan üdvözölte a hölgyeket és büszkén nyújtott át nekik két sűrűn teleírt papírlapot.

Mi mindent esznek meg az emberek

1.

Az ősember tápláléka a növény volt. Hosszú idő kellett, amíg az emberiséget az éhség rákényszerítette, hogy hozzányúljon az állatokhoz. A ma embere mindent egyformán élvez, amit a gyomra elbírn viselni. A növényeket és a gyökereket épp úgy, mint a húsokat. A vadember azonban nagyon kevésbé különbözik az állatoktól és ezért ugyanazokkal az ételkkel él, mint az állat.

2.

A Pacific-szigetek egyes néptörzsei kizárólag gyökerekkel táplálkoznak. Kanada néhány indián-törzse pedig azt a nedvességet fogyasztja el, ami bizonyos fák kérge alatt található. Az ókori történetírók följegyzései szerint az aethiopiaiak egy ma már ismeretlen vízinövény gyümölcsjeit fogyasztták, a régi vendégek káposztával éltek, úgy, mint a Kanári-szigetek őslakói: a guanchoók.

3.

Amerika egyes őslakói szívesen fogyasztják el az óriási kígyókat, mások pedig a hangyákat és a denevéreket. Az egiptomiaknak is kedvenc eledele a kígyó.

A kafferek nyenc eledele az egér és a pók. Egyes mongol törzsek viszont kutyahúst fogyasztanak. Az irokéz-indiánok nagyon kedvelik az egy-kétéves medve húsát. Sok mongol és török nomád törzs kizárólag lóhússal táplálkozik és a kancatejet jobban kedveli, mint a tehéntejet.

4.

Az emberi áll sok vadtrész szemében királyi falat. A hottentották minden vadállatot szívesen fogyasztanak el. Azt vallják, hogy kellemesebb, ha ők falják fel a vadállatokat, mintha ennek a fordítottja következne be. Mexikó őslakóinak ugyanez volt az elve. A tahiti-ban lakó polinéziaiak pedig még ma is kedvenc eledelelnek tekintik az emberhúst és főként: az emberi állkapocs húsát.

5.

Brahma hívőinek vallásuk tiltja, hogy bármilyen életet kioltanak. Még a szájakat is eltakarják, hogy légy, vagy más bogár bele ne repülhessen és el ne pusztuljon.

Egyedül

Rozsant csónakon,
fekete vízen
evezek az élettengeren.
Vad hullámok verik kopott bárkám:
testem.
Fáradt, cibált utas:
lelkem.

Távol egy hajó
árbócan bágdat szíven,
vagy talán egy csillag:
a remény.

Hegyi Dénes

— A legérdekesebb berlini séták vázlata. Az ó és új Berlin látványosságainak pontos felsorolása. Legalább három napot vesz igénybe, amíg ezt végignézik!
— Amint látom — mondotta Betti, aki egy pillantást vetett a papírlapra — a kórházakról sem feledkezett meg.
Rudolf elpirult.

— Igen — mondotta —, beleírtam a Friedrich-klinikát, ahol dolgozom. Gyönyörű, modern épület, a laboratóriumi felszerelése világhírű... És nagyon örülnék, ha ott láthatnám önöket, személyesen mutatnék meg mindent...

— Vallja be, hogy fehér orvosi köpenyében akarja magát megmutatni! — nevetett Betti és gonoszkodva élvezte a férfi zavarát.

Mikor Rudolf távozott, Betti telefonon felhívta nagybátyját, hogy szokása szerint megkérdezze, mi újság?

— Éppen fel akartalak én is hívni — mondotta Kaiser. — Este vacsorát adok az Eden-szállodában. Néhány előkelő és fontos személyiséggel szeretnék fehér asztal mellett egyet-mást megbeszélni. Te és Mabel lesztek a háziasszonyok. Legyetek ott pontosan kilenckor a hallban, ahol már várni foglak benneteket. Legyetek nagyon csinosak és elegánsak, mert büszkélkedni akarok veletek! Ebben megállapodtak.

Délután a Hessler-cukrászdába mentek, azután megnézték egy új amerikai filmet.

— Mióta angol hangosfilmeket gyártanak — mondotta Betti —, az ember az egész világon otthon érzi magát. Hát nem olyan ez, mintha a Roxiban ülnek?

— Én azt találok szinte kísérletszerűnek — válaszolta Mabel —, hogy a filmek több személyes ismerősöm játszik. Hiszen tudod, a mult évben több hetet töltöttem Hollywoodban. És most itt látom Irving Evanst, Natalie Hallt, Constance Benettet és Lyonel Barrymoret Berlinben, ebben a színházban, amint néhány méternyre tőlem beszélnek, énekelnek... Befizetünk néhány márkát és eleven valóságban csomagolják ki hazánkat! Hát nem nagyszerű ez? Hurrá Amerika!

A moziból nyolc óra felé kerültek haza. Azonnal öltözködni kezdtek. Néhány perc múlva Betti idegesen kopogott át Mabelhez.

— Halló! Mabel, nem hagytam a te szobádban a gyöngyfűzéremet? Nem találom a helyén...

— Azonnal megnézem, szivecském! — kiáltotta vissza Mabel.

Kinyitotta az elválasztó ajtót és ájtött Bettihez.

— Ügy emlékszem, hogy mikor tegnap este hazajöttünk, a szekrényedbe tetted egy fekete bársnydobozba...

— A doboz itt is van! — mutatta Mabel —, de a gyöngy nincsen benne.

— Valahová elrakhattad! — mondotta nyugtalanul Mabel.

Együtt keresték az eltűnt ékszert, átforgatták mind a két szobát, becsöngették a szobalányt.

— Nem látta véletlenül a gyöngyfűzéremet? — kérdezte Betti.

A szobalány méltatlankodva tiltakozott, a penzióban nem vesztet el semmi, a kisasszony bizonyára elvesztette. Talán meglazult a csattja és a földre esett. Előfordul az ilyesmi...

Most már Mabel sem volt egészen bizonyos, hogy csakugyan látta-e még az előző este az ékszert Betti nyakán, vagy sem? Betti azonban erősködött, hogy a gyöngy megvolt.

— Nagyon kellemetlen lenne, ha csakugyan elvesztettem volna! — mondotta igazgatótan. — A gyöngyök igen értékesek voltak és édesanyámtól kaptam egy betegségeből való felgyógyulásom örömeire. Azóta úgy tekintettem, mint egy amulettet, amely bajok ellen védelmezett...

— Nem lopták el? — kérdezte a szobalány. — Vannak bűvészügyességű tolvajok, akik egy-két mozdulattal lekapcsolják a nyakláncokat.

Betti egészen le volt sújtva.

— Ügy látszik, csakugyan ellopták! Borzasztó, egészen szerencsétlen vagyok! — kiáltotta. — Legszívesebben lemondanék a bácsinak...

— Ezt nem teheted, szivecském! — mondotta Mabel. — No ne búsulj, hiszen ezen már amúgy sem lehet segíteni. Mit gondolsz, szóljunk talán a rendőrségnek?

— Nem tudom. Talán igen. Majd a bácsitól fogok tanácsot kérni. Oh, ez az estém már tönkre van téve. Nem is sejtet, Mabelem, hogy milyen fájdalmasan érint ez a csapás...

És még akkor is alig tudta visszafojtani a könnyeit, mikor már az autóban ültek és az Eden-szálloda felé robogtak.

(Folytatjuk)

Édesanyám...

Volt egy asszony, fehérhaju, sapádt arcu, volt valaha régen.
Valami mély, titkolt bánat, szomorúság ült a két szemében...
Elyhűt, öreg inakönyvből lapozgatott, ha eljött az este
s ha egy préselt virághoz ért, ráhullott egy keserű könnyecskéje...

Sok idő telt el azóta, nem él anyám, csupán az emléke.
Az az áldott szívű asszony elment innen, mindörökké — vége...
Reám hagyta a legdrágább, legkedvesebb kincsét: inakönyvét,
Csókjaimmal én szárítom minden este sok-sok elsírt könnyét...

Gergelyffy Gábor

A TÁRSASÁGBÓL

Kedves hölgyeim,

ezen a nyáron könnyű: szépnek lenni és természetes dolog: természetesen látszani, mert maga a divat is segítségül jött, hogy kifejezhesd juttassa az igazi nőiséget. Bevallom őszintén, hogy ezen a nyáron olyanok a nők, mint a virágok, festék nélkül is rózsás az arcjuk, rúzs nélkül is — ne túlozzunk: kevés rúzs segítségével is — piros az arcuk, egézszen véve pedig nem démonok és vámpírok, akik még tavaly is voltak, de nem is régi idők Gretchen-éi, hanem olyanok, mint a virágok. Arcjaik és ruhájuk színe, ruhájuk szabása és kalapjuk, kesztyűjük és napernyőjük: egészen véve a virágokhoz teszi hasonlóságot a nőket. De nem a királyi rózsához, vagy a szende ibolyához, hanem a nyár meztelen virágaihoz. A búzavirághoz és a pipacsához, a napraforgóhoz és a margarétához. Ezeket a mezei virágokat — és most a nőkről beszélünk — a természet ültette és a divat ápolta. Igen, a nők ezer színben pompáznak, amit a divat és a természet megenged, a szem és a haj színének és az egyéniségnek megfelelően. Pipacsvirág a fekete nő, búzavirág a szőke, aranykalás az idősebb hölgy, a szerelmes nő pedig legálább külsejében akarja magának tudni a — «férfihűség»-ét.

A Kormányzó Úr

őfőméltósága Tagliavini Károly egyet. rk. tanárnak a nyilv. r. tanári címet, Torday Árpád egyet. r. tanárnak az egészségügyi főtanácsosi címet adományozta. — Az észk köztársaság elnöke Csekey Istvánnak, a szegedi tud. egyet. ny. r. tanárnak az észk sarend II. osztályát a csillaggal adományozta. — A Kollányi Ferenc elhunytával megüresedett jáki apátságot gróf Mikes János szombathelyi megyéspüspök gróf Wenckheim Frigyes budapesti hittanárval töltötte be. — József kir. herceg hosszabb üdülésre Tihanyba utazott. — Vitéz Galanthy Glock Tivadar tábornok és dr. Gergelyffy Gábor előkelte alatt, ifj. Buday Gábor és Fabinyi György rendezésében kitűnően sikerült skót garden-party volt a Bellevueben, amelyen a társadalmi és közélet előkelőségei jelentek meg. — Kertész Béla fűszerkesztő feleségével és leányával: Csorba Lászlónéval, külföldi tartózkodásáról visszatérkezett. — Murácz Kálmán és dr. Révfy Lajos nagyszerű szerzői-estet rendezett a budapesti Allakertben.

Igy is lehet — osztani:

Anyuka, aki azt akarta elérni, hogy leánykája a vakáció alatt se jöjjön ki a nehéz szántanatudományból, megkérdézi Lilikét:

— Ha egy darab húst két részre vágok és a feleket ismét két részre, mit kapok akkor?

— Negyedeget, anyukám.

— Helyes... Es ha folytatom?

— Nyolcadokat...

— Aztán?

— Tizenhatodokat.

— Es ha ezeket a tizenhatodokat is két-félre vágom?

— Akkor... fásirozott lesz belőle, — felelte kis gondolkodás után Lilike.

Hálásan köszönjük

kedves előfizetőink üdvözlő sorait, amikél fölkerestek bennünket. Ruttkay Aurélné m. kir. államp. főtan. neje Szécsényből, dr. Jávor Pálné Balatonszemesről, monori Koczón Teri Hajduszoboszlóból, Hegedűs Béláné Saazából, dr. Kresznerics Károlyné Gyömrőtőrfürdőből, Széchy Lászlóné műsz. tan. neje Révfülöpről, Bajcsy Erzsébet, Siófokról, Kolosváry Lászlóné bankigazgató neje Balatonleléről, dr. Krecsányi Kálmáné Balatonszemesről, öz. Moiremet Heller Hortense Lillafüredről, Okrutzky Mária Hévízfürdőből, Kreischer Oszkárné Frein a. d. Mur-ból, öz. Fejes Ambrusné Parád-fürdőből, dr. Dűcső Jánosné Abrahamhegyről, öz. Becker Józsefné Harkány-fürdőből, Göcze Gyula és neje Ernst Margit Szentgotthárdról, Szitkey Béláné Balatonfűrédről, Salzingere Ferencné és leánykái: Terike és Cunyi Kaposvárról, Ipoly Henriké áll. redlignim. tanár neje Balatonfűrédről, Hegedűsné Markovics Gabi és családja Lovasberényből, Szép Györgyné járásbírósné elnök neje Balatonfűrédről, dr. Mészáros Ferencné Tapolcáról, ifj. Benson Vilmosné Siófokról, Jakabffy Józsefné MAV főintéző neje Hosszúhetényből, Héczey Lajosné a sziári Sladungból, Vízny Aranka Balatonleléről, Agoston Istvánné Parád-fürdőből, Kesze Jolán Ditrőből, Sennovitz Kálmáné pedig a Hűvösvölgyből küldött kedves üdvözlőletet, amit hálásan köszönünk és szívből jövő üdvözléssel viszonzunk.

Hímen-hírek:

Major Vilma szentgáli kedves előfizetőnkét eljegyezte nemes Karika Kálmán m. kir. csendőrtisztlyettes. — Kocsor Mária békéscsabai kedves előfizetőnkét és Franciszzai Ferenc házasságot kötött. — Doszpoth Mária zalaegerszegi kedves előfizetőnkét eljegyezte Kalmár József, Zákány. — Kovács Mária Luiza debreceni kedves előfizetőnknek örök hűséget esküdött Marton László áll. polg. isk. tanár. — Kirner Júlia tanítónő kedves előfizetőnk és Ivanics Frigyes, gróf Wenckheim József kigyósi uradalmainak pénztárnoka, házasságot kötött a Szent István-bazilikában. — Gratulálunk.

Nyaralási hírek:

Kedves előfizetőink további nyaralásáról az alábbiakban számolunk meg: Karika Erzsébet fer. igrtóné Csepén, vitéz Szalay Jenőné övóna Hévízfürdőben, öz. Seress Kálmáné tó özegegye Ecseden, Rajner Aladárné Szegeden, Freiszmutz Lajosné Soroksáron, Balás Károlyné Budapesten, Netkovszky Albertné Balatonalmádin, Tellér Mária Balatonlelén, Mencez Jenőné Zsigárdon, Kocs Gáborné Balatonalmádin, Lengyel Ferencné Taron, Gáspár Emilia Ráckeván, Erdélyi Emilné Budatétényben, Barabás Juliska Balatonfűrédről, Jakkai Etelka Balatonfűrédről, Gáll Gáborné Kalcsonán, dr. Dályai Andorné Nagykőrösn, dr. Juhász Antalné Ausztriában, Kitzbiehler Ulrichné Rákoshelyen, dr. Loz Antalné Budán, Lukács Gyuláné Pöcsmegyeren, dr. Koncz Jánosné főjegyző neje Pincehelyen, öz. Szűcs Istvánné Borsokon, Molvay Aladárné Kelebián, Olveczky Józsefné Budapesten, Horváth Ferencné Balatonakarattján, dr. Krátly Istvánné

polgármester neje Balatonberényben, Oberschall Viktorné Semmeringen, Lux Lajosné Makón, dr. Adler-Rácz Józsefné Monoron, Elmanc Jenőné Zamárdin, Boruss Erzsébet Fonyódon, Hajnal Mórné Harkányfűrdőben, Molek Aranka Kirádon, Dravcsky Lenke Parád-fürdőben, Vészti Emilné Fonyódiágeten, Schügerl Sándorné Sopronban, Kovács Mihályné Vitorágpuzsán, Puzdör Gyuláné Veresegyházon, illy Györgyné Balatonalmádin, dr. Tárczy Hornoch Antalné Munkácsban, öz. dezseri Bolemann Vilmosné Gödöllőben, Balogh Bözsike Márianosztrán, öz. Nagy Lajosné, alezredez özegegye Parád-fürdőben, Specziár Gyuláné Balatonszárzson, öz. Moiret Lajosné Lillafüredben, Márton Margit Nagyenyeden, Kolosváry Lászlóné Balatonlelén, Miklósvy Jánosné Pöcsmegyeren, Kántor Lajosné Komjátin, dr. Szabó Gyuláné Rákospöten, Steiner Vilmosné Kitlidiágeten, Éerky Istvánné Vámosmikolán, Ajtay Jánosné Nyírbátoron, dr. Jávor Pálné Balatonszemesen, Iványi Antalné Orkényben, dr. Dűcső Jánosné Abrahamhegyen, dr. Krecsányi Kálmáné Balatonszemesen, Czvetkovits Erzsébet Vereben, Balogh Györgyné Gyomán, Bracsok Antalné Hajduszoboszlón, Bajzár Lajosné Agárdon, Viertl Nándorné Kispesten, Nigréni Luiza Budapesten, Süle Mihályné Orosházán, vitéz Székely Gézáné Tolnataján, dr. Marossy Ferencné Kiskádán, Lakatos Emilné Cegléden, Szilácsi Lászlóné Hajduszovátón, Orosz Istvánné Városnaményben, Klein Edéné Szatmáron, Berger Józsefné Fonyódiágeten, Bán Józsefné Siófokon, dr. Buda Lászlóné Balatonfenyvesen, Héczey Lajosné Sladungban, Vízny Aranka Balatonlelén, Schermann Józsefné Révfülöpről, nagyszöllősi Törzskó Károlyné Hajmáskéren, Kovács Béláné Balatonlelén, Szél Gyuláné Konyári-Sóstófürdőben, Appán Zsigmondné Kisrőszöllőhegyen, Jarosch Erzsébet Csepelen, Mazol Gyuláné Nagykanizsán, Schmiéd Antalné Zalaegerszezen, Jakabffy Józsefné Hosszúhetényben, Szecsaky Dezsőné Kecskeméten, Pöhm Gézáné Tiszaeszláron, dr. Riesz Lajosné Róbagyarmaton, Hamza Elemérné pedig Egerben élvezzi a nyaralás örömeit.

Új könyvek:

Hekler Antal dr. egyetemi tanárnak most jelent meg «Az újkor művésze» című gazdagon illusztrált könyve, a Magyar Könyvbarátok kiadásában, amit nagy örömmel és hosszal forgathat minden olvasó, mert Hekler dr. éles szemmel fedez fel minden értéket és minden hibát. Bírált ott, ahol szükségesnek találja, de elismer ott, ahol igazi értéket lát. — Dr. Tarczay Gizella a «Búzaszem» alatt gyűjtötte össze és adta ki hangulatos, finom és mélyérzésű költeményeit, amelyek a legészintebben ajánlok kedves hölgyeim figyelmébe, mint az új magyar líra legértékesebb alkotásait. A kötet lírta könyvkiadónál 2 P-ért kapható.

In memoriam

Mélységes fájdalommal jelentjük, hogy dr. Adám Irméné Mausz Ilonka régi hűbése előfizetőnk, életének 30. évében hosszas betegség után visszaadta nemes lelket Teremtőjének.

Zerta Béla Péter

kedves előfizetőnk, 59 éves korában Bőhényen elhunyt. Öszinte részvétünket küldjük a gyászoló családoknak.

Házi kozmetika

A kozmetikai műtétek fejlődése

Írta: dr. Földes Miklósné kosmetikus

A kozmetika fejlődésének első idején a szépséghibákat csakis konzervatív módszerekkel szüntette meg. A fejlődés folyamán a szépségzseretek használata mellett, a szépséghibákat egyszerű palástolástól abbahagyva, bizonyos elektromos kezeléseket segítségül véve, igyekezett radikális úton a veleszületett vagy szerzett szépséghibákat véglegesen kiküszöbölni. Így alakult ki az apróbb daganatok, szemölcsök, szeplők és egyéb folsúlyos, szépséghibát jelentő képződményeknek régebben az izzó platinával, újabban diatermiás úton való égetése. Azonban vannak olyan nagyfokú szépséghibák, melyek megszüntetésére a módszerek nem elégségesek s tökéletes eredményt csak a sebészeti kozmetika segítségével hívásával tudunk elérni.

Sőt a kozmetikai sebészet oly fejlődési fokot ért el, hogy napjainkban már az egyéni kívánságoknak és óhajoknak is eleget tud tenni.

Ha valaki önmagával nincs megelégedve, nagyobb ráncok vannak a szeme körül, vagy nem tetszik az orrformája, nincs oka kétségbeesésre. Az illető pár napra szanatóriumba vonul. Rövidebb idejű altatás, vagy kisebb műtétknél elegendő a helyi érzéstelenítés és a szobrász vésőjéhez hasonló művészettel formálja széppé az operálókés az arcot. Szerteszét a világ nagy városaiban óriási forgalmat bonyolítanak le a sebészeti kozmetikai intézetek. A műtét előtt a női divatszalonokhoz hasonlóan egy albumot mutatnak fel az operálandónak, aki itt kijelölheti a neki tetsző orr-, száj- vagy fülformát. Természetesen nem ez a kívánság dönti el teljes egészében a műtét menetét, mert legfontosabb, hogy az operátor kifejeített művészi érzékével milyen formát vé alkalmassnak, amely harmóniában van az arc többi részével.

Mindenesetre nem megoldhatatlan probléma napjainkban az erősén görbe orrból kis piszét, az előlő nagy fülből kisebbet, normálisat, sőt a lógó nagy kebelből formás kebelt csináltatni. Számos európai nagy városban mozgalom indult meg, hogy a kozmetikai műtétek csak a fizetni tudók luxusa legyen. E mozgalom azt célozza, hogy a klinikákon ingyen végezzék a műtéteket, hogy ezáltal a nagy tömegek is hozzájuthassanak.

Hogy mennyire általánosokká lettek világszerte a kozmetikai műtétek, érdekesen világítja meg egy híradás a távol Keletről.

CADEAU

CSOKOLADÉGYÁR
R.-T.
KÉSZÍTMÉNYEI
A LEGJÓBBAK!

BUDAPEST, VI., IZABELLA-UTCA 88.

Azon nagy átalakulás hatása alatt, mely Japánban az utóbbi években végbement, a japán nő is eldobja keskeny szandáljait, levette ősi kimonóját és haját bufizírásra vágatva igeyszik hasonlítani a filmről ismert európai moziusztrókhöz. Azonban eddig a legújabb párizsi divat szerint előzőkődő japán hölgyikének is áruhája volt a költők által megénekelte ferdesztesű mandulaszem. Egy japán szemorvosnak sikerült azután késnélküli eljárással a ferde japán szemrést egyes európai szemrésté változtatni. Tódlának a japán tömegek ehhez a dr. Usida nevű orvoshoz, nemcsak nők, hanem híradás szerint a páciensek 20 százaléka férfi. Eddig a műtéteinek a száma meghaladja a 20.000-et. Ha ilyen tempóban dolgoznak majd a tanítványai is, pár év múlva nem lesz ferde szem Japánban.

A rovatvezető üzenetei:

Debreceni. Zsíros, pattanásos arcnál lehet hámlasztást alkalmazni, de néhány kezeléssel az arcot ki kell tisztítani.

KÉZIMUNKA RAJZAINK ISMERTETÉSE

Felkérjük előfizetőinket, hogy kézimunkarendeléseknél, lapunkra való hivatkozással, szíveskedjenek közvetlenül az illető céghez fordulni. Vidéki rendelésnél külön 50 fill. portó küldendő

ERMA kézimunkaház,
Budapest, VIII., József-körút 11. szám.

Divatos ágynemű (4-ik oldalon) ERMA kézimunkaház terve. Rajzolásához anyagra: nagypárna 40 fill., kispárna 30 fill. Szúrt sablonja 80 fill.

Kerek madeira miliő (5-ik oldalon) Wieg Testvérek terve. Mérete 80X80 cm. Vásznonra előrajzolva, 2.20 P. Hozott anyagra előrajzolásai díj 80 fill. Szúrt sablonja 1.20 P.

Tüll-terítő (6-ik oldalon) Wieg Testvérek kézimunkaháza terve. Mérete 100X100 cm. Kapható jó minőségű borsóültre előrajzolva. Ara 5.— P. Szúrt sablonja 4.— P. 150X150 cm. méretben előrajzolva 11.— P. Szúrt sablonja 6.— P. A mintát tüllbehúzással készíthjük két árnyalatú drapp perlével, a kontúrú egész vastag perlével készíthjük, a rajz szerint vezetve és leöltve. A terítőt megkezdve szállítjuk.

Modern angol madeira futó (8-ik oldalon) ERMA kézimunkaház terve. Mérete 40X120 cm. Batizsiflonra rajzolva 1.80 P. Lenvászonra rajzolva 2.50 P. Szúrt sablonja 1.20 P. Rajzolása hozott anyagra 60 fill.

Tüll szőrfüggöny (10-ik oldalon) Wieg Testvérek kézimunkaháza terve. Vastag borsóültre előrajzolva, 150X260 cm. méretben, ár 19.— P. Szúrt sablonja 5.— P. 220X260 cm. méretben ár 30.— P. Szúrt sablonja 8.— P. Tüllbehúzásos munkával készült, készen nagyon szép és hatásos. Drappszínű 2—3 árnyalatú gyöngypamutttal készíthjük. A terítőt megkezdve szállítjuk.

WIEG Testvérek kézimunkaháza,
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23. sz.

Modern zsúrterítő (14-ik oldalon) ERMA kézimunkaház terve. Mérete 100X100 cm. Színes vászonra előrajzolva, kék, sárga vagy rózsaszinben 4.50 P. Hímzőanyag motringja 20 fill. Szúrt sablonja 1.20 P. Rajzolásához anyagra 80 fill.

Gobelin párnalap vagy írómappa (19-ik oldalon) ERMA kézimunkaház terve. Mérete 30X40 cm., ekru penelóra előfestve 3.— P. Fehér penelóra 2.— P. Előhúzza összes anyaggal 14.— P. Kész is megrendelhető.

Pattanások, szeplők s az arc egyéb tisztátalanságai ellen használjon

LILI CRÉM STAPPANT PUDERT

Kapható mindenütt!

Készíti KORÁNYI gyógyszerárter
Budapest, VIII., Népszínház-utca 22

Cassani Gyermekekoththon

az első magán gyermekekoththon 4—15 éves egészséges gyermekeknek nyújtására. Búdlőre és téli szóra Türolban az 1800 méter magasságban fekvő Barwiesben (Mieminger Hochland). Pompás erdőszé, uzsonda, magaslátó napfény, lelkiismeretes felügyelet államlag vizsgálótt gyermekkerésztől, 5-szori legjobb étkés, minden kényelem, előrsndő referenciák. Napi teljes pensio 5.50 schillingtől. A gyermekek Bécsebtől egyenként, vagy csoportosan elszállítjuk. Ebben az esetben a szállás költségét megfizeti. Tulajdonos és vezetők: Frau Major Cassani most még Innsbruck és Tempelstrasse 5. Prospektust készséggel küld.

Zsíros, pattanásos arc bórthöz

úder helyett

SULFAMYL

KÉNPUDER

megeztüent az arc tisztoszerelt. Szaküzletekben kapható

H Á Z T A R T Á S

Marhavelőlevés. Hat személyre $\frac{1}{2}$ kg marhavelőt veszünk, sósvízben megfőzzük és szitán áttörjük egy tábla. Azután lassan feleresztjük azzal a lével, amiben főtt. Világos rántást készítenk zöldpetrezselyemmel, kevés törött borszal és a velős. Lével feleresztjük, felforraltjuk és ráöntjük a táblában elkevert tojássárgájára. Pirított zsemlyekockát tálnunk hozzá.

Szardella-omlet (előétel). Palacsintaszínt készítenk és kisütjük. Finom szardellát friss vagdalt paradicsommal, húsos paprikával, egy kanál tejfellel és egy tojássárgájával jól elkeverünk és ezzel megtöltjük, összegöngyöljük és néhány percre a sütőbe tesszük.

Tejfölös rostélyos. A szeletekre vagdalt húst megmosunk, megborsozzuk. Hagymás, paprikás zsírban puhára pároljuk. Végül 2 deci tejfőllé öntünk rá és azzal újból felfőzzük.

Heregi pecsenye. A borjú melléből kiszedjük a csontokat és húsvérővel jól elapítjuk. Szalonnát apróra vágunk, sonkát darálunk, gombát finomra vágunk, zöld cukorborsót párolunk, 4 tojást keményre főzünk és felaprítjuk, úgyszintén

egy lúdmajat is. Mindezt ráteszük a szétterített húsrá, adunk még bele zöldpetrezselymet és megsózzuk. Összesodorkuk a húst, cérnával átkötjük és puhára sütjük. Tetejét megkenjük tojással és petrezselyemmorzsával meghintjük.

gott gombát, vajjal jól megöntözzük és átsütjük. Többször kelt a levélvel és vajjal öntözni. Bármily mártás és körítés adható hozzá.

B E F Ő Z É S

Paradicsom eltevése. Az érett paradicsomot megmoszuk, kettétörjük és fazékban vízzel addig főzzük, míg a héja összezsugorodik, ekkor szitán áttörjük és ismét főntesszük. Addig főzzük, míg sűrű lesz, forrón üvegekbe öntjük, azonnal légmentesen bekötjük és gőzben félóraig főzzük, ha kihűlt, száraz, hűvös helyre tesszük.

Hámzott diófelfőt. Gyenge, de nagy diót hámozunk meg a külső zöld héjától s hogy ne barnuljon meg, tegyük jó savanyú citromos vízbe. Ha mind meghámoztuk, főzzük fel kissé cukros vízben s ha félig megpuhult, tegyük hozzá citrom- és narancshéjat. Rakjuk üvegekbe, öntsünk rá egészen sűrű szirupot, kössük be és gőzöljük, mint más befőttet.

Szép világos és kellemes ízű befőttet kapunk.

Gomba legjobb konzerválása. A megtisztított gombát vízben megfőzzük, leszűr-

Hideg büffé

Gombásfogás. A megtisztított fogast besózzuk, tepsire fektetjük és sütőbe tesszük. Tíz perc múlva kivesszük, bőrét szépen lehúzzuk. Hintjük rá apróra vá-

Napbarnítottak mindnyájan...

de nem „napégettek“; mert mindannyian okosak voltak és napfűrdözés előtt alaposan bedörzsölték magukat PFEILRING LANOLIN KRÉMMEL.

A hosszú idők óta közismert és kipróbált hatású cholesterintartalmú PFEILRING LANOLIN-KRÉM, szakszerű használatánál* pompásan barnítja a bőrt és a legbiztosabb védőszer napégés ellen.

*Száras testre kenni és jól eldörzsölni

Dobozokban és tubusokban 50 fillértől

PFEILRING LANOLIN-CREME

Hónaljizzadás

kéz- és lábizzadás biztos ellenszere

AXILLOL

Mindenütt kapható!

Főraktár: Török-patika, Király-u. 12

jük és napon, vagy langyos sütőben szakadni hagyjuk. Ugyeb, söréteg közé rakjuk, használatkor a sótól egy napig áztatjuk. Forró vízben felforrvalva, leszűrjük. Azután úgy készítjük el, mint a friss gombát. Így eltelve, teljesen megtartja friss ízét.

Uborkasalát. Szép nagy, húsos uborkákat megisztintunk, megvalulunk, besózzuk s 4–5 óra múlva a levét leöntjük, ívegekbe tesszük s felforrt, lehűtött jó ecettel leöntjük, úgy, hogy jól fedje az uborkát. 8–10 nap múlva leöntjük az ecetet, frissrel forralunk kevés cukorral, ezt is hidegen öntjük az uborkára, felül 1–2 kanál finom táblaolajat teszünk s jól lektöve elesszük. Ízlés szerint néhány szem borsot is tehetünk közé.

Ecetesuborka. Egyforma nagyságú friss kis uborkát, egy pár zöld paradicsomot, néhány kis zöld dinnyét és szép, húsos zöldpaprikát tisztára mosunk s abrosra rakva szakadni hagyjuk. Kaprot, kevés vasfűvet, néhány meggyfalevellet, szőlőindát, tormagyökeret megisztintunk és karikára vágunk. Ecetesvizet főzünk sóval s egy kis marék egész borsal, két rész ecet és egy rész vízből. Mindent nagy cseréptálba rakva, a forró ecetes vizet leöntjük és befödve állni hagyjuk. Az uborkásüveg aljára teszünk meggyfalevellet, száraz kaprot, szőlőindát, egy picit timóót, azután szépen beleszúrjuk az uborkát, paprikát, dinnyét és paradicsomot elkeverve, felül pár szelet tormát és kaprot teszünk, ráöntjük az ecetet, hogy ellepje, bekötjük és hideg helyen tartjuk.

Receptek

Csokoládétorta tejszínhabbal. 50 deka porcukor, 25 deka mandulát, 25 tojás sárgáját veszünk. Jól elkavarjuk, azután 18 deka olvasztott kakaóvaját, vaniliát és végül 25 tojásnak a habját, 7½ deka liszttel könnyen az előbbi masszához keverjük és még egy kevés olvasztott vajjal is. Ha szép síma, formába öntjük. Tejszínhabot adunk köré és úgy tálaljuk.

Dr. Lőrinczy Andor

Vanília-tejkrém. Külön edényben jégre teszünk ½ liter jó tejszint. 10 tojás sárgáját, 8 deka porcukort, fél kávéskanálnyi lisztet, ½ deci jó tejet és egy fél rúd vaniliát habverőstűben tűzőn jól felverünk és hűlni hagyjuk. A tejszínhabot felverjük habnak és vigyázva a krémhez keverjük, ízlés szerint vaniliás cukorral édesítjük és hideg helyre tesszük.

Mohácsy Kálmáné

Színes torta. Gyöngye piskótátésztaét készítünk. A tészta felébe teszünk annyi rizizli-izt, hogy szép piros legyen s egy kanállal több lisztet, mint a másik felébe. Két egyenlő formában megsütjük. A másik fele tésztaiba belekeverünk 8 deka héjazott és finomra vagdalt pisztáciát. Ha a két lap megsült és kihült, megtöltjük vaniliás, cukros tejszínhabbal. Tetejét fehér szaloncukormázzal vonjuk be.

Gönczy Sándor

Mogyorópuszerli. 14 deka pirított és mozsárban finomra megtört mogyoró medencében, 28 deka cukorral és kevés citromszaggal, valamint 3 tojás fehérjével összekavarunk. Ezen tömeget papírtölcsérbe töltjük és kerek formákat tresszforokból belőle, melyeket nagyon lassan kisütünk.

Ön még nem tudja!

Arverésből, beraktározásból, alkalmi vételekből származó műbort, hálót, ebédelőt, úri szobát, garnitúrát óriási választékban **hihetetlen olcsón** vásárolhat **Károly-körút 3/a. Alkam-Börház**

Széllel béltel. ½ liter liszt, 3 tojás sárgája, kevés só és annyi tejföl, hogy összegyúrva lágy, rételesztészerű legyen. Kisodorjuk, forró vajjal, vagy zsírral megkenjük és négy oldalát összehajjuk, 20 percig pihentetjük, ezt háromszor is megtehetjük, mindig forró vajjal megkenjük. Végül kisodorjuk, derelyemetszővel 8 cm hosszú és 5 cm széles szeleteket vágunk, forró zsírban mindkét oldalát megsütjük és melegen jól megukrozza, gyümölesszel tálaljuk.

Berlini koeh. Darát cukros tejben közepűre főgözzünk. Egy csésze tejhez kb. egy kanál darát számítunk. Mielőtt majdnem kész, 3–4 tojás kemény habját keverünk hozzá és még egy kissé főzzük. Vízbe mártott formába felét beleöntjük, finom lekvárt teszünk rá és ennek tetejére a többi részt tesszük. Két óra hidegre állítjuk, ekkor kiborítjuk és a következőkrém, mely szintén hidegen állott, leöntjük: egy liter tejet vaniliával és cukorral felfőzünk, 4 tojás sárgáját 2 kanál porcukorral, 2 kávéskanál liszttel jól elkeverünk, hideg tejjel felhígítjuk és így adjuk a forró tejhez, folyton kavarva, míg megsűrűsödik. Azután lehűtjük.

Özv. Zettl Józsefné

Mit főzzenek?

Augusztus 21. Hétfő: Francia burgonyaleves, párolt felsál, kelfőzelék, főtt kucorica, gyümölcs. **Vacsora:** Gomba tojással és zöldpaprikával, uborkasaláta, sajt, dinnye.

Augusztus 22. Kedd: Zöldségleves, töltött paprika, gőzmetélt, gyümölcs. **Vacsora:** Libamájrizotto uborkasalátával, dinnye.

Augusztus 23. Szerda: Húsleves velőgombóccal, főtt hús tarhonyakörítéssel, kapormártással, rizstefelt borsadóval, gyümölcs. **Vacsora:** Csirkeporókölt galuskával, dinnye.

Augusztus 24. Csütörtök: Gerstlileves tojás és tejfellel, töltöttkáposzta, almásréte. **Vacsora:** Borjú natúrstejt burgonyapürével, vegyes kompót, dinnye.

Augusztus 25. Péntek: Paradicsomleves, töltött tojás uborkasalátával, túrószucsua, gyümölcs. **Vacsora:** Harsa kirántva paprikasalátával, dinnye.

Augusztus 26. Szombat: Kalarábéleves, párolt libamélt tökfőzelékekkel, almáspité, gyümölcs. **Vacsora:** Lecsó virslivel, dinnye.

Augusztus 27. Vasárnap: Ragouleves, töltött gomba, rántott csirke, sültburgonya paprikasalátával, túrótorta, gyümölcs. **Vacsora:** Paradicsomos csirke, dinnye.

Augusztus 28. Hétfő: Májpuréleves, sertéscomb egybesütve, zöldbabfőzelék, tejfelsek koch. **Vacsora:** Vese-vál párolt burgonyával, kovászos uborkával, kukorica, gyümölcs.

Augusztus 29. Kedd: Tyúkileves finom metélttel, főtt hús pirított darakörítéssel, paradicsommártással, főtt kukorica, gyümölcs. **Vacsora:** Hirtelen sötét rostélyos szeletekben, sült burgonyával, uborkasalátával, gyümölcs.

Augusztus 30. Szerda: Burgonyaleves, töltött borjúmél tökfőzelékekkel, diósmetélt habbal bevonva. **Vacsora:** Vagdalt peceenye kovászos uborkával, dinnye.

Augusztus 31. Csütörtök: Tojásleves parmezánajttal, sodrott borjúszelét paradicsomoskáposztával, szellelbeölt, gyümölcs. **Vacsora:** Körített liptói, szalámi, sajt, gyümölcs.

HA FÁJÓS LÁBAT

gyógyítani akarja és elegáns cipőben akar járni, akkor cipőt Nagy Sándor modern ortopéd-cipőjével késztesse 1/2 kényelmű Aulich-utca 3. Levélháza házhoz jévk.

EGYSZERŰ ÉTLAP

Augusztus 21. Hétfő: Burgonyaleves, párolt felsál kelfőzelékekkel, kukorica. **Vacsora:** Aludttej, vajaskenyér, gyümölcs.

Augusztus 22. Kedd: Zöldségleves, töltött paprika, dinnye. **Vacsora:** Gombászrisz paprikasalátával, gyümölcs.

Augusztus 23. Szerda: Csontleves, szilvágombóc, kukorica. **Vacsora:** Borjúporókölt galuskával, dinnye.

Augusztus 24. Csütörtök: Gerstlileves, töltött káposzta, gyümölcs. **Vacsora:** Körített liptói, gyümölcs.

Augusztus 25. Péntek: Paradicsomleves, túrószucsua, gyümölcs. **Vacsora:** Káv, vajaskenyér, dinnye.

Augusztus 26. Szombat: Kalarábéleves, vagdalt peceenye tökfőzelékekkel, főtt kukorica. **Vacsora:** Lecsó virslivel, dinnye.

Augusztus 27. Vasárnap: Ragouleves, párolt libamélt, párolt gomba- és burgonyakörítéssel, paprikasalátával, túrótorta, gyümölcs. **Vacsora:** Hideg hús, uborka, dinnye.

Augusztus 28. Hétfő: Májpuréleves, sertéscomb egybesütve, zöldbabfőzelék, gyümölcs. **Vacsora:** Tojásrántotta, zöldpaprika párolva, kovászos uborka, dinnye.

Augusztus 29. Kedd: Húsleves finom metélttel, főtt hús pirított darakörítéssel, paradicsomos mártás, főtt kukorica. **Vacsora:** Tejberizs, sajt, gyümölcs.

Augusztus 30. Szerda: Burgonyaleves, borjúpaprikás galuskával, uborkával, szilvágombóc. **Vacsora:** Tojásrántotta, uborka, dinnye.

Augusztus 31. Csütörtök: Petrezselymes leves, sodrott borjúszelét paradicsomos káposztával, gyümölcs. **Vacsora:** Körített liptói, dinnye.

GUMIHARISNYA, HASFÜZŐ

sérvök, mérei szerint higiénikus gumiarú, betegápolási cikkek. **Weszely István és Társa, IV. Apponyi tér 1**

TANÁCSOT KÉRNEK

Kedves Olvasóink! Bebizonyítottuk, hogy ígéreteinket minden alkalommal száz százalékkal beváltottuk. Most arra kérjük minden kedves Olvasónkat, de csak abban az esetben, ha munkánkkal, lapunk irodalmi értékével és kiállításával minden tekintetben meg vannak elégedve, hogy barátaink, ismerőseik körében és társaságukban megismerkedjenek lapunkat érdeme szerint megemlíteni. Nagyon boldoggá tennének, ha kedves ismerőseik nevét és címét velünk közölni kegyeskednének, hogy mutatóványszámunkat elküldhessük.

Tisztelettel a kiadóhivatal.

Kérem, kedves olvasótársaink, ki tudna ajánlani öreg nőnek magas vérnyomás ellen kipróbált szert, mert fejem úgy nehezt, szememmel alig bírom az álomságtól. Szíves értesítéseitek «K. P. Nagykanizsa» jelégre kiadókba kérem.

Körtét, barackot szeretnék nagyobb, 5 literes üvegekbe eltenni úgy, hogy téli-kor hozzáférhető legyen és felnyitás után se romoljon meg. Valahol láttam, hogy a körte és barack felébe vágva, gyönyörű fehéren, illetve sárgán maradt meg 5 barmikor lehetett használni. Szeretném ennek eltevését megismerni. Ugyancsak a dinnyehéjnak citrommal való eltevésének leírását is kérem kedves olvasótársaink, «Célszerűség» jelégre lapunkban közölni.

Kedves olvasótársaink közül ki tudna olyan intelligens keresztény uricsaladót ajánlani, ahol kirándulásaink alkalmával, vidéki mama két leánykájával, megszálltunk s esetleg ellátást is kaphatnánk. Fizetés megegyezés szerint volna. Részletes választ «Tiszamentén» jelégre kiadókba kérek.

Kedves olvasótársaink szíves tanácsát kérem, hogyan lehet friss császárkörtéből likört készíteni. Szíveségüket előre is hálásan köszöni «Buzavirág».

Az utóbbi években egyik előfizetőtársam e lapban dr. Gábor Nándor budapesti golyva- és paizsmirigy-specialistát ajánlotta valakinek. Szeretném az illetőtől megkérdezni, hogy eredménnyel járt-e a kezelés, milyen stádiumban volt a baja, hogyan lett kezelve és milyen összegbe került. Kimerítő szíves tanácsot vagy közönytelt kér „Beteg fehérvirág”.
Kérem kedves olvasótársaimat, ki cserélné el 1931-es évfolyamát az én 1927-es évfolyomommal. A lapok nincsenek beköelve, de tiszták és rendezek. Ezúton kérem fel „Lelkész neje” jelégre uraszonyt, ki a múlt évi okt. 20. számban felhívást tett közzé, hajlandó volna — ha még nem késő — az 1931. évet az én 1927. évi M. U. L-vel kicserélni. Szíves értesítést „Egy szegedi előfizető” jelégre kiadókba kérek.

Kedves olvasótársaink közül ki volna kedves a karamella (Stollwerk) készítésének pontos receptjét megadni. Közönytelt vizszolgáltatásra kész „Előfizető-társuk”.

Szegedi leánytársaink közül keressék egy komoly fiatal úrleányt 18—20-ig, kívül elszórazokozni a nyáron és később is. Levelet «Kornélia» jelégre kiadókba kérem.

Üzenetek

Tíz ezszázötven készült a legnagyobb erőmegszárazással sikerül elérnünk, hogy a Magyar Uriasszonyok Lapja az első helyre küzdött fel magát. Sok elismerést, díszetért és buzditást kaptunk. Mégis arra kell kérnünk kedves Olvasóinkat, hogy ezekben a válságos időkben ne hagyjanak magunka, hanem a maguk részéről is kövessenek el mindent, hogy tovább mehessünk azon az úton, amelyen elindultunk. A Magyar Uriasszonyok Lapja írógárdájából talán elég megemlítenünk Móra Ferenc, Nyírő József, Papp Jenő, Péczely József, Szabó Dezső és Surányi Miklós neveit, hogy behozniítsuk fejlődésünket és további célunkat. Mi azonban nem akarunk ezen az úton megállani és éppen ezért kérjük Olvasóinkat, hogy jöjjenek ők is segítségünkre. Abban az esetben, ha munkánkkal, lapunk irodalmi értékével és kiállításával meg vannak elégedve, kegyeskedjenek lapunkat ismerőseik, rokonaink között és társaságukban érdeme szerint megemlíteni. Velünk pedig szíveskedjenek közölni az érdeklődők nevét és címét, hogy mutatóványszámunkat elküldhessük. Tisztelettel: a kiadóhivatal.

Egy előfizető aláírásával elég fontos és utánjárás kívánó kérdést intézett hozzánk. de nemcsak a nevet felejtette aláírni, de még a dátumot is s így nem tudjuk, hogy ki, honnan küldte. Ha nem venné zokon, elvárni, hogy legalább a nevével megismerjük azt, akinek ügyében eljárunk. A legelmiribb kötelességünk, hogy bemutatkozzunk annak, akitől szíveséget kérünk, vagy elfogadunk. Ismétljük, névtelen leveleket nem vehetünk figyelembe. Szerk.

B. Károlyné. Kedves nagyságos asszonyom, a multban tapasztalt eredménytelen kísérletezés nem rajtunk múltott és

KONYHABÜTÖR TÖVABB TART

ha lapját Eternit-nagy-lemezrel borítja. Az Eternit-lemez é r z e k e t l e n nedvesség- és hővel szemben, határtalanul tartós, könnyen tartható tisztán, tetszetős és mégis olcsó.

Kérjen díjtalan prospektust és árat

ETERNIT MŰVEK

BUDAPEST VI., ANDRÁSSY-ÚT 33. SZ.

most sem rajtunk múltik, hogy ugyan-azokra az okokra hivatkozva, nem teljesíthetjük kérését. Pressió sem változtathat az eddigi módszerem, bár belátjuk igazát és kérjük, méltóztassék is meggyőződé lenni, hogyha nem ütközne leközvetlenül akadályba, megszerelnék Önnek ezt az örömet, bár nem tudom nagy általánosságban részéssülné-e a megérdemelt méltánylásban, vagy csak egy-két óhajját nyerje általa kielégítést. Ha egyszer majd erre is sor kerül, boldog örömmel teljesítjük kívánságát, de addig is több, megbérbűb türelmet kértünk.

Szív. üdv. Szerk.

Egy régi előfizető. A m. kir. állami fa-és fémipari szakiskola (Újpest, Horthy Miklós-út 26) négy középiskolát elvezgett tanulókat vesz fel. Tandíj egy évre 44 P. Bentlakó ellátási díja havonta 50 P. A beiratkozáskor szept. 1., 2., 3. napján folynak. Szükséges bizonyítványok, születési-ollási-, iskolai bizonyítvány. Ha a négy középiskolájna nem volna még meg, előbb azt kell elvégezni és csak aztán nyherhet ide felvételt. Szív. üdv. Szerk.

Marika. „Gyöngyvirágok kiskertében” c. dal kottáját, a szövegével együtt egyik kedves előfizetőnk az Ön részére megküldte. Szíveskedjék az átvétel iránt intézkedni. Szív. üdv. Szerk.

Kedves előfizetőink lapunk iránti nagyra-becsült szeretete — amiről meg voltunk és ma is meg vagyunk győződve — bátorít fel, hogy mindannyiszor, ahányszor bekapogtatunk lapunkkal, újból és újból kérjük, kegyeskedjenek ismerőseik nevét és lakcímét közölni velünk egy levelező-lapon, hogy lapunkból néhány mutatóvány-számot bemutatassunk és megszerettes-sük azokkal is, akik még nem ismerik. Teljes tisztelettel a kiadóhivatal.

Fischer cian-mester cian-kemencéi

V. Vilmos császár-út 42. szám
Telefon 12-4-49

Dr. Fűdesné JUNO kozmetikai intézete (Budapest, VII., Rákóczi-út 6) őszti kozmetikusképző tanfolyamára még néhány jelentkezőt felvesz. A Magyar Uriasszonyok Lapja előfizetőit tanjékedvezményben részesíti.

A Hyperdent sikere. Az utóbbi évek fog-ápoláserei között szinte mérőföldes gyorsasággal tört előre a Hyperdent. Nem a reklám, de a szer jósága és hatása biztosítja elsőségét.

ISKOLÁS GYERMEKÉT

TETŐTŐL-TALPIG

— előírás szerint is — fel-
ruházhatja üzletemben.

INTÉZETI

szövetek, kész ruhák,
blúzok, cipők.

Vásznak, lepedők, fehér-
neműek. Gyapjú-, flanel-
és trikó-takarók. Papla-
nok, matracok.

ÁRUMAT A JÓ MINŐSÉG
TESZI KÉTSZERESÉN OLCÓVÁ!

KOVÁCSÉVICS MILENKÓ

IV., Petőfi Sándor-ú. 3

Telefon:

89-7-03, 89-7-61, 89-7-68

Műszövé

Bán Ilona, Múzeum krt. 7.

Kivett, szakadt, molyrágott ruháját művészi szövéssel ujjaivarászojok.

Felhívjuk mélyen tisztelt előfizetőink figyelmét ezen számunkhoz mellékelte egy oldal szürtsablom-mellékletünkre, mely a következő mintákat tartalmazza: a jobb oldalon levő, sarkokkal ellátott modern mintával szürterítőt, milliót, kis asztalterítőt hímezünk hurkolt ötlésel. A hímezéshez tejszészertini, vagyis az alapanyaghoz megfelelő színű Clark Horgonyy minúnet használunk, mely anyag mosás és vasalás után is megtartja színetét és fényét. A közepreszen levő keresztöltéses pillangó-mintával diványpárnát díszítünk, úgy, hogy a pillangót csoportosan helyezük el a felső jobb, vagy bal sarkokban, pl. 4—5 pillangót egy csoportba, aztán néhányat elszórtan, egymástól nagyobb távolságra. Minden pillangót más-más, élénkszínű minúnelvvel készítsük. SZL. Monogrammal ágyeműt, asztalneműt jelzünk. A baloldali részen levő cakkos mintával női fehérneműt, ágyeműt díszítünk, de alkalmas szürterítőt, milliót, terítőt díszítésére is. Tetszés szerinti színnel hímezhető. A pillangó minta fölött levő girlanddal női blúzt és gyerekruhát, valamint szürterítőt díszítünk. A száraz és levelek zölddel, a virágok izlés szerint színezhető. A minta felső részén levő mintával ágyeműt, női fehérneműt díszítünk, de használható terítők díszítésére is. Jól érvényesül nyerszínű alapon sárga színnel való hímezése. A hímezéshez Clark Horgonyy minúnelv ajánlunk, mert szelvényféműt és eredeti színetű mosás és vasalás után is megtartja. A szürtsablom használatára következőképpen történik: síma asztalra helyezünk vastag vasalóruhát, erre símán ráterítjük az előnyomtatandó anyagot és a megfelelő helyre ráhelyezzük az előnyomtatandó szürtsablom mintáját, melynek nem használt sarkokrészét egy hideg vasalóval lenyomtatjuk, hogy ne mozduljon el. Ekkor egy filc-, vagy posztódarabot belemárunk az előnyomáshoz szükséges képből és 4—5-ször átöröszöljük vele a mintát. A sablon feléműl és megnezűzük, hogy tisztán látszék-e a minta, ha nem volna megfelelő, még néhányszor átöröszölendő. Azután előállítottjuk a mintát és vagy szeszszel megpermetezzük, vagy selyempapírt helyezünk rá és forró vasalóval rávasaljuk. A sablon elhelyezésénél vigyázni kell arra, hogy az erősebb felület legyen felül, vagyis ezen keresztül döröszölendő át. A sablonáláshoz szükséges kék por kiadóhivatallom útján, 80 filléres csomagokban, beszerezhető.

Judith. Nem súlyosbítom szemrehányások a utagadól öndajait, úgyis marlossza leték, hogy akkor, mikor még nem volt késő, miért nem hallgattok születe, rokonnaira, akik a történetek előlra, mely akarták önt a szenedésektől. Nem hitte, hogy a szerelem daracát használja ellene leendő férje és vagonáira aspráló, alyne számítással borbélyosa. S alig lett el egy év, megdőbbenve látja, hogy veszteberohant s hogy az édes vasak csak arra valóok voltak, hogy elkábita vele és kiforgassa vagonnából. Váltókat írt alá, mint tudatlan gyermek, aki nem ismeri a vesztegét és mosolyogva áll szörnyű mélység fölött lebegő szikla szélén s csak a nagyok, akik értik, rohannak hozzá, hogy elkappják ruhája szélét és visszaránták. Lhjen megdőbhenéslen fogták szülei is a ruháját, hogy visszarántás, de am hallgatott rájuk s ma, egy év után látja csak, hogy kisleányán kívül nincs senkje, semmije. „Hogy várjak segítséget, hogy kérjek venedéket szüleitől, — írja — nikor

nem fogadtam szót nekik és azt hittem, hogy végtelen szerelmmel vissza tudom tartani a megszokott mulatozásról, kártyától az uramat. Úgy állók, hogy egy fillérem sincs és csak rövid idő kérdése, hogy az otthonától is meg kell válnom, mert a lejáró váltókat beváltani nem tudjuk. Az uram nem mer a szemem elé kerülni, hetekig nem látom, csak hirt hallok róla, hol egyik, hol másik városban korcsmázik és tudom, hogy nincs hatalom, hogy a fejünk felett összecsapni készülő hullámokat elháríthassuk. Egy év alatt annyit szenvedtem, hogy egyetlen porzem sincs abból a hatalmas érzésből, amelyért mindenkivel szembeszálltam és kibetóltam az elhagyott szivatagba, hol magamra vagyok hagyatva, eltökéltem, elgyötörtem és nem tudom, hogy mire is várok... Arra sem tudnék felelni, hogy miért is írok Önnek, Főzserkesztő úr, mikor nincs kiút ebből a végnélküli szivatagból, mert a részvét és színelom szavai rajtam már nem segíthetnek és akkor, amikor tanácsa segíthetné volna, bizonyos, hogy nem hallgatunk volna Önre sem. Egy pillanatra megkönnyebbülést jelent, hogy sírhatok, panaszokdotom magamra és tudom, hogy megérdemlem sorsomat, mert mindazt, ami bekövetkezett — megjósolták nekem... Eltökélt vándora az életnek, szomjas, egy ajakkal, reménytelen reménykedéssel várom, hol találhatok odészra, s van-e ebben a szivatagban, hol elédtem, ádító forrás? Vagy ne mozduljak, ne vájnak neki semerre, hagyjam, hogy hantoljon el a számom gyermekemmel együtt, akéirt megszakad a szímem? Egyedül parány még, hogy átek és hogy fáj az ő parányi élete. Millió kérdőjel fenyegetve veszk körül s majd beleörölkök, hogy egyetlen egyre sem találok feleletet. Tulán Ön, mégis egyetlen egyre felelhet nekem, a gyermekemé...“ A köszlőke átmelegszik, ha a nap forró sugara megismogolja. A megbántott szülő szíve megengesztelődik, ha bánábnattal közeledik hozzá a megtévedt gyermek és a csöpp ártatlan gyermek előtt kinyitják még az idegenek ajtaja is, nemhogy a nagyözölök ne tarúna ki. Egyedül hozzájuk meckülhet megbánó szível, ellő reményességél és én hiszem, hogy mindennek dacára megöcsésítanak önféjú gyermeküknek, aki a saját vesztebe rohant és eltökézzollata a szülőt verjétekcs munkájából kapott vagyonát. Hogy halóiban beleunt mindenbe, hogy torkig van csömörrel, nem hat meglepetésüként. Összekearodott lelkeben ennek a katasztrófának minden undorító, kétségbeesztő fázisa, amitől nem lehet egykönnyen szabadulni. A megriánások, megtorpanások, kétségbeesések vastag szálakkal rátekerőztek lelke és tetheletlen mozdulatlanságba merültettek testét és lelkét, gondolatát és akaratát. Nincs is tisztában a körülötte történetekkel. Minden lelkierje és bonyolult vívódása abban összpontosul, hogy kérdést kérdésre halmoz, de felelni egyikre sem mer. Pedig nincs más kérdés, csak egyetlenegy, amire már megfeletem, a többi automatikusan, a dolgok folyása szerint intéződik el, mert máséket nem intézőzdehetik. Nem lehet áldoztatva önmarcangoló emésztődeseknek, mert

nem segít ezzel sorsán, hanem ki kell termelje magából a szibözszó teremtő erejét és megtalálja a maga és gyermeke részére a nyugodt élet vágyánát, melyről oly nagy elavakultagát letért. A sors nagy megbántete ezért a könnytelenségért, de sokat nyert vele, mert megnőtt lelkierőtekekben. Emberismerete biztosabb, élesebbé vált, akaratának érvényesítésében megbízhatóbb és a szenedések ideje alatt olyan perspektívá tárult ki szeme előtt, mely vesztegei mellett is hasznára fog válni. Pillantson csak ki ebbe a világba, mely várja és induljon el gyermekekkel leánykört otthona felé, szület karjai közé, náluk megtalálja alapot könnyetei felszakadó forrását és megnyugszik, mint az eltévedt gyermek, aki újra hazatért. Sziv. üdv. Szerk.

„Viola.“ Az üzenet, amit Önnek adhatunk, sajnos, szomorú. Amint a körülményeket ismerjük, nem hisszük, hogy a kérdézet után kereshetez juthat. Ez a pálya éppen annyira túlszűfolt, mint a többi és éppen olyan nagy rajta a munkanélküliség. Azonkívül igen sok tehetséges írő és hírlapíró foglalkozik könyvforgatással, úgy, hogy a kiadóok, ha a mai viszonyok dacára rá is szánják magukat arra, hogy valamit lefordíttassanak, inkább hozzájuk fordulnak. Ha mégis meg akarja próbálni, ennek nincs más módja, amínhogy felmegy valamelyik kiadóvállalathoz és felajánlja szolgálatait. De szinte köztelenül megkérjük, hogy felvilágosítani már előre, hogy vállalkozásának aligha lesz számottevő eredménye. 2. Az összes Jószívsorsjegyeket már kisorsolták. Az ellenlértéket, valorizáció nélkül, koronaértéknek megfelelően fizetik ki és a mai pénzmenben alig pár fillért tesz ki. Nem érdemes utána járni. Sziv. üdv. Szerk.

Dr. M. E. né., Budapest. Az olajjal átitatott parkettából nagyon nehéz az olajt elűntetni, azonban hosszú időn keresztül folytatott gondos munkával megfelelő eredménnyel érhető el. A parkettát öleő benzinebe mártott ruhával át kell terülni, nagyon vigyázva, hogy égő anyaggal ne gyujtsa föl. Ha megszáradt, káliszappan meleg vízzel jól felsikálendő. Ha egyszeri tisztítás után még nem volna szép, az egész eljárást megismétlendő. Sziv. üdv. Szerk.

„Regös ének“, „Ki vár...“, „Alkony“, „Levél egy asszonynak...“ Ezeket az írásközt olvasva, lehetetlen letagadni, hogy írójuk szívbéli barátságot érzi az irrodalom iránt és a szellemi örökség társaságában megkívánta a melléjük való letelepedést. Az eredmény biztató s ha az intím közlésben önmagával szemben hasonlóan szigorú kritikát gyakorol, mint azok iránt, akiket tálentumuk után barátaival fogadtok — írásai elérhik a magasban szírnyalokat. Sziv. üdv. Szerk.

„Már értem, Jézusom!“ A hit és gyermekszerelet metamorfozizán át, rajogó fényesség között találja meg e kettőnek eltléphetetlen egységét. Sajnáljuk, hogy technikai hibák miatt nem hozhatjuk.

Sziv. üdv. Szerk.

Kedves Halkszavú Asszony! Ön felvetéti egy kérdést s állnak a „Miért“-ek feleletét várva. Sajnálom, kedves „Halkszavú Asszony“, hogy még mindig csak férfi oldalán tudná megtalálni a boldogságát. Nem jó helyen keresi, Asszonyom! Leány boldogsága az Öné is és ez a boldogság csak folytatódik, nagyobodik, s visszatérőzódik Önre az unokái szemébl. Panaszokodik Ön, Asszonyom, pedig van,

Lohr Mária

(Kronfusz)

Vegytisztító - kelmejestő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross ucca 85. szám

Vasat haraphat, ha szájviz-eszenciát használ!

Kapható jobb szaküzletekben.

aki szeresse (ha nem is férfi az illető), van aki gondozza, ápolja betegség, vagy az agg-kor idején és a végén, mert hisz mindanyjúnknak, földi emberekné az a végük, — van, aki elkísérje utolsó útjára, van, aki imádkozzék lelkéért és sírjára szeretettel virágot tegyen. De mit szólnak akkor mi lányok, s hogy magamint vegyem, mit szóják, hogy panaszokodjám én? Ugyanolyan az életem, mint az Oné, Asszonyom. Jószág, szépség, szorgalom nálam is megvan. A különbség csak az, hogy én 23 éves lány vagyok és nem két öreg, hanem csak egy öreg, édesapám mellett élem az életem. Édesanyám nemrég meghalt, testvérem nincs. Ha elveszítim az édesapámat, nem lesz zeném, mert férjhezmenni nem tudok. Nem folytatódik az életem a gyermekem életével, mint az Oné, hanem vége lesz, itt a földön mindörökké. Ne keresse, Asszonyom: a boldogságot. Ne keresse azt, ami megadott Önnek. Tudom, ez nem felelet a kérdésére, szerintem erre megfelelő teljes lehetetlenség. Vigasztalódjék Asszonyom, s ne akarjon férjhezmenni akkor, mikor ez még nekünk, jószágal, okosságal, szépséggel bíró fiatal lányoknak sem sikerül, mert nincsenek aranypengék sem. Legyen nagyon boldog, de ne várja a boldogságot egy férfival, ne lent keresse, hanem feltekintsen, ott sok „mihé”-jére kapdát választ. Nézetem az, hogy a ma élő, fáradt, rozszant idegzetű, az élet hajszájában kimerült férfinak nincs kedve, türelme harcolni, küzdeni egy nőért, sült galamb kell nekik, nő, aki megfogja őket, aki nekik udvarol, s minden mindegy neki. Mi, akikben még van valami anyáink örökségéből, s van bennünk női büszkeség és nem futunk a férfiak után, hanem akarjuk, hogy ők hódítsanak meg minket, mi vagy örökké lányok, mint én is, vagy örökké társtalán asszonyok maradunk, mint Ön. A jövőbe nem lehet látni, Asszonyom, s ha mégis akadna férfi, koszarozza ki és engedje át nekünk, lányoknak, egyedül küzdőknékné s ne akarjon duplán olyan boldogságot, ami nekünk egyszer sem adatott meg. Öszinte voltam Asszonyom, s kérem, ne haragudjon rám. Üdvözléi egy

— En sem hallok sokasem hírt felőled. Elműlik a nyár, hervad a határ, ne hullasd a könnyeidet, levelet se várj. — Messze a nagy erdő, messze megy a felhő, messze megyek edes rózsám tetőled. Erész alatt fészek, vissza-vissza nézek. — Leng-lobog a keszkenője anyámnak. — Fáj a lelkem nagyon, jó kedvem itt hagyom. — Itt hagyom a nádfőleles tanúnyakat.

Elműlik a nyár, hervad a határ, ne hullasd a könnyeidet, levelet se várj. — Erész alatt fészek, vissza-vissza nézek, leng-lobog a keszkenője anyámnak.

Tubarózsa.

„Egy rongyos kislányka” a címe annak a költeménynek, melyet a szégyenszög mártírjai iránti részvétből írt B. Margit. A feladatot, melyet megoldani próbált, túlhaladja erőit. Legszimpatikusabb szándékainak keltsége, nemessége és ezáltal igazán mélyen meghajlunk és készek vagyunk elfelejteni a hibákat. Közlésre azonban még nem alkalmas.

Szív. üdv. Szerk.

Kedves Olvasóink! figyelmét felhívjuk erre a versre:

Te éhes sereg!

Fekete varjúk, szürke verebek,
Cudarul hánik a sors vetelek...
Ha esik, áztok, ha szél fúj, fázós,
Keszerves napok szakadtak rátok,
De... a mienk se jobb, mint titek...

Nincsen a réten terített asztal,
A vendéglőtöl ma nem marasztal,
Mint... mint ezelőtt. Hiába várnád!
Hőpohely tömli fagyosra párnád,
Didergő tested melengesz azzal...

Ki gondozza az ég madarait?
Ki gyámolítja a gyöngét ma itt?
Kinek van szíve szerető, meleg,
Aki ráérne törődni veled,
Te éhes sereg! Mutass valakit!

Ezt a verset Rassek Terézia (Hódmezővásárhely, Botond-u. 51) édesanyja írta, aki szégyen magyar tanító. 150 költeményt tartalmazó verseskötetéből válogatás nélkül vettük ki, hogy rajta keresztül érdeklődést keltsünk olvasóinkban meg-

jelent könyve iránt. Megható, hogy e könyvet Rassek Terézia huzomállyal kapta édesanyjától és ezt az iródomái vagyont pengőkre szerelné felváltani, hogy szérny menyasszonyi kelengyéit vásárolhasson érte. A verseskönyv ára 2 P és fenti címen utánvéttel is megrendelhető. Keltős célt szolgálunk, hogy kedves előfizetőink szíves figyelmébe ajánljuk és kérjük, aki teheti, vegye meg. Szív. üdv. Szerk.

Drebreini előfizető. Ausztriába való utazáshoz csak érvényes útlevél kell, vizumra nincs szükség. Az útlevél alapján 150 P értékű valutát vihet magával akár pengőben, akár külföldi valutában. Fürdőre való utazás esetén hatósági orvosi bizonyítvánnyal kell igazolnia a kiutazás feltétlen szükségességét és nagyobb összeg kivételre a Magyar Nemzeti Banktól kell kérelmeznie. Erre vonatkozólag külön nyomatotott ívet kell kitölteni, amit bankoknál lehet kapni és az orvos tölti ki. Magaslati helyről lévén szó, melegebb ruhákra feltétlenül gondoskodjék, mert nemcsak reggel és este, de napközben is hűvösebb a levegő. Szív. üdv. Szerk.

Keresztretjévényünk megfejtése

Július 1. számunkban köztölt keresztretjévény helyes megfejtése: Vízszintes: 1. Ez az élet csak vándorút. 38. A nagy földalmon szótlan. Függőleges: 5. A szó rövid, a tett beszél. 10. Képes jószág, kevés gond. A helyesen megfejtők közül sorsolást után ajándékban részesültek:

1. és 2. díjat: Heilig Harisnyaház (Budapest, VII., Rákóczi-út 26) egy-egy pár selemharisnyaja-ajándékát nyerte: Sárvári Dezsőné, Budapest és Kakas Ödönné, Sas-halom.

3. díjat: Dr. Földesné. JUNO kozmetikai intézet (Budapest, VII., Rákóczi-út 6) arckrém-, puder- és szappan-ajándékát nyerte: Keresztes Vincéné, Miskolc.

4. díjat: Cadeau csokoládégagy (Budapest, VI., Izabella-u. 38) negyedikkilogrammos díszdobozos bombon-ajándékát nyerte: Tihanyi Mária, Újpest.

5. és 6. díjat: Korányi gyógyszerész (Budapest, VIII., Népszínház-u. 22) egy-egy Lillikrém-, szappan-, puder-ajándékát nyerte: Devecsis del Vecchio Mihályné, Budapest és özv. Kádár Géziné, Szendrő.

7. és 8. díjat: 3—3 előnyomatott szekérenyész-ajándékot nyert: Kállay Erzsike, Földes és Tóth Lenke, Győr.

9. és 10. díjat: lapunk ajándékát: Palásti László egy-egy regényét nyerte: Orbán Vencelné, Kerta és Várjon Jenőné, Sátoraljaújhely.

11. és 12. díjat: egy-egy tégely Szent Gellért fürdőbálsamot, a Radier vegyipar (Budapest, V., Süllő-u. 5) gyártmányát nyerte: özv. Demuth Gyuláné, Kispést és Csák Imréné, Leányfalu.

13., 14. és 15. díjat: Murgács Kálmán zene-szerző egy-egy kottáját nyerte: Ajtay Jenőné, ref. lelkes neje, Büdszentmihály, dr. Antóni Jánosné, Jászentandrás, Papp Mihályné, Darvas.

„23 éves leány”
Rádió mellett. A nő sorsa a férs, Hócsés, Krizantémok álma, Zokogás, Szeretek egy lányt. Az én nagy kincsem. A szerelményekében, Ma mesélt nekem a fiam, Az én szívem, nem felelek meg.

Livia. Nem rossz, de nem is kiváló. Kissé régis hang, gyöngye téma és formában is tökéletlen.

J. L. Belgium. Köszönettel vettük szíves figyelemzletését és ígérjük, hogy kivételes figyelemmel vizsgálunk, hogy a tözben tévedés ne forduljon elő. A küldött cikmeket hálásan köszönjük. Még levelet vételekór elküldött a mutaványszámokat. Szív. üdv. Szerk.

Kolozsvár. Beküldött írása érdekes, de aktuális témájánál fogva legnagyobb sajnálatunkra nem foglalkozhatunk vele részletesebben, mert messze túl volnának a tárgyalt eseményen, amikor nálunk közlése kerülhetne. Szív. üdv. Szerk.

P. I. Párizs. Annakidején levélben írtástettük, sajnáljuk, hogy nem kapta meg. A kéziratokat nem őrizzük meg, de azért emléksznünk beküldött írása tartalmára, mely lapunk szellemével ellentétben állott és emiatt nem használhatuk. Szív. üdv. Szerk.

Szentési kislány jellegére küldöm „Messze a nagy erdő” című dal szövegét: Messze a nagy erdő, messze megy a felhő, — Messze megyek edes rózsám tetőled. — Megszakad a szívem, nem hallok a hírem,

Grafológia

Íránt érdeklődő olvasóinkat tisztelettel értesítjük, hogy a nagy számban érkezett és elemző-író váro levelekre vagy feltevésekre a rovat vezetésének idejét teljes mértékben felajánlja az elemző- és megválaszoló, a jövőben csak azoknak állhat rendelkezésükre, akik a szerkesztőség címére küldendő levélhez kettő pengő értékű postabélyeget csatolnak.

Rovatvezető: ARÁNYOSSY K. SÁNDOR
a Hungária és Ritz R. T. nagyszállodák
házgrafológusa

«Kis mokus.» Merész fantáziával rendelkezik, amely elragadja. Állandóan érzelmei befolyása alatt áll. Egy áttelt emlék annyira lefogalja, hogy sokszor nem képes praktikusan gondolkodni. Szívügyekben lelki problémákkal küzd és szenved. Nagyon szubtilis. Befolyásolható. Romantikus lélek és nagy idealista. Nehezen felejt. Csálódottnak érzi magát, pedig az «i g a z i» még ezután is jön. Legyen elkészülve egy változásra, amely meg fogja hozni a hozzáfűzött reményeket.

«Babszi.» Nagyon tiszteletű és erkölcsös. Szereti a formák betartását és így mindenkitől elvárja azt, hogy az etiketten csorbát ne ejtson. Minden érdeklő a világon, nagyon intelligens és társaságban igen használható. Reális világban él és talán le is becsüli a fantáziát. Kissé szerény, aki inkább a lényegre keresi. A kitűzött célját el is fogja tudni érni, mert annyi vitalitással rendelkezik, hogy le tudja győzni az akadályokat. Érzelmeit és indulatait magában tartja és a világrét sem árnul el. Búszke, de határozott jellem. Nehezen melegsik fel, de ha egyszer sikerül, nagyon melegezősödve tud válni.

«H. J.» Fiatalkora ellenére hihetetlenül belefut a dolgok mélyébe. Ösztönös megérzései biztosak, megítélése helyes. Annyi gyönyörű gondolat és nemes érzés van benne, ha ezt mind kitermeli magából, be fogja tudni aranyozni jóvívét és boldogságát egy szép és megihit családi életben. Intelligenciája, műveltsége, jó modora és mindazok a jó tulajdonságok, amelyek Önben vannak, keresztül segítik az akadályokon. Látványos zárkózottsága mögött sokkal több melegség rejlik, mint hiszik róla. Nagyon okos és alkalmazkodni tudó.

Régi butorait

becserélem, átalakítom, restaurálom. Tervét, vagy általam tervezett be-
rendezést elkészítem garanciaval. Igen
kedvező feltételek mellett. Hívásra la-
kasán mutatom be rajzaimat. Minta-
raktáram vasárnap d. e. nyitva.
MÜLLER LAJOS butorgyár, Újpest,
Erszékút-8. S. telefon 950-95. Bétis
villamos, 20 as autóbús.

Felülső szerkesztő, kiadó és tulajdonos:

KERTÉSZ BÉLA

Szerkesztők:

lördai BÖJTHE ETEKA,
ERDŐDY ELEK, KERTÉSZ ELEK

Ügyvezető igazgató:

BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat, kliséket, fényképeket nem
adunk vissza és nem őrünk meg.

A KIADÓHIVATAL PÓSTAJA

Tisztelettel kérjük melyben tisztelet előfizetőinket, szíveskedjenek ezen rovatunkat fi-
gyellelmes kísérni, mert kiadói hivatali ügyekben hozzánk forduló előfizetőinknek itt
vállalozunk. Hatalvaki jellegűre kívánjuk a feleleteket, úgy annak szíves közlését kérjük.

V. K.-né Debrecen, özv. N. M.-né Hat-
van, özv. K. E.-né Csep, K. J.-né Sziget-
vár, özv. Sch. K.-né Püspökszenterzsébet,
N. K.-né Debrecen, V. Lajosné Hatvan,
A. J.-né Sárospatak. Elküldöttük.

Romániai előfizetőink szíves figyelmébe!
Lapunk romániai képviselőjének címe:
Török János Oradea. Casuta Postala
47. Tisztelettel kérjük mindenféle kiadói-
hivatali ügyben hozzáfordulni és úgy
az előfizetési díjat, mint egyéb pénz-
küldeményt nem fenti irányítani.

Dr. H. Gy.-né Mihályfalva. Ajándékunkat
elküldöttük, nb. előfizetése szeptember
1-ig van rendezve.

Dr. K. J.-né Kráznokvajda. Csak multi-
evés retikulálóinkat küldhetjük.

L. K. Budapest. Nb. előfizetése szeptem-
ber 1-ig van rendezve.

Csehszlovákiai és romániai l. t. előfize-
tőkhöz! Az előfizetés után járó és
bármilyen más ajándékunk megküldésé-
nek felmerülő portó- és vámköltségek
megtakarítása szempontjából tisztelettel
kérjük, szíveskedjenek az ajándékot ma-
gyarországi ismerősök, vagy rokonai
címére irányítani és mi mindenkor az
esedékesség idején pontosan a megadott
címe fogjuk küldeni. Ha nem kívánják
magyarországi címre küldetni, úgy
csehszlovákiai előfizetőinktől 10
csehszoro, romániai előfizetőinktől pe-
dig 50 lei portóköltség előzetes be-
köl-dését kérjük.

N. E.-né Gyula. Nb. előfizetése 1934 ja-
nuár 1-ig van rendezve. Ajándékunkat
elküldöttük.

P. Gizus Uraiuifalu. Kérését készséggel
teljesítjük, méltóztassék visszaküldeni.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vestagabb betűkkel sze-
det első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 P. Jelleges hirdeté-
sekre érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át

Lillafürdőben „Lilla szállás” szemben, fenyes
park közepén levő „Erszék-villában” október
1-ig tiszta, világos, bútorozott szobák kaphatók. Vil-
lanyfogyasztás és kiszolgálással napi ára 3.-,
és 4.50 P. Bévább felvilágosítást ad: özv. Soltesz
Nagy Albertné.

Palgárné F. Paula nyílv. jogú gyorsíró- és gé-
píróiskola, Kossuth Lajos-utca 11. Magyar, német,
angol, francia, orosz gyorsírás. Államvizsga. 850-98.
Konyha- és különböző szines bútorok állandóan
raktáron. Steiner asztalosnő, Bpest, Jókai-u. 5.
Nagyasszony! Elszakadt, kiegészít, mely-
részt ruháit művészenis szopollja Róth, József-
körút 30.

Középisikolai tanár tizenkét éves gyakorlatjal, si-
kerrel instruál ellátással. Jellege: „Matematikus”.
Keresek hároméves fiaskám mellé komoly, gyer-
mekszerető, varráshoz érő lehelőleg árva-
leányt. Kovács Gyuláné, tanító, Körösladány.
Két vidéki tanuló, leányt vagy fiút, teljes ellá-
sárral elfogadok kellemes otthonomba. Zongora,
fürdőszoba. Ár megterjesztés szerint. Cím: Frei-
mann Margit, Budapest, VIII., József-körút 66.
II. lépcső, L. 7.

Női divatszalon a legutolsó divat szerint illesze-
sen, olcsón készít női ruhát. Jutanyos feltételek
mellett, rövid idő alatt tökéletesen tiszt szabni,
varrni. Szakvizsára előkészít Bogrnáné, VI.,
Vilmos császár-út 45. I. em., 1-1.
Angora fehér-fekete macskakölyök eladók. Pest-
szentlőrinc, állami lakótelep 1964.

Intelligens úriasszony házevetőként állást vá-
ljalna. A háztartás minden ágában járatos. Kedő,
szociális, szombat délutáni telefon: 91-1-90.
Türk és Berkovits, Újpest.
33 éves, régi magyar arisztokrata eszládból származó,
igen művelt, világlátó, macás, erős fiatal-
ember, zongorázó, tiltári vagy hasonló állást ke-
res. Zongora- vagy énekantistás, akadémiai nö-
vendékkor korrepetálással vállalja. Szíves értesítést
„Wien” jellegűre a lap kiadói hivatalába kér.
„Uryevnek” iskolák köztelen, szeretetteljes ottho-
not nyerve jutatosan. Cím: Herczegné, Bu-
dapest, IV., Szarka-u. 7.

Elemi és polgári iskolai fiúk és leányok ha-
vatan pengő díj mellett vállalkozhatóság nélkül
felvételnél a gyönyörű hegyvidéki levő szent-
endrei ref. polg. isk. internátusokban. Prospek-
tusok küld. az igazgatóhoz.

Meglehetően biztosítva lesz: tanúja ki a kozme-
tikát, manikürt, pedikürt vagy gyógyszeraszt.
Manikűr tanítelek megállapodás szerint. Igánthné
kozmetika, Budapest, József-körút 2. I. emelet.
Keresmény úriacsaldán 2-3 középiskolák min-
teljes ellátással családi otthont adhat. Igánth Gé-
záné v. ökl. tanító, Budapest, József-körút 2.
I. em.

Olcsó nyaralás Pilszentezertben. Teljes ellátás,
naponta négyzeri étkezéssel 4.80-tól 6 P-ig. Mo-
dern lakás, nagy terasz, közvetlen erdő mellett.
Budapesttől egy óra; a Pálly-teről Pomázra Hév,
onnan autóbús közlekedés. Árányszálló, Pilsz-
entezert.

Okleveles, középisikolai, magyar-német szakos ta-
nár, az iskolát ténvevri úri családnál mint ne-
velő, alkalmazást keres. Szíves megkeresést
„Tanár” jellegűre kiadóra kér.
Jövő tanévre magántanuló III. szimnázista
leányka mellet, gimnáziumot végezt, franciát,
németet tökéletesen bír, egyetemi hallgatóként vagy
tanítóként keres. Fizetési igény megjelölendő.
Kezdőhöz zongoratanót előnyben. Dusz Józsefné,
Szabadhidvég.

Házvezetőinket ajánlókhoz közporkorú úri nő
szerepű fizetést. Szőlőné, Pósterestene, Kisvá-
zslás.

Budapesti realgimnáziumi tanár alsóosztályos ta-
nuló teljes ellátásra vállalt korrepetálással. Bu-
dapest, Sz. Ferenc körút 24. II. em.

Okleveles nevelőkor kerestetik falura I. gimnáziumi
tanuló tanítására. Német, francia, zongora
tudás szükséges. Cím: Barssy Gusztávine, Nyír-
tuzsoly, Új. Orsz. Szabadság u.

Gyakorló tanítóhoz házi- vagy helyettesítanót
állást keres. Tamás, Pápa, Major-u. 8.

Jeles oklevél tanítóhoz nevelőkor ajánlók.
Zongorázó tanár. Szíves megkeresést kér: Ném-
eth Gy. Dozmat. Új. Torony, Vas u.

CZIGÁNY ADÉL VIRÁGKERESKEDÉSEI

KOSZORÚ- ÉS CSOKORKÖRÜZÉST, ESTÉLYEK, BÁLOK DÍZÍTÉSEST VÁLLA- LÓM, DÉLSZAKI NOVÉNYEK KOL- CSONZÉST AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB NOVÉNYTERAKATA

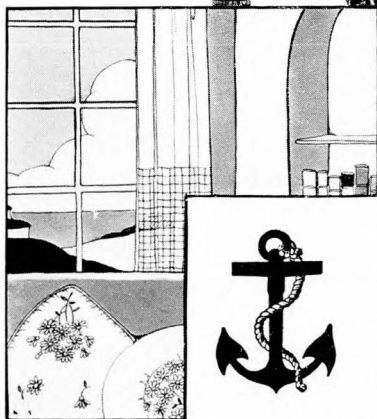
Budapest, VI. ker.,
Terezkörút 60
Telefon 15-0-70
VI. Andrássy-út 50
Telefon 22-4-15
Újpest, Árpád-út 67
Telefon 95-6-47

Kulcsár
megbízhatón
díjazott
és takarít

Budapest, VI. ker.,
Nagymező-utca 8
Telefon: 16-2-64

Vigyen derűt otthonába

Ne tűnjön soká otthona egyhanguságán. Szín az, ami szobájából hiányzik. A Clark-féle "Horgony" mulinéval könnyen megoldhatja a problémát, mert ez lehetővé teszi, hogy párnákat himezzen, mégpedig lágy, süppedő, kényelmes párnákat a gyönyörű színek sokaságával. Elragadóan kedves módja ez, hogy otthonát barátságossá és derűssé varázsolja. Szívesen fogja használni e lágy selyemfényű fonalat sokrétű színváltozatában. E színek évek múlva is üdén frissek maradnak és fényükből m i t s e m veszítenek. Kezdje meg nyomban az e f a j t a p á r n á k himzését!

CLARK — FÉLE HORGONY M U L I N É

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

bizonyítsad. Készöjnik, pajtikám és légy hü mindög hozzánk. — **Kovács Szuszi**ka, ne szomorkodj drágimom, talán jobb is, hogy valamivel később kerülj át a nyaralás, mert szebb, melegebb időt kapsz. O, a Római-fürdőben éppen elég kárpótlást találás Szusziókn, mert a gyönyörű pormentes sétátnak, melyeknek szelén élv-százados fák lombosított borfalmán hűvel, megöngyök a forró napról, sőt a hirtelen jött zápor elől is menedéket találás alut-luk. A Duna mentén pedig lubikolhatás, homokbán és vízben leiszárad szerint. De ha szeretted az utazást, a több változástosságot s ha kedves szüleit megiszrakk tessék ezt az örömlő, nyaralj vigim.

— **Bajnai Bott Baba**, kicsi szívem, ne lepődj meg, hogy levelekre csak most kapsz választ, de ha késtünk, nekünk fajt jobban, mert nem küldhettük el hoz-zád szeretetünket s te azt hibézted, hogy eifeljeleztünk rólad. A rejtvényed he-lyesen volt megfejtve, a sorsolásból — sajnos — kimaradtál. Ezért se okjál ben-nünket, kicsi szívem, mert bár mi fogat-juk a szerencse kerékét, de nem főlünk függő, hogy kinek a neve kerül ki nyer-tesen. Amin késik, nem múlik, hirt é is lu-dod és lesz idő, hogy édesbőh ezt is tigen-hetünk, ha te is bírelmes leszel a meg-fejtésekben. Hogy vagy? Ugy-e borzószt gyorsan mulniak, a szünidő rovidre sza-bott napjál? — **Sváby Boriska** és **Edulike**, kedves gyermekem, nem felejtétek el a levélből a belgéri fenyőképeteket? Mert nem találtuk benne, pedig nagyon-nagyon megismerhetünk. A KET-be boldogan fel-veszünk s ha a jelvény díját is bekiálti anyuskátok, azonnal megküldjük nektek a jelvényeket. Nézzetek utána, hátha elő-kerül a fenyőké, és küldjétek el. Talán egyszer majd lesz kedvezőbb alkalom és feljövethet az az „ördögkerékem” kívül is találtok sok-sok megcsodálni való, amin elmulnók. Ha most messzebbre is kerültök egymástól, a szívünk megtáplálja az utat hozzátk minden távoláigom át, mert hiszünk, hogy szerettelé varjúltok, mit üzenünk nektek. — **Lukács Eva**, édes kis testvérké, itt adom át kis pajzásd-ka koszonatéd, tűzöveletet azért a szereteted, hogy léged választottak meg a Ket pénzárnokának, pedig te senkit nem ismersz közülük és ezért még hála-zásra jutott szeretel tisztaságát. Testvérké, édes, tiszteletbeli állásod ezidőszent nem jelent különösebb munkát, csak ne-ned, mert tervünk megvalósítása elé le-küldhetetlen akadályok gördültek. De akkor is, te kicsi testvérkém, és mindzők, akik vidéken laknak, nem ugorhatók föl

akkor, amikor szeretnétek. Ezért is, meg sok másort úgy határoztunk, hogy csak ezen az úton ölelünk a szívünkbe, míg egyszer majd igazán két karunkkal át-ölelhetünk. Sajnáljuk, hogy a jutalom-könyvet nem kaplad meg. Nem tehetünk egyebet, mint a megadott címre küldjünk, ha a nyertesek között fogsz szerepelni. — **Gregersen Karesz**, drága kis barátom, a rejtvényeket, rajzokat, amiket olyan ki-tartó szorgalommal fejtegetés és rajz-oltság, mindig elhozta hozzánk édes apu-skád. Nem hallgathajuk el, hogy te vagy a legszorgalmasabb rejtvényfejtő, téged nem befolyásol, hogy a sorsolás nem mindig nekéd kedvez és én azért kitlón is szeretném megismogítani arcoskádát. Ha ezzel a kitartással végzed majd ké-sőbb is minden munkádat, hiszem, hogy elered, amit magad elé fogsz kitézni. A jó Istennek segítsen is, kis barátom, mert szorgalmad megérdemli, hogy az élet is megjutalmazzon. — **Kerezi Bandi**, édes kis testvérké, meghatódva köszönöm meg ne-ked az emléklő küldött véddágnyal képet és benne a préselt árvácska virágot. Mi-lyen drága vagy a találatokonyógham, s hogy megérdemled, hogy mivel szereshess ig-zán örömlő. Egy szál virág a ti kerteleklől, ahol az én bölcsőm is ringott, ahol hol-dog gyermek voltam, nagyobb ajándék, mintha a világ ezotlikus virágát küldte volna el nekem valaki. Ott, nálatok, min-den hegycsúcs, folyó, fű, fa, virág, az én tes-tvérem is azért érzem annyira közel hoz-zátok magamat. **Kedves kis olvasóim!** Kerezi Bandi Póinn (Kézsiszentkeresz) Jud. Terecsanec, Erdély. Románia, ker-dezitek, hogy ki eserdeve vele román postabélyegert magyar helyegek. Aki eserdeini óhaj, írjon a megadott címre. Mi pedig ezennel szeretettel elbűszünk mindannyitoktól és felejtethetlen szép és boldog vakációt kívánunk nektek, édes kis pajzásdaink. Szeretettel ölelünk és csó-kolunk. **Eta néni és Elek bácsi.**

A július 10. számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. szobor, 2. zálog, 3. Olga, 4. boa, 5. fogorvos, 6. r. Szor-jit-vény; tallér, tűzér, denevér, kenvér, ve-zér, tenyér, 3. Pótlósrejtvény; Olvasd a gyermeknek lapját, 4. Oraszám, 5. Eljenek a szerkesztők. Helyesen megfejtés késpoj-lásunk közül sorsolás díján jutalomban részesültek: 1. Bakcsy Rózsika, 2. Bék-luska, 2. Sváby Edilke, 3. Snary Elus, 4. Róth Pista, 5. Takabffy Zsuzsika és Er-szike, 6. László Pálma, 7. Knoll Eva, 8. Sámson Ferenc, 9. Trombitás Andor, 10. Matócsy András, 11. Kern Ferike, 12. Tremkó Zsuzsika, 13. Weitz Klára, 14. Sobestál Károly, 15. Egyri Gizl.

Hungária Hirlapnyomda B. T., Budapest, V., Vilmos eszéskiráfi 31. A nyomdaiért felel: Schmidt Géza

A MAGYAR URIASSZONYOK GYERMEKEINEK UJSÁGJA

mint a Magyar
Uriasszonyok Lapja
dílándó ingyenes gyer-
metrovata

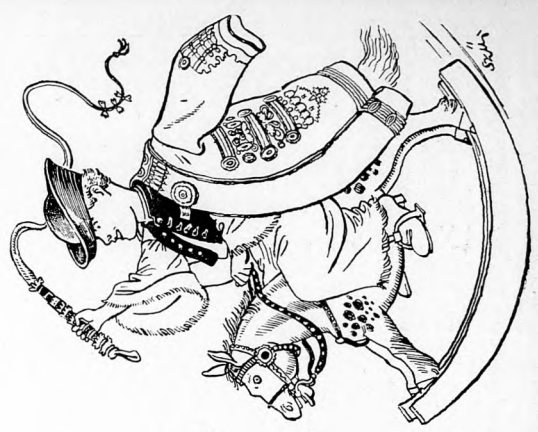
A Magyar Uriasszonyok Lapja
havonta háromszor megjelenő
dílándó emlékléte

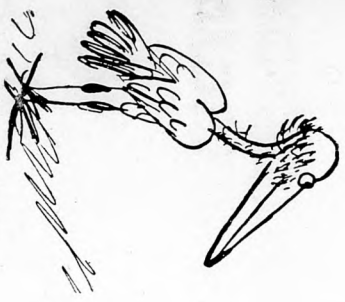
Szerkesztők:
ETA NENI, ELEK BÁCSI
és kis pajzásdaink

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI. Jókai-ut. 37. a Magyar Uri-
asszonyok Lapja szerkesztőségé

Szent Istvánnak ünnepén

- Pest-Budára gyűttem én —
- nem úgy gyűttem, mint akárhát,
- a rajzon is tetszik látni —
- főlvettem a szép ruhámat —
- vállamra meg a subámát —
- kezembem karikás ostor —
- patintok is vele sokszor —
- fa-lóvannra rája üttem —
- nem is mentem, de repültem —
- így érkeztem meg Budára —
- Szent István ünnepnapjára!

A vörösri és a falusi fiu

Írta: *Paprika Magdolna*, kis munkatársunk
(Budapest)

A kis Feti apukája egyszer azt mondta: — Holnap megyünk Békáscsikhoz, fiatal!

A kis ötéves Ferkó tapsolt örömpömben. Mispán becsomagoltuk, autóra ülték és kimentek a pályaudvarra. Ferkó boldogsága olyan nagy volt, hogy a vonatnál egész idő alatt egyetlen pillanatra nem állt meg a szájja. Felváltan Békácsról beszélt és kérdezősködött.

Amikor megállt a vonat és kiszálltak, az állomáson kocsi várta őket, a kocsi mellett pedig ott állt Béla. A két unokatestvér nagyon megrögtült egymásnak.

A hat éves Béla még soha nem volt nagyvárosban. Vontatott is csak kétszer utazott, de akkor még nagyon kicsike volt. Mikor Ferkóék hazamentek, Ferkó ott húgytált falun. Bélaí pedig magunkkal vitték eszrébe. Mindket unokatestvér egyformán örült ennek.

Béla is sok mindent elcsodálkozott a nagyvárosban, mert rengeteg olyan dolgot látott, amit 6 még soha életében nem látott. De mi volt mindennez képest Ferkó meglepetése és bánata, amikor a falun látk Anna néniéle egy szép napon magával vitte őt az iskolába.

Ferkó szemé mekadt a tekénen. Anna néni mosolyogva magyarázta neki: — Látod Ferkó, ez a drága állat adja azt a finom tejcsokot, amit te annyira szeretsz.

Ferkó ezt tudomásul vette és tovább nézegette... Meglátta a bivalyt és rá mutatott.

— Ugye, néni, — kérdezte, — ez az állat adja pedig a kávéit?

Anna néni olyan jól neveltet a városi fiú furcsa kérdésén, hogy még a kávényre is kacsodált.

Kis Emberek Társasága (K.E.T.)

Örömmel jelenítik be, hogy a Királybágon ülő két kis munkásunk **Stydy Borista** és **Stydy Edithke** (Szászváros) jelenkezelt, hogha **Vellogerit Ökety**, **vevők fel a KET tagjai közé**. Itjék, ha nem is lehetnek itt közöltünk, azért

Gyermekrek póstája

Schilder Pinyóke, nyaralásából küldött lapodra íromtjék, hogy jóságos, szereléd mindennek drágább nekünk és nincs akkora féltésig, hogy mindenen keresztről el ne juthatna hozzád szívtanok forró üzenete, aminek te is úgy örülsz, mint mi a földnek. Mindenütt ott vágyunk, ahol megtalálhatunk és a boldkón keresztül a felkötő sítjünk, hogy megunk **szórahözés**. Nem leránk phemni soha addig, míg a szívtük nem szót hozzálok, amire te is egyenként kerül a szívtelékkel válaszolok. **Pinyóke**, drága, akkor szeretsz igazán bennünk, ha mentől többet jászadazol a szabadban és ha a házakok ereszen faszék felé fesséket megköred, hogyha erre járunk, csevseregélyek el nekünk, hogy a legjobbn kishány te vagy, **Pinyóke**. — **Maiolasy András**, Semmeringről küldött levélkéden gondolok, hogy megpödrőlünk. Örülünk, banóhatunk, drága, hogy vözteléd és tele lüddel magadba szívtad a lesza, magashalt levégtől. **Pajtkán**, tesszid ki jól a melledel és erősen szívd tele a lüddel ezzel a jó friss levégtől, hogy megörösdve, acélos izomokkal jól jászva, hozzánk. **Mart** most minden erölted van a neked mást nem kell tenned, mint jó étvágyat mentől többet emni, jászadazol, jó magyokat ahahni kell nyitni ablak mellett. Így szerrel majd anyuskádnak is örömet, amiben mi is részvesszünk. Mindkét kezedel szereléd megörödtünk és örömmel küldjünk el hozzád üdvözlésünket. — **Zsoltó Karcsi**, drága, kis barátom, nem is sejtjed, hány szor kopogtatunk nálalok, de mindig tudatodok, hogy jászadazol. **Izennitük** is a viláshz és kibért erdőkösözöz ríza haszról a lilomos zászló alós kaplunk most földet. **Karsikám**, Most már megnyugodtunk és végtelen szerelédel viszonzotunk úgy nekünk, mint a KET kis tagjainkunk küldött üdvözléseddel és földkel, hogy mi is élünk emelkedően és szerelédel gondosk szerék. Nagyon kellemes és szép lebel nyaralásod, jutnam egy iskolai ér bankadalan szorgamának.

Végrezt megdrta, kis barátim, hogy megizmosodva, új erőben vagy vissza kedves szívdiedz. Jolika hol van? Mindkét lüddel szerelédel ötlenk és közönjünk kedves figyelmédel. Jó munkáit! — **Veser Piri**, megdröndélt aranyos kis lánykunk, hogy frásod megjelentésével örömet szereszünk neked, de nemcsak résznézésed volt, hanem elismeres is meg, hízony nem láttad volna viszont e kis lapban. A falu című szép szerelédet küldön is megdröndéltünk. Kicsi szíved melyen átéri a falu szíve hangyáknál, a virágokkal telehittél rei gyönyörködött szépséged, a hamangszó áhítatid és kedves verskéde szerde elküldted nekünk, hogy kis pályásaidat egytől egy jobban szeressék a magyar falut, ahol illatos virág nyárit minden ház ablakán áhlt. — **Gáll Margit és Edith**, drágáim, nemcsak ti, de mi is lervezetlenség vágyunk mindig a falu felé és ep úgy örülünk, mint ti, ha felszabadultunk a munkától és pohelvárujuk magunkat a pinhasz csodájed. **Mig ti**, edösen, hangjos vidámsággal jászadazolok és telekötőjölök csillagéd néveléssel az otthon legítvátohábi zugeit is, mi beléshítpeidünk egy kertészék melyéde és rajlakok keresztről álmödjük viszsa a megunk gyermekkorral. **Dalolajók** csak és ugriandozatok vigén. **Pajl** labakók fusson meg minden helyen fát és virágot, édes kacsigasság nevesztédel bele a rítók, most sorlyéd nap fündélés fényéde és örüljéde gondolatán életeteknek, hogy a ti örömeitök mint aranyokt reánk hulljön, ahahol egy a gyermekei aranyvándiság már rekon leköpött... **Edithke** kishány is sok csókot küldünk és téged kerünk meg, **Margitkám**, hogy jászad el hozzá.

Barna Lilla, te edés hűségés kis apródom, hogy kászójom meg neked, hogy nyaralásod áhlt sem mulasztóttad el, hogy velben ohmondani nekünk, hogy amindig örömmel várod ezt a kis lapot és az utolsó pontig kövessz. **Ugye**, azért fírad meg, most tudod, hogy ártomány szereléd ozzel nekünk és bár a vakációdon el akartál pártolni mindennapja fröszkötöl, mégis meggondolód és szép deléket rajzolál, hogy azzal is szereléd

A három cigány

Írta: *Pap József*, kis munkatársunk
(Tolboldultró)

Amikor egy napig fu adtál Emmenten én.

Ott fektél a falon.

Hátrom befőtölőgtem.

Előre befőtölőgtem.

Teresz nőtöl jászadólaj,

Szri a ruháig befőtölőgtem.

Aholj házra est a dal.

A mészki pítölőnt esemlőden,

S az érszadló jászol néze,

Mindhá gondia nem is volna,

Dertensz nézetl az égre.

Emmenten... De azóla is

Gondolok én rítölök sókál,

Kérlek töl vidám az éltök.

Szodolom a télyöngyököl.

Mese a cukorról

Írta: *Bartók Elina*, kis munkatársunk
(Pódográtl)

Évike nagyon szerette a cukrot. Egyszer baktogolozott jól nagyanyó és egy doboz cukrot hozott. Évike rögtön meg akarta emni az egészét, de anyukája nem engedte. A kishány szomoróan lelt és annyidelig adótt neki egy szem cukrot.

Maspán délután szílet emelnek hazáról és Évike egyedül maradt. Felöltött egy széket, levette a cukrot a szekrény lejáról és az egészét megétele.

Amikor este szílet megétele, Évike szíva panaszkodott, hogy nagyon fáj a gyomra. Anyukája megétele a doboz és látta, hogy egy szem cukor sincs már benne. Orvosi hivatól és Évikeknék egy helyig ágyban kellett fektetnie.

Amikor felgyógyult, szíva fogadtla meg, hogy többé nem lesz engedetlen. Tíznapig szíletnek mindig szót kell fogadnunk, mert csak a javunkat akarják.

Rimes

papagáj-játék

- A papagáj szép madárka,
 Tarba toltá zét, meg.....
 Nekem ő a bászkeségem,
 Nátunk lakik réges.....
 Játsszom vele éjjel-nappal,
 Adnák neki kávé!.....
 Csakrot kapna lizet, százat,
 De feletri ő.....
 Ita mindíg nem ritácsolna,
 Mennijel szebb madár.....

(Ez a rimes papagáj-játék csak a tíz esztendőnél fiatalabb kis pajtásaink számára készült. A vers minden második sorának hiányzik az utolsó szava. Erre a helyre tegyétek azt a szót, amely rimel az előtte való sorral, amelynek értelme is van és amely annyit betűből áll, ahány pontot látnak a kihagyott szó helyén. A rimes papagáj-játék megfejtését csak a 10 esztendőnél fiatalabb kispajtásaink küldjék be. Tervegység nekül egészítették ki a vers egyetűl fejtették meg, édesanyjukkal közölt 10 szép jutalmat sorsolunk ki.)

FEJTŐRŐ

1.
CSZEEÉÉ

Beküldte: **Gizy Gábor**, kis munkalátsunk (Sopke).

2.
BS100

Beküldte: **Bászberger Gusztáv**, kis munkalátsunk.

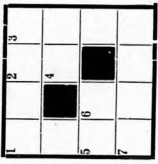
3.
Trefás kérdések

- Beküldték: **Gregersen Károli és Jolka**, kis munkalátsunk (Budapest).
 1. Mirek vannak az oldalán fogat?
 2. Melyik a legdecsobb kor?
 3. Melyik kor virágok?

4.

Keresztrejtvény

Beküldte: **Kovács Tibor**, kis munkalátsunk (Budapest)

- Vízszintes sorok:** 1. Dobányzó számszám.
 4. Hamis, másként. 5. . . . más eszima. 7. Befűt velek. **Függőleges sorok:** 1. Leány név becszve. 2. Leányok községének így. 3. Forma, más szóval. 6. Cipész számszám.

Megfejtési határidő: **szeptember 10.**

A megfejtési eredményeket az október 1. számunkban közöljük. A helyesen megfejtők között **10 szép jutalmat** sorsolunk ki.

AN Y Á N K C S Ó K J A

I R T A : P I S T A B Á C S S I

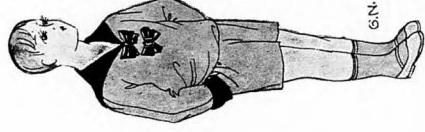
Egy kis fiúról szól ez a történet. Egy kis fiúról, aki egyszer elhagyta a szülői házat.

Rég volt, nagyon rég. Az egyik alföldi kis városkában éledgett egy áditott édesanya az ő kis fiúval, Jánoskával.

Egyetlen gyermek volt, nem volt testvéreje s bizony a kis Janesi sokszor okozott bánatot drága jó édesanyjának.

Pedig nagyon jó tanuló volt, mindig első volt az iskolában, csak a magaviselete lett volna valamivel jobb. Külföldben nagyon szeretett tornázní, sokszor olyan mutatványokat csinált, mintha cirkusban lett volna. Egyik napsugaras vasárnap délelőtt tarka-barka bohóc-sereg vonult végig a kis városka utcáin, egyenest a nagy piacra. Vándorcirkusz érkezett a kis városba.

Jánosnak természetesen ott kellett lennie a bevonulásnál, sőt még a délutáni előadáson is. De ebből aztán baj lett. Mikor látta a nézők mutatványokat, ő is kedvet kapott és másnap, mikor a vándorcirkusz továbbment, a kis Janesi megszokótt hazuról. Ő is elment velük s felcsapott komédiásnak. A vándorcirkusz igazgatója örömmel fogadta az ügyes, eleven gyereket s igen nagy hasznút vetle.

János pedig ottmaradt. Mintha álomban járt volna, felszett neki a komédiás élet, úgy, hogy teljesen megfeledkezett édesanyjáról.

Ezalatt Janesi édesanya keservesen siratta elveszett kis fiát. Keresték mindentelék, csak ott nem, ahol fényleg megtalálhatt volna. Hogy is keresték volna a komédiásoknál. Még gondolni sem mert ilyesmire Janesi édesanyja, hogy az ő kis fia azokkal ment volna el.

Telt-múlt az idő, egyik nap a másik után, egyik hét a másik után, mikor egyszerre csak Janesi felébredt a rossz álomból s fájo szívvel gondolt az elhagyott szülői otthonra. Eszébe jutottak a meghitt, kedves esték, észbe jutott drága jó édesanyjának meleg csókja.

Egyik hétköznap, mikor nem volt előadás a cirkuszban, Janesi kísélt a mezőre, s mikor meglátta a virágokkal telearkott rétet, úgy elugta az édesanyja utáni vágy, hogy sírva fakadt s azonnal elhalázotha, hogy hazamegy. Maga előtt látta édesanyjának könnyes szemét, ajkán érezte édesanyjának meleg csókját, füllébe esendült édesanyjának szeretetteljes szava.

És a kis fiú elindult. Utalán utakon vitt keresztül az úján, este lepihent a zöld füre, vakondtúrás volt a párnája s a csillagos ég a takarója.

Az országút mellett gyümölcsfák olfáltak élelemmel; a frissen esőgödező kis patakok vize oltotha szomjúságát.

Fáradt testét már allig bírta visszahozni, de azért fáradhatatlanul vitték lábait előre.

